

SUOMEN SOS.-DEM. NUORISOLIITON TOIMINTAKERTOMUS

VI:N JA VII:N EDUSTAJAKOKOUKSEN
VÄLISELTÄ AJALTA

vv. 1919—1922

Työväenliikkeen kirjasto

20009098 varasto
329.14-053.6(480) SNK 3 K SUOMEN
Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton toiminta

SUOMEN SOS.-DEM. NUORISOLIITTO

HELSINKI 1922, O.-Y. TYÖN KIRJAPAINO

Johdanto.

Kun Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto 15—20 p:nä syyskuuta 1919 piti kuudennen edustajakokouksensa, tapahtui se valkoisen terrorin edelleenkin vallitessa, vaikkakin hieman peitetymmässä muodossa kuin aikaisemmin. Virallisesti oli poikkeustilanne maassa tosin lakkautettu, mutta tosiasiallisesti vallitsi entinen mielivalta useimilla seuduilla maataamme.

Ei ole sen vuoksi lainkaan ihmeteltävää, että vallitseva sortokausi löi leimansa myöskin liittomme edustajakokoukseen ja sen päätöksiin. Se saattoi mielet jossain määrin epävarmoiksi ja horjuviksi. Raskas ulkonainen painostus tukahutti sitä vallankumouksellista innostusta, joka kokouksen osanottajissa ja koko Suomen työläisnuorisossa silloinkin vallitsi, huolimatta juuri keitetyn valkoisen vihan kauhuista ja kärsimyksistä. Sen syyksi on siis mainittava se, että eräät päätökset jäivät epäselviksi ja ehkäpä puutteellisiksikin. Kumminkin viime edustajakokouksessa tehdyt päätökset eivät ole sen luontoisia, että ne asettuisivat poikkiteloin köyhälistön todellisen luokkataistelun tielle, vaan on niiden pohjalla voinut menestyksellä toimia kulloinkin vallitsevan poliittisen tilanteen mukaan.

Sanomattakin on selvää, että päätökset, jotka eivät ole täysin selviä, jättävät tilaa monenlaiselle tulkinnalle. Niinpä nytkin, kun liiton johdon taholta tahdottiin panna toimeen edustajakokouksen tekemiä päätöksiä ja johtaa toimintaa siihen suuntaan kuin oli viitoitettu, niin alkoi

esiintyä erimielisyyksiä useampien kysymyksien suhteen. Arvostelijoina ja jonkun ajan kuluttua hyökkääjinä esiintyivät nyt ne ainekset, jotka jo edustajakokouksessa olisivat tahtoneet kokouksen päätöksiä vetelöittää. Nämä nyt tahtoivat tulkita tehtyjä päätöksiä omalla tavallansa ja koettivat kaikilla keinoin parjata liittotoimikuntaa, joka rehellisesti toimi edustajakokouksen päätöksien ja työläisnuorison todellisen edun mukaisesti.

Erityisenä kiistakysymyksenä on ollut internationale-kysymys, kysymys siitä, liitetäänkö Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto kansainväliseen työläisnuorisojärjestykseen, Kommunistiseen Nuorisointernationaleen. Tämän kysymyksen jätti edustajakokous ratkaisematta siitä syystä, että nuorisointernationalen toiminnasta ei silloin tiedetty mitään, ei edes sitä, oliko internationalea olemassakaan. Liittokokous kyllä päätti, että liiton on asettauduttava mahdollisen kiinteään vuorovaikutukseen Sosialistisen Nuorisointernationalen kanssa, mutta siitä huolimatta nostettiin edellämainituissa piireissä aika melu, kun ehdotettiin, että liittomme olisi yhdyttävä Kommunistiseen Nuorisointernationaleen, jonka nimisenä Sosialistinen Nuorisointernationale Berlinissä marraskuulla v. 1919 pidetyn kansainvälisen kongressin jälkeen toimii. — Toisena huomattavampana kiistakysymyksenä on ollut liiton äänenkannattajakysymys, jonka suhteen on olemassa viime edustajakokouksen selvä päätös. Liittotoimikuntaa vastaan asettunut oikeistolainen ryhmä, jonka käsissä liiton silloinen äänenkannattaja "Työläisnuoriso" oli, ei kuitenkaan suostunut noudattamaan edustajakokouksen päätöstä, vaan asettui täydellisesti sitä vastaan. Kun se sama ryhmä vielä lisäksi sos.-dem. puoluejohdon tukeamana aloitti suoranaisten hajoitustyön liittomme vastaan liiton virallisessa äänenkannattajassa, oli liittotoimikunta pakotettu kieltämään "Työläisnuorisolta" liiton äänenkannattajan valtuudet ja perustamaan liitolle uuden lehden.

Saadakseen internationale-kysymyksen ratkaistuksi

sekä muutamain muidenkin asioiden tähden katsoi liittotoimikunta tarpeelliseksi kutsua koolle liittoneuvoston kokouksen. Internationale-kysymyksen ratkaisemista vartenhan olisi voinut kutsua myöskin ylimääräisen liittokokouksen, mutta sen suuret taloudelliset kustannukset, pitempi aika, joka olisi tarvittu sen koolle kutsumiseksi, sekä se seikka, että liittoneuvostokin katsottiin täysin päteväksi tästä asiasta päättämään, varsinkin kun siitä jo sitä ennen oli toimitettu liittoäänestys, saivat liittotoimikunnan tekemään päätöksen, jonka mukaan helmik. 27 p:nä 1921 pidettiin liittoneuvoston kokous. Tämä kokous, joka melkein yksimielisesti asettui tukemaan liittotoimikunnan toimintaa, sai aikaan ratkaisevan käänteen myöskin liittomme hajoittajain toiminnassa. Saatuaan vakuuden siitä, ettei heidän hajoitustyöllään liittomme keskuudessa ole pitemmältä maaperää, luopuivat he liittomme jäsenyydestä ja sen sisällä harjoittamastaan hajoitustyöstä sekä perustivat muutamien liitostamme eronneiden ja eräiden uusien osastojen edustajain kokouksessa Hämeenlinnassa Helluntaina 1921 oman liittonsa nimellä "Suomen Sos.-dem. Työläisnuorisoliitto". Se on perustamisestaan alkaen kaikin keinoin koettanut saada liittoamme vastaan kohdistetulle hajoitustoiminnalleen maaperää. Tulokset siitä ovat sille itselleen olleet varsin pienet. Sen on tosin onnistunut sos.-dem. yhdistysten avulla saada lakkautetuksi useita liittomme osastoja, joiden on ollut mahdoton jatkaa toimintaansa sen jälkeen kun yhdistykset ovat häätäneet ne taloiltaan. Siten ovat he saaneet aikaan osastojen ja jäsenmäärän alentumista liitossamme. Mutta ne osastot ovat yleensä lakanneet kokonaan toiminnasta, eivätkä siis ole yhtyneet tamperelaisten liittoon. Ainoastaan yhdessä piirissä, nim. Etelä-Savon, ovat he saaneet huomattavampaa jalansijaa, mutta sielläkin meikäläinen nuorisotoiminta näyttää viime aikoina huomattavasti elpyneen.

Tämä liittokokousten välinen aika on siis ollut Suomen nuorisoliikkeessä — samoin kuin Suomen koko työ-

väenliikkeessäkkin — suuntataistelujen aikaa. Siihen on huomion ja toiminnan saanut kiinnittää. Se ei kuitenkaan ole ollut vahingoksi nuorisoliikkeellemme, vaan on siitä — epäilemättä — ollut seurauksena jäsenistömme poliittisen kypsyyden lisääntyminen, joka taas on koituva hyödyksi työväen luokkataistelutoiminnalle.

Liiton laajuus.

Liitolle saapuneiden verotilityksien mukaan on liittomme osastoluku ja jäsenmäärä viime edustajakokouksen jälkeisellä ajalla vaihdellut seuraavasti:

v. 1919	IV	nelj.	osastojen luku	305	jäsenmäärä	17,907
„ 1920	I	„	„	311	„	15,204
„ 1920	II	„	„	297	„	15,061
„ 1920	III	„	„	276	„	13,270
„ 1920	IV	„	„	273	„	15,187
„ 1921	I	„	„	225	„	10,074
„ 1921	II	„	„	209	„	9,486
„ 1921	III	„	„	206	„	8,709
„ 1921	IV	„	„	217	„	10,647

Niinkuin edellä olevasta käy selville, on osastoluku ja jäsenmäärä liittoamme vastaan kohdistetun hajoitustyön, porvariston vainojen, sos.-dem. yhdistysten painostuksen y.m. syiden johdosta laskenut, mutta viime neljänneksen tilasto jo osoittaa huomattavaa nousua, jota epäilemättä tulee edelleen jatkumaan.

Todellisuudessa on liittoomme kuuluvien osastojen nykyinen lukumäärä 255, mutta edelläolevaan tilastoon on otettu vain ne osastot, jotka tähän mennessä ovat suorittaneet veronsa viime vuosineljännekseltä.

Herätystyö.

Suullisen herätystyön, n.s. "lentävän agitationin" harjoittaminen on kuluneena toimintakautena ollut pääasiassa piirijärjestöjen tehtävänä. Ainoastaan v:n 1921 aikana oli liitolla kaksi kiertävää järjestäjää muutaman kuukauden ajan. Kiertävinä järjestäjinä olivat Onni E. Lundberg ja Ludvig Kosonen. Näistä edellinen lähetettiin Etelä-Hämeeseen yhden kuukauden ja jälkimäinen Etelä-Savoon kahden kuukauden ajaksi. Ennen matkansa loppua tuli Kosonen ohranan toimesta vangituksi, joten hänenkin työskentelynsä rajoittui yhteensä kuukauteen.

Piirien taholta on herätystyötä suoritettu menestyksellään. V. 1919 ennätettiin piirijärjestöt saada jo niin hyvään kuntoon, että ne melkein heti voivat alkaa toiminnan. Ja ilolla on voitu todeta, että useimmat piirijärjestöt ovatkin hyvin täyttäneet tehtävänsä herätystyöhön nähden. Ruotsalaista piiriä lukuunottamatta on kaikilla piireillä ollut järjestäjiä, herättelemässä henkiin vanhoja osastoja, perustamassa uusia ja opastamassa jo toiminnassa olevien osastojen toimintaa. Kolmessa piirissä, Etelä-Hämeen, Etelä- ja Pohjois-Karjalan, on piirin palveluksessa ollut vakinainen piirisihteeri, joka samalla toimii järjestäjänä. Etelä-Hämeen piirissä on sihteerin toimi v. 1921 lopulla yhdistetty sosialistisen piirisihteerintöimen kanssa. V. 1921 lopulla on myöskin Keski-Suomen piiriin otettu vakinainen sihteeri.

Kun suullisesta herätystyöstä näin ovat huolehtineet piirijärjestöt, niin on liittotoimikunta suoranaisesti ottanut osaa siihen vain tärkeimmissä tapauksissa, jolloin liiton etu on ehdottomasti sitä vaatinut. Liittomme palveluksessa on tosin ollut v:n 1919 lokak. 15 p:stä lähtien v. 1921 helmikuulle vakinaisena järjestäjänä liiton puheenjohtaja, mutta hänen aikansa on kulunut varsinaisen valistustyön järjestelyssä, kurssien ohjaamisessa j. n. e., joten hän ei ole voinut toimia "lentävänä agi-

taattorina", joka ei järjestäjää otettaessa ollut tarkoituksenakaan. — Tilapäispuheita ovat liiton sihteeri, puheenjohtaja y.m. pitäneet.

Sensijaan on liittotoimikunta työskennellyt herätys- ja agitationityön hyväksi toisella tavalla, nimittäin järjestämällä yleisiä agitationikokouksia ja juhlia. Ensimmäinen tällainen toimenpide oli *agitationiviikon* järjestäminen marrask. 1—9 p:nä 1919. Liittotoimikunta julkaisi kaikissa työväenlehdissä julistuksen, jossa osastoja kehoitettiin järjestämään vastaanottokokouksia, hyökkäysmatkoja ja juhlatilaisuuksia uusien osastojen ja uusien jäsenien hankkimista varten. "Työläisnuoriso" ilmestyi erikoisena agitationinumerona ja sitäpaitsi levitettiin ilmaiseksi lentolehtistä "Työn nuorisolle", josta otettiin 10,000 kpl. painos. Marrask. 9 p:nä kehoitettiin järjestämään Venäjän vallankumouksen 2-vuotismuistojuhlia. — Jouluk. 25—31 p:nä järjestettiin *sanomalehtiviikko* työväen sanomalehtien ja sosialistisen kirjallisuuden levittämistä varten. — Toinen yleinen agitationijuhla järjestettiin Maarianpäivänä 1920. Tällöin käännettiin liittotoimikunnan puolesta kaikkien maamme työväenlehtien puoleen ja pyydettiin näitä julkaisemaan erikoisia nuorisnumeroita. Osastot järjestivät Maarianpäiväjuhlia ja piiritoimikuntien kautta lähetettiin osastoille painettu puhe. Sen lisäksi lähetettiin osastoille ilmaiseksi jaettavaa lentolehtisiä "Työläisnuoriso ja uusi aika", jota oli painettu 10,000 kpl. — Vappuna julkaistiin myös julistus "Suomen köyhälistönuoriso — vappuna liikkeelle!" Julistuksessa vaadittiin äänioikeusikärajan alentamista 20 vuoteen, painostettiin militarismiin luokkaluonnetta ja telostettiin kansainvälisen yhteenliittymisen välttämättömyyttä. — Etupäässä nuorisointernationalen ohjelman ja periaatteiden selvittämistä silmälläpitäen järjestettiin syysk. 5 p:nä *kansainvälinen työläisnuorisopäivä*, joka kaikissa maissa pantiin toimeen Kommunistisen Nuorisointernationalen toimeenpanevan komitean kehoituksesta. Mainittuna päivänä ja sen edellisellä viikolla harjoitettiin

etupäässä innokasta kotiagitationia ja levitettiin liittomme ohjelmakirjasia, joissa kansainvälisen järjestäytymisen tärkeyden lisäksi painostettiin muitakin liittomme ohjelmakohtia. Työläisnuorisopäivää varten valmistettiin myös puhe, jota monistettuna jaettiin muutamille piiritoimikunnalle ja eräille osastoille, jotka olivat sitä pyytäneet. "Nuori Työläinen" ilmestyi päivän johdosta kuvitettuna juhlanumerona. Mainitun päivän vietto onnistui useimmissa paikoissa sangen hyvin. — Marrask. 1—7 p:nä järjestettiin aikaisempien vuosien mallin mukaisesti *valistusviikko*. "Nuori Työläinen" ilmestyi tällöinkin juhlanumerona. Valistusviikon lopettajaisiksi vietettiin marrask. 7 p:nä useimmissa osastoissa Venäjän köyhälistövallankumouksen 3-vuotismuistojuhlaa, jossa myös toimitettiin yleinen keräys "Liebknecht-rahaston" hyväksi. — Joulukuun 19 p:ksi oli järjestetty *valistuspäivä*, jolloin levitettiin sanomalehtiä ja kirjallisuutta, etupäässä järjestymättömän työläisnuorisoon keskuuteen. Valistuspäivänä saavutettuja tuloksia voidaan pitää tyydyttävänä, esim. "Nuorta Työläistä" levitettiin 16,000 kappaletta.

V:n 1921 tammik. 15 p:nä vietettiin useissa osastoissa *Karl Liebknechtin* ja *Rosa Luxemburgin* kuolinpäivän johdosta muistojuhlia, joita liittotoimikunta "Nuoressa Työläisessä" julkaisemassaan julistuksessa oli kehoittanut järjestämään. Samoin *Maarianpäiväjuhlaa* maalisk. 19 p:nä vietettiin entiseen tapaan, jolloin liittotoimikunnan taholta taaskin lähetettiin osastoille painettuna pari puhetta. Vappuna, kansainvälisenä työväestön juhlapäivänä, ottivat järjestömme kautta maan osaa työväestön yhteisiin mielenosoituksiin. Liittotoimikunta antoi julistuksen tunnuslausein: Alas valtiollinen vaino ja sortotoimenpiteet työväenluokkaa vastaan! Alas ohrana! Alas militarismi ja suojeluskunnat! Eläköön kansainvälinen luokkataistelu — punainen nuoriso — ja Kommunistinen Nuorisointernationale! *Kansainvälisen nuorisopäivän* johdosta syysk. 4 p:nä ja *kansainvälisen agi-*

tationiviikon (28 p. elok.—4 p. syysk.) johdosta antoi liittotoimikunta kehoitusjulistuksen agitationiviikon ja juhlan järjestämiseksi. Juhlapäivän johdosta ilmestyi "Nuori Työläinen" juhlanumerona. Agitationityötä tehtiinkin sanotulla viikolla huomattavasti kaikilla puolin maata. M.m. Helsingissä oli kaikkina viikon päivinä eri osastojen ja aluejärjestön toimesta järjestetty agitationi-, vastaanotto- ja juhlatilaisuuksia. Samoin vietettiin syysk. 4 p:nä juhlia ympäri maata ja oli näillä mitä suurin agitatorinen merkitys. Poliisivalta sekaantui asiaan ja sen mielivalta esiintyi täydessä räikeydessään. Useilla paikkakunnilla kiellettiin juhlat kokonaan. Helsingissä, Viipurissa y.m. toimitettiin useita vangitsemisia. Puoluelehdet saivat syytteitä kerrottuaan tästä porvariston terrorista. Marrask. 1—7 p:nä järjestettiin jälleen tavanmukainen valistusviikko, jonka viikon 7 p:nä vietettiin *Venäjän köyhälistövallankumouksen 4-vuotismuistojuhlaa*. Liiton täyttäessä 15 vuotta järjestettiin liiton 15-vuotisjuhla 9 p:nä jouluk. Liittotoimikunnan taholta lähetettiin osastoille kirjoitettu puhe ja runo. "Nuori Työläinen" ilmestyi päivän johdosta juhlanumerona. Jouluk. 19 p:ksi järjestettiin tavanmukainen valistus-päivä kirjallisuuden ja sanomalehtien levittämistä varten. Kuluvana vuonna on vietetty useissa osastoissa Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin muistojuhlaa, joille juhlille välitettiin liittotoimikunnan taholta puhujia. Lisäksi on liittotoimikunta lähettänyt osastoille kirjoitetuja puheita ja puhujia, silloin kun niitä on pyydetty.

Tässä on pääpiirteissään kerrottuna liittotoimikunnan harjoittama herätys- ja agitationitoiminta. Se on, kuten edelläolevasta käy selville, rajoittunut etupäässä yhteisten, koko maata käsittävien agitatsioonijuhlien järjestämiseen. Mainittakoon kuitenkin vielä, että liittotoimikunta on avustanut piirijärjestöjä niiden harjoittamassa herätystyössä antamalla rahallista avustusta sikäli kuin liiton varat ovat sallineet.

Valistustyö.

Kuten edellä jo mainittiin, on liiton palveluksessa lokak. 15 p:stä 1919 lähtien aina 15 p:ään helmik. 1921 ollut järjestäjä. Toimessa on ollut liittomme puheenjohtaja Hj. E. Eklund yllämainitun ajan, jonka jälkeen hän siirtyi S.S.T.P:n palvelukseen. Järjestäjän tehtävänä on ollut valistus- ja opiskelutyön järjestäminen osastoissa sekä opastuskurssien järjestäminen ja ohjaaminen eri piireissä, joissa hän toiminta-aikanaan on käynyt kaikissa muissa, paitsi Etelä-Karjalan, jossa jo pitemmän ajan on ollut vakinainen sihteeri. Kun Etelä-Pohjanmaan piirissä ei saatu toimeen opastuskursseja, teki järjestäjä siellä 2 viikkoa kestäneen kiertomatkan, käyden tällä ajalla melkein kaikissa osastoissa pitäen esitelmää ja puheita.

Luento- ja opastuskursseja, joilla liiton järjestäjä on ollut luennoitsijana ja opastajana, on ollut seuraavasti:

Uudenmaan	piirissä	1	kurssit
Varsinais-Suomen	„	3	„
Etelä-Hämeen	„	5	„
Pohjois-Hämeen	„	1	„
Satakunnan	„	1	„
Pohjois-Karjalan	„	1	„
Etelä-Savon	„	4	„
Pohjois-Savon	„	4	„
Keski-Suomen	„	1	„
Pohjois-Pohjanmaan	„	7	„

Kurssit on järjestetty yleensä siten, että päivällä on harjoitettu käytännöllisiä opetusaineita ja iltaisin on pidetty luentoja. — Näille kursseille on hankittu luennoitsijoita vielä muualtakin; toiset luennoitsijat on hankinnut piiritöimikunta, mutta liiton toimistostakin on hankittu useita luennoitsijoita, varsinkin T.S.L:n, Työväen Raittiusliiton ja Ammattijärjestön luennoitsijoita.

Kurssit ovat yleensä olleet 3—6 päiväisiä, paitsi Riimäellä keväällä 1920 ja Joensuussa syksyllä 1920, joissa kurssit kestivät 3 viikkoa. Liiton järjestäjä piti niillä kuitenkin vain 20 luentoa. Edellisillä 8 ja jälkimmäisillä 12. Järjestäjä on pitänyt luentoja etupäässä nuorisoliikkeestä, jotka ovat käsitelleet: työläisnuorison itsenäisen järjestäytymisen perusteita, kansainvälisen nuorisoliikkeen historiaa, Suomen nuorisoliikkeen kehitystä ja sen ohjelmaa. Lisäksi on järjestäjä pitänyt muutamia luentoja kansainvälisestä työväenliikkeestä, sosialismin historiasta, sosialismin teoriasta ja sos. nuorisoliikkeen tärkeimmistä ohjelmakysymyksistä (sotilaskysymys ja nuorisosuojeluskysymys). Käytännöllinen opastus on koskenut etupäässä sisäistä osastotoimintaa, kuten opintopiirityötä, kokoustenpitoa, pöytäkirjain ja toimintakertomusten laatimista, järjestökirjeenvaihtoa, arkistonhoitoa ja kirjanpitoa. Niitten luentojen lisäksi, joita järjestäjä on pitänyt opastuskursseilla, on hän pitänyt tilapäisesti 48 eri paikassa luentoja, esitelmiä ja puheita yhteensä 68.

Noin yhden vuoden aikana, jolloin ei liitolla ole ollut vakinaista järjestäjää, ovat liiton puheenjohtaja Eklund ja sihteeri Mäkinen luennoineet nuorisoliikkeestä useilla piirien toimeenpanemilla y.m. kursseilla.

Suullisen valistustyön lisäksi on liiton taholta tietysti kiinnitetty suurta huomiota myös kirjalliseen valistustyöhön. Kirjallisella esityksellähän on se etu, että sen voi tarvittaessa palauttaa mieleensä ja siksi on kirjallisella valistustyöllä arvaamattoman suuri merkitys. Sen ymmärtäen onkin liittotoimikunta kiertokirjeiden, julistusten, kirjallisten ohjeiden, pikkukirjasten ja laajempien teosten julkaisemisen avulla koettanut saada valistustyötä osastoissa elpymään, kasvamaan ja voimistumaan.

Erikoisesti opintopiirityön järjestelystä ja kirjallisuuden levityksestä on liittotoimikunta lähettänyt osastoille kiertokirjeitä ja ohjeita, joiden avulla on tahdottu selvittää näiden tärkeiden valistustyönhaarojen merkitystä. V. 1919 on liittokokouksen jälkeen lähetetty osastoille 2

kiertokirjettä, joista toinen koski osastojen rekisteröimistä ja toisessa annettiin yksityiskohtaisia neuvoja opintotyön järjestämisestä, opintorenkaiden ja -piirien toiminnasta. V. 1920 on osastoille lähetetty kaikkiaan 11 kiertokirjettä, joista yhdessä on annettu neuvoja opintotyöstä, kolmessa toiminnan järjestämisestä eri aikoina ja kehoitettu järjestämään valistustilaisuuksia, seitsemässä on painostettu kirjallisuuden ja lehtien levittämisen välttämättömyyttä. Neljä kiertokirjettä on koskenut vain jotakin määrättyä asiaa, 2 internationalekysymystä, 1 vappumerkin ulosantamista ja 1 liiton sihteerin vaalia. Sitäpaitsi on kiertokirjeissä annettu neuvoja käytännöllisissä toimissa, huomautettu rekisteriin tehtävistä muutosilmoituksista, kehoitettu nuorisoliittolaisia liittymään ammattiosastoihin j.n.e. Sen lisäksi on piiritoimikunnille ja osastoille lähetetty yksityisiä kirjeitä ja ohjeita valistustyön järjestelyssä. V. 1920 puuhattiin piirijärjestöille yhteisiä järjestäjiä, jotka olisivat kulkeneet yhdestä piiristä päästyään toisissa piireissä. Tällä tavalla olisi saatu piireihin kykeneviä järjestäjiä, kun heille olisi taattu pitempiaikaisempi toimi, mutta kun kaikki ne piiritoimikunnat, jotka tähän ilmoittivat suostuvansa, halusivat saada järjestäjän juuri samaan aikaan, syystalvella, ja näinollen olisi tarvittu yhtä monta järjestäjää kuin tähänkin asti, raukesi tämä toimenpide.

V. 1921 lähetettiin osastoille kaikkiaan 13 kiertokirjettä ja on niissä annettu ohjeita ja kehoituksia seuraavista asioista: n:o 1:ssä muutosilmoituskaavakkeiden täyttämisestä, kirjallisuuden ja kevätlehti "Rynnäkköön" levittämisestä sekä Maarianpäiväjuhlien valmistamisesta; n:o 2:ssa verojen suorittamisesta ja osaston virkailijoiden muutoksen ilmoittamisesta; n:o 3:ssa kirjallisuuden levittämisestä; n:o 4:ssä kevätlehti "Rynnäkköön" levittämisestä; n:o 5:ssä kesätoiminnan järjestämisestä; n:o 6:ssa syystoiminnan alkamisesta; n:o 7:ssä kehoitus toimintaan Neuvosto-Venäjällä vallitsevan nälänhädän lieventämiseksi; n:o 8:ssa kirjallisuuden levi-

tyksestä; n:o 9:ssä valistusviikon ja Neuvosto-Venäjän köyhälistö-vallankumouksen 4-vuotisjuhlan järjestämisestä. Ottaen huomioon valistusviikon ajalla suoritettavan työn tärkeyden kehoitti liittotoimikunta samassa kiertokirjeessä osastoja lähettämään selostuksen viikon toiminnasta aivan yksityiskohtaisesti. Tätä varten painatettiin erityisiä selostuskaavakkeita, joita lähetettiin osastoille kolme kappaletta. Näistä oli osastojen palautettava yksi piiritoimikunnalle, toinen liiton toimistoon ja kolmas jätettävä osaston arkistoon. Suurin osa osastoista kummin-kin jätti selostuksen antamatta. Kymmenes kiertokirje koski liiton 15-vuotisjuhlan järjestämistä, verojen suoritusta ja "Nuoren Työläisen Joulun" levittämistä; n:o 11:sta valistuspäivän järjestämistä ja ohjeita "Nuoren Työläisen" levityksestä; n:o 12:sta kehoitus juhlien järjestämiseksi Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin muistolle; ja n:o 13:ssa kehoitettiin valmistautumaan liittokokousta varten.

Kustannustoiminta.

Kirjallista valistustyötä silmälläpitäen on liittotoimikunta mahdollisuuksien mukaan harjoittanut myöskin kustannustoimintaa. Yleisenä periaatteena kustannettavia teoksia valittaessa on pidetty sitä, että kustannettavat kirjat käsittelevät sosialismia, sen historiaa, periaatteita ja ohjelmaa tai nuorisoliikettä ja erikoisesti nuorisoa lähellä olevia kysymyksiä. Kaunokirjallisuus on pakostakin täytynyt jättää toisarvoiseen asemaan. — V. 1919 ilmestyi E. Lindahlin runokokoelma "Työ ja Laulu", josta otettiin 2,000 kappaleen painos ja jonka hinta on Smk. 5:—. Kirjaa eivät osastot kuitenkaan ole levittäneet niin runsaasti kuin olisi ollut suotavaa, sillä vielä nytkin on sitä varastossa joku määrä. — V. 1920 julkaistiin Fr. Engelsin "Kommunistinen katkismus" Smk. 1:50 hintaisena ja 52-sivuisena. Sen painos oli 5,000 kpl.

ja on se tehnyt kauppansa hyvin. Hyvin on mennyt kaupaksi myöskin 32-sivuinen vihkonen "Kommunistinen Nuorisointernationale", jonka 2,000 kappaleen suuruinen painos loppui kesken. Sen hintana oli Smk. 1:—. Liittokokouksen päätöksen mukaisesti on myöskin julkaistu "Työläisnuorison Muistoalbumi"-niminen kuvitettu muistojulkaisu kansalaissodassa sortuneitten nuorisoliittolaisten muistoksi. Julkaisu, joka 132-sivuisena, hyvälle paperille painettuna ja värillisellä kansikuvalla varustettuna maksoi Smk. 10:—, on nyttemmin loppuunmyyty. Kössi Ahmalan novellikokoelma "Hirsipuita" ilmestyi 148-sivuisena, painos 3,000 kpl. ja hinta Smk. 8:—. Tähän mennessä ei sitä vielä ole ennättänyt mennä kaupaksi kovinkaan paljoa. Sensijaan on hyvä menekki ollut W. Münzenbergin kirjalla "Sosialistinen Nuorisointernationale", josta on otettu 3,000 kpl:een painos, hinta on Smk. 4:— ja sivuja 64. Kahdesta ohjelmakirjasesta, Hj. Eklundin "Koulukysymys" ja J. H. Vehkamäen "Työläisnuorison suojeluskysymys", otettiin ensimmäisestä 1,500 ja toisesta 2,000 kpl:een painos ja maksavat ne kumpikin Smk. 1.50. Liittokokouksen pöytäkirjan, joka alustuksineen ja toimintakertomuksineen käsittää 326 sivua, hinnaksi määrättiin Smk. 7.50.

Liiton kustantaman kirjallisuuden lisäksi on liiton toimiston kautta välitetty osastoille muutakin kirjallisuutta, v. 1920 yhteensä noin Smk. 5,000:— arvosta. S. Vuolijoen kirjoittaman "Tiilenpäitä lukemassa 1920" on liittotoimikunta ottanut yksinoikeudella välittääkseen.

V. 1921 ilmestyi helmikuun aikana uusi 3,000 kpl. painos liiton kustannuksella aikaisemmin ilmestyneestä Z. Höglundin kirjasta "Sosialismin historia pääpiirteissään". Hinta Smk. 10:—. Kirjaa on myyty tähän mennessä 900 kpl. Toimitsija-opas, jonka viime liittokokous määräsi julkaistavaksi, julkaistiin yhdessä S. Ammattijärjestön kanssa, koska toivottiin sen siten tulevan liitollemme halvemmaksi, levikin suuremmaksi ja sisällön monipuolisemmaksi. Se ilmestyi heinäkuulla 10,000 kpl:een

painoksena, josta liitto otti osalleen 3,000 kpl. Kirjan suuriin kustannuksiin katsoen täytyi sen hinnaksi määrätä Smk. 15:—. Tähän mennessä on sitä liiton kautta levinnyt yli 600 kpl. — Lokakuun alkupäivinä ilmestyi W. Münzenbergin "Alas Spartakus" 5,000 kpl:een painoksena. Hinta Smk. 3:—. Sitä on tähän mennessä levinnyt 1,400 kpl. Saman kuun loppupuolella ilmestyi Alf. Lux'in "Kapitalismista sosialismiin" edellisen hintaisena ja 5,000 kpl:een painoksena. Sitä on levitetty 850 kpl. — Kun käytännössä ollut Työväen Laulukirja tuli kovin vanhentuneeksi etenkin senvuoksi, että siitä puuttui kokonaan uudemmat laulut — josta seikasta osastojen taholta oli saapunut useita huomautuksia — ja kun takeet menekin suhteen olivat olemassa, päätti liittotoimikunta julkaista pienen laulukirjan, joka sitten joulukuulla ilmestyi nimellä "Taistelulauluja" ja otettiin siitä 10,000 kpl:een painos. Painos loppui kumminkin heti ja tammikuulla 1922 otettiin uusi 10,000 kpl. painos, jota myös on jo huomattavasti levinnyt. "Taistelulauluja" ilmestyi kahden hintaisena, kloottikansilla varustetut maksavat Smk. 4:— ja paperikantiset Smk. 2:50.

Ostettuja käsikirjoituksia on liitolla nykyisin Kössi Ahmalan kaksi runoteosta, hänen yksi novellikokoelmansa sekä Leonard Frankin "Ihminen on hyvä".

V. 1920 oli liittotoimikunta aikeissa kustantaa myöskin N. Leninin kirjan "Valtio ja vallankumous", mutta kun siitä pyydettiin kustannusarviota Savon Kansan Kirjapaino Oy:ltä, ilmoitettiin sieltä, että kirja on jo ladottavana ja aikoo mainittu yhtiö kustantaa sen itse. Senvuoksi jätti liittotoimikunta tämän teoksen kustannuspuuhan sikseen.

Työläisnuorison lukuharrastusten oikeaan suuntaan ohjaamiseksi ja avuksi nuoriso-osastojen kirjallisuustoitimikunnille ja kirjaston hankkijoille julkaistiin v. 1919 pieni kirjallisuusluettelo "Nuoren työläisen kirjasto", jonka 2,000 kpl:een suuruinen painos on ilmaiseksi jaettu osastoille.

Vielä suuremmasta merkityksestä kuin liiton kirjallisuuden levitys on ollut liiton harjoittama lehtien julkaisutoiminta. "Sosialistinen Aikakauslehti", jonka viimeinen liittokokous hyväksyi liiton lehdeksi, ilmestyi v.m. 1920 loppuun asti liiton kustannuksella entiseen tapaan kaksi kertaa kuukaudessa. Sisällöltään on lehti ollut vaihteleva ja lienee se ainakin suurin piirtein tyydyttänyt nuorisoliittolaisia; ainakaan ei ainoakaan osasto ole liittotoimikunnalle ilmaissut tyytymättömyyttään lehden sisältöön. Sosialidemokraattinen puolue sensijaan on ankarastikin hyökännyt lehden ja sen toimittajien kimppuun, joka hyökkäily epäilemättä myös osaltaan vaikutti siihen, että lehden toimitussihteeri, tov. Ivar Lassy alkuvuodesta 1920 vangittiin. Hänen vangitsemisensä tuotti suurta vahinkoa lehdelle, sillä senjälkeen ei lehdelle enää onnistuttu saamaan vakituista toimitussihteeriä, vaan toimitettiin lehteä enemmän sivutöinä. Toimitustyötä ovat lehden päätoimittajan, tov. Lindahlin lisäksi avustaneet liiton lehtien silloinen taloudenhoitaja, tov. Alpo Halme, "Nuoren Työläisen" toimittaja Pekka Paasonen ja toimittaja V. Kainulainen. — "Sosialistisen Aikakauslehden" liitteenä ilmestyi v. 1919 vihkonen "Kyntömiesten Neuvostotasavalta", joka poliisin toimesta takavarikoitiin ja jonka julkaisemisen johdosta nostettiin syyte liittomme puheenjohtajaa ja lehden päätoimittajaa vastaan, mutta jotka syytteet samoin kuin takavarikonkin Helsingin raastuvanoikeus sittemmin kumosi. — Vuoden 1921 alusta luovutettiin "Sosialistinen Aikakauslehti" varoineen velkoinen Suomen Sosialistiselle Työväenpuolueelle, joka jatkaa lehden julkaisemista samalla nimellä kuin ennenkin.

V. 1920 kesäkuusta lähtien on ilmestynyt liiton äänenkannattaja "Nuori Työläinen" kerran viikossa, perjantaisin. Sen päätoimittajana oli aluksi tov. Emil Tuomi, mutta kun hänen toisen toimensa vuoksi täytyi siitä luopua, valittiin lehden päätoimittajaksi tov. E. Lindahl, joka edelleenkin on tässä toimessa. Lehden toimitussih-

teerinä on toiminut tov. Pekka Paasonen. Sen painos on nykyisin 18,000 kpl., mutta on se toisinaan kohonnut yli 20,000:n. Painosmäärän kohoamisesta on olemassa sangen hyviä toiveita. Lehden perustamisvaiheista tuonempana.

Jouluksi 1920 ilmestyi liiton kustannuksella oma joululehti "*Nuoren Työläisen Joulu*". Sen painos oli 15,000 kpl., mutta levittivät osastot sitä niin mitättömän vähän, että tästä — epäilemättä ei liian korkeasta — painosmäärästä ei levitetty kuin vähän yli puolet. Lehti tuotti niinollen jonkun verran tappiota. Samoin ilmestyi "*Nuoren Työläisen Joulu*" jouluksi 1921 10,000 kpl. painoksena. Nyt loppui painos kesken. Lehden hinta on kummallakin kerralla ollut Smk. 5:—.

Keväällä 1921 ilmestyi liiton oma kevätlehti "*Rynnäköön*". Sen painos oli 12,000 kpl. Levikki oli niin runsas, että painos ei riittänyt, vaan jäivät muutamat tilaajat ilman. Lehden hinta oli Smk. 5:—.

Vappumerkit.

V. 1920 teetettiin liitolle oma vappumerkki. Liittotoimikunta oli tehnyt sos.-dem. puoluetoimikunnalle ehdotuksen, että se antaisi osan vappumerkkivoitostaan liitollemme, jolloin liitto ryhtyisi levittämään sos.-dem. puolueen vappumerkkiä, mutta kun sos.-dem. puoluetoimikunta hylkäsi tehdyn ehdotuksen, päätti liittotoimikunta antaa ulos oman vappumerkin. Sitä tehtiin 57,000 kpl., mutta loppui se sittenkin kesken. Kun ei sen levittämiseksi oltu haettu lupaa viranomaisilta, takavarikoitiin sitä joissakin paikoin, mutta takavarikoitsijain saalis jäi kuitenkin hyvin pieneksi. Rahallinen tulos vappumerkeistä oli erittäin hyvä ja jaettiin toinen puoli tuloista piirijärjestöille. Jakoperusteena käytettiin sitä, kuinka paljon kukin piirijärjestö oli merkkiä levittänyt. V. 1921 ei liitto kustantanut erityistä vappumerkkiä, vaan levitet-

tiin S. Ammattijärjestön, S. Sosialistisen Työväenpuolueen ja liittomme yhteistä merkkiä, josta saatu voitto tasattiin näiden kolmen järjestön kesken. Tämänkin merkin määräisivät viranomaiset takavarikoitavaksi, ja sen kustantajat ja levittäjät määrättiin asetettavaksi syytteeseen "luvattomasta rahankeräyksestä". Poliisi lienee saanut merkkiä muutamia satoja kappaleita. Kustantajia, S. Ammattijärjestön puheenjohtajaa Matti Väisästä ja S. S. T. P:n sekä liittomme puheenjohtajaa Eklundia sakotettiin Helsingin raastuvanoikeudessa 300 markkaa kumpaa-kin. Myöskin merkin levittäjiä sakotettiin useilla seu-
duilla, jotka sakkomäärät vaihtelivat enimmäkseen 20—200 markkaan. Rahallinen tulos merkeistä oli silti hyvä.

Kiertävät kirjastot.

Liittokokouksessa tehdyn päätöksen mukaisesti on liitolle hankittu 5 kiertävää kirjastoa. Kukin niistä sisältää n. 50 kirjaa. Kiertävien kirjastojen perustamiseen on käytetty liiton v. 1917 n.s. Längmanin rahastosta saama 5,000 mk:n suuruinen summa. Kirjastojen kokoonpanon on määritellyt liiton järjestäjä ja on sen hyväksynyt näiden kirjastojen tarkastuskomitea, johon järjestäjän lisäksi kuuluivat liittotoimikunnan jäsenet Tuomi ja Eklund sekä liittotoimikunnan ulkopuolelta prof. Voionmaa ja maist. K. H. Viik. Kirjastot on ensiksi lähetetty Pohjois- ja Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois- ja Etelä-Pohjanmaan piireihin, yksi kirjasto kuhunkin. Kiertävien kirjastojen käyttö ilmenee lähemmin seuraavista asianomaisten piiritoimikuntien lähettämistä selostuksista:

Selostus Pohjois-Karjalan Nuorisopiirijärjestön hallussa olevasta S. Sos.-dem. Nuorisoliiton kiertävän kirjaston n:o 2 käytöstä v. 1921.

Kirjasto on ollut allamainituilla osastoilla seuraavat ajat:

Värtsilän osastolla huhti-, touko- ja kesäkuun,
Kemiön osastolla heinä-, elo- ja syyskuun,
Harlun osastolla loka-, marras- ja joulukuun.

Lainaaajia: Lainattu: tieteell.: kaunokirjall.: yht.

Värtsilän os.	9	7	19	26
Kemien „	14	12	33	45
Harlun „	22	25	56	81
Yhteensä	45	44	108	152

Värtsilässä, 31 p:nä tammik. 1922.

Pohjois-Karjalan Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.

Selostus Etelä-Savon Nuorisopiirin hallussa olevasta S. Sos.-dem. Nuorisoliiton kiertävän kirjaston n:o 5:n käytöstä ajalta 5. 6. 21—31. 1. 22.

Saimme kirjaston haltuumme vasta 31 p:nä marraskuuta 1921, jolloin Savonlinnan Sos.-dem. Työläisnuorisopiiri luovutti sen meille. Siksi emme voi selostaa kirjaston aikaisempaa käyttöä. Sen jälkeen kun kirjasto meille jätettiin, luovutimme sen Savonlinnan osaston käytettäväksi. Täällä on kirjastoa käytetty seuraavasti: Lainaajia 21. Lainattu tieteellisiä teoksia 17, kaunokirjallisia 23. Lainattujen teosten luku yhteensä 40.

Etelä-Savon Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.

Selostus kiertävän kirjaston käytöstä piirissämme.

Kirjasto on ollut kolmen osaston, Seinäjoen, Miedon ja Perälän osastojen käytettävissä.

Lainauksia on tehty seuraavasti: *Seinäjoen* osastossa yhteensä 42 lainausta. Lainattujen niteiden luku 50 kpl. Eniten luettuja Gorkij: Malva, Linnankoski: Kootut teokset III nidos, London: Auringon poika, Kramsu: Runoelmia.

Miedon osastossa: Lainauksia tehty 47. Lainattujen niteiden luku 53 kpl. Eniten luettuja: Cooper: Haukan-silmä, Kataja: Tuskaa, Lehtimäki: Perintö, Dickens: Oliver Twistin seikkailut, Ferri: Sosialismi ja uudenajan tiede, muut teokset vähemmän luettuja.

Perälän osastossa: Lainauksia tehty 96. Lainattujen niteiden lukumäärästä emme ole saaneet tietoa. Kirjasto on ollut tämän osaston hallussa vasta kaksi kuukautta.

Kahden edellisen osaston käytettävissä on kirjasto ollut kolme kuukautta.

Kirjastossa löytyy luettelon mukaan 54 nidosta, ja ovat ne meille tehdyn ilmoituksen mukaan asianomaisessa kunnossa.

Vaasassa, 13 p:nä helmik. 1922.

Etelä-Pohjanmaan Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.

Pohjois-Savon Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunnalta ei ole saapunut selostusta kiertävän kirjaston käytöstä.

Äänenkannattajakysymys.

Kysymys liiton äänenkannattajan kotipaikasta on ollut sangen polttavana kysymyksenä jo useammissakin liittokokouksissa. Tampereella v. 1917 pidetyssä liittokokouksessa tehtiin asiasta jo päätös, joka edellytti lehden siirtämistä liittotoimikunnan kotipaikalle Helsinkiin. Tätä päätöstä ei kuitenkaan kansalaissodan takia saatu toteutetuksi ennen viime liittokokousta ja siksipä joutuikin asia vielä uudelleen liittokokouksen käsiteltäväksi. Viime liittokokous, ymmärtäen lehden siirtämisen Helsinkiin

välttämättömäksi, tekikin asiasta päätöksen, "että liittokokous velvoittaa liittotoimikunnan ja Suomen Työläisnuorison Sanomalehtiyhtiön johtokunnan ryhtymään pikaisiin toimenpiteisiin liiton äänenkannattajan ja sitä kustantavan yhtiön siirtämisestä liittotoimikunnan kotipaikalle ja on päätöksen oltava täytäntöön pantuna viimeistään vuoden 1921 alussa;

että lehtiyhtiön ja liiton suhteet ovat järjestettävät mahdollisimman läheisiksi, jopa, jos käytännöllisten seikkojen takia on mahdollista, siten, että osakeyhtiön omaisuus joutuu liiton taikka liiton ja sen osastojen haltuun."

Tämän päätöksen mukaisesti "Työläisnuorison" siirtämisestä Helsinkiin S. Työläisnuorison Sanomalehtiyhtiön kanssa neuvottelemaan lähetti liittotoimikunta heti liittokokouksen jälkeen liiton puheenjohtajan tov. Eklundin. Yhtiön johtokunta kieltäytyi kuitenkin ryhtymästä mihinkään toimenpiteisiin lehden siirtämiseksi ennen yhtiökokousta. Liittotoimikunta ehdotti silloin, että ainakin lehden toimitus siirrettäisiin Helsinkiin ja että päätoimittajaa valitessa jätettäisiin päätösvalta liittotoimikunnalle. Yhtiön johtokunta ei suostunut edes tähän, vaan ilmoitti se voivansa korkeintaan palkata lehdelle kirjeenvaihtajan enintään 500 mk. kuukausipalkalla. Liittotoimikunta hylkäsi tehdyn ehdotuksen, koska ei tällaisen ehdotuksen toteuttaminen mitenkään olisi auttanut lehden Helsinkiin siirtämistä. Asia päätettiin jättää yhtiökokouksen ratkaistavaksi ja tiedusteltiin yhtiöltä myymättömiä osakkeita, jotka liittotoimikunta olisi ostanut. Useiden kuukausien viivyttelyn perästä ilmoitti yhtiön johtokunta, ettei se halua osakkeita myydä. — Yhtiökokoukselle, joka pidettiin Tampereella huhtikuulla 1920, ehdotettiin, että "Työläisnuoriso" ja sitä kustantava yhtiö siirrettäisiin Helsinkiin heinäk. 1 p:stä 1920. Yhtiökokouksessa tämä ehdotus kuitenkin yksityisten tamperelaisten osakkeenomistajien äänillä hylättiin ja liittotoimikunnalle myönnettiin vain 15,000 mk:n vuotuinen määräraha toimittajan palkkaamiseksi Helsin-

kiin, mutta lehden toimitus ja päätoimittaja olisivat edelleenkin jääneet Tampereelle. Kun yhtiökokous näin oli asettunut vastustamaan liittokokouspäätöksiä ja kun "Työläisnuoriso" edelleenkin jäi liittotoimikuntaa vastaan toimivan klikin käsiin, päätti liittotoimikunta ryhtyä julkaisemaan Helsingissä uutta lehteä, jotta liittokokouksen päätöstä lehden kotipaikasta noudatettaisiin. Lehti, "Nuori Työläinen", alkoi ilmestyä Helsingissä kesäk. 1 p:stä 1920. Painatustyö, joka aina viime vuoden loppuun asti suoritettiin Turussa Sosialistin Kirjapaino-Osuuskunnan kirjapainossa, on sittemmin, Oy. Työn saatua Helsingissä sijaitsevan kirjapainonsa kuntoon, suoritettu mainitussa kirjapainossa.

Uuden lehden perustamisella Helsinkiin on vihdoinkin saatu liiton äänenkannattajakysymys järjestetyksi tarkoituksenmukaiselle kannalle. Kun lehden omistaa liitto yksinään, eivät mitkään yksityiset etupyyteet enää voi vaikuttaa Suomen työläisnuorison äänenkannattajaan, vaan on sen kautta kokonaan työläisnuorison itsensä määrättävissä. Enää eivät voi toistua sellaiset tapaukset, joita aikaisemmin on tapahtunut, että liiton äänenkannattaja ei julkaise edes kaikkia liiton toimiston taholta lähetettyjä kirjoituksia. Kun lehden taloudenhoito on yhdistetty liiton taloudenhoitoon, säästää sekin huomattavassa määrässä liiton varoja. Kerta kaikkiaan on monista vaikeuksista huolimatta nyt vihdoinkin päästy siihen, mihin jo kymmenisen vuotta on pyritty, nimittäin että liiton äänenkannattaja on läheisessä yhteydessä liittotoimikunnan kanssa ja että liittotoimikunta valvoo lehden sisältöä ja vastaa siitä.

Liiton suhde puolueisiin.

Liittomme suhteesta Suomen Sos.-dem. Puolueeseen päätti viime edustajakokous,

"1) että sos.-dem. puolueeseen kuuluminen ja siihen liittyminen olkoon kunkin jäsenen yksityisasia;

2) edellyttäen, että tuleva puoluekokous asettuu jyrkän luokkataistelun kannalle ja määrää sen mukaisiksi sos.-dem. puolueen menettelytavat, päättää kokous, että S. Sos.-dem. Nuorisoliitto kaikessa toiminnassaan antaa mahdollisimman voimakasta tukea Suomen Sos.-dem. Puolueen toiminnalle, mikäli se ei ole ristiriidassa sen omien liittokokouspäätösten kanssa.”

Tällä päätöksellä siis kumottiin liiton neljännen edustajakokouksen v. 1912 tekemä päätös, että jokaisen 21 vuotta täyttäneen, yhden vuoden liittoon kuuluneen jäsenen tulee kuulua myös sos.-dem. puolueeseen. Päätös aiheutui siitä, että Suomen Sos.-dem. Puolueen havaittiin poikenneen pois siltä jyrkän luokkataistelun kannalta, jota se ennen vallankumousta oli noudattanut. Lisäksi vaikuttivat päätöksen tekoon vielä käytännöllisetkin seikat. — Liittokokoustamme seuranneessa puoluekokouksessa eivät asiat lainkaan muuttuneet parempaan päin. Sos.-dem. puolueen johto jäi edelleenkin taattujen oikeistolaisten käsiin, menettelytapapäätös tehtiin luokkataistelun vastainen ja jäi puolue edelleenkin työväen asian pettäneeseen toiseen internationaleen.

Näin ollen ei ole lainkaan ihmeteltävä, että mainitun puoluekokouksen jälkeen suhde liittomme ja puolueen välillä muodostui kylmäksi, jopa sos.-dem. puolueen taholta vihamieliseksikin. Kun nimittäin sos.-dem. puolueen johto havaitsi, että nuorisoliitto oli luisunut pois puolueen isäntävallan alaisuudesta, alkoi se huomattuaan mahdottomaksi uudelleen palauttaa entistä ylivaltaansa, kohdella nuorisoliittoa suorastaan vihamielisellä tavalla. Liitossamme olevan pienen oikeistolaisen ryhmäkunnan kanssa alkoi se harjoittaa salaista myyräntyötä liitossamme, koettaen saada aikaan riitaa ja hajaannusta eheässä rintamassamme. Sos.-dem. työväenyhdistykset ovat useissa paikoin koettaneet estää nuoriso-osastojen toimintaa ja kaikki sosialidemokraattiset sanomalehdet ovat kuin yhdestä suusta parjanneet ”kommunistista” liittotoimikuntaa, joka muka diktaattorivaltaa käyttäen koettaa joh-

taa nuorison kokemattomat joukot kommunismipedon hirmuiseen kitaan. Huippunsa saavutti sos.-dem. puolueen häikäilemättömyys siinä tunnetussa julistuksessa, jonka sos.-dem. puoluetoimikunta joulukuussa v. 1920 lähetti alaisilleen yhdistyksille ja jota eivät sos.-dem. sanomalehdet kehdanneet panna palstoilleen, niin heidän oman puolueensa julistus kuin se olikin. Tuolla julistuksella ei kylläkään ole ollut niin suurta vaikutusta, kuin mitä sillä oli tarkoitettu, mutta useissa paikoissa ovat sentään työväenyhdistykset kieltäneet liittomme puhujilta pääsyn työväentaloille, vieläpä useat yhdistykset ovat kieltäneet osastoiltamme toimintaoikeudenkin taloillaan.

Yleisesti tunnettu on myös sos.-dem. puolueen osuus siinä yrityksessä, jonka eräät Pohjois-Hämeen Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunnan jäsenet marraskuulla 1920 tekivät Pohjois-Hämeen nuorisopiirin eroittamiseksi liitosta. Siihen piirikokoukseenhan, jossa liitosta eroamisesta piti päättää, lähetti sos.-dem. puoluekin edustajansa, vaikkakaan ei tämä Pohjois-Hämeen työläisnuorison valveutuneen luokkatietoisuuden tähden saanut siellä mitään aikaan. Sen jälkeenkin on sos.-dem. puoluejohto jatkuvasti tukenut liittoamme vastaan suunnattuja hajoitus-toimenpiteitä.

Sos.-dem. sanomalehdistökin on tehnyt kaikkensa liittomme ja erityisesti sen toimihenkilöiden parjaamiseksi. Mutta ne eivät ole tyytyneet pelkkään parjaamiseen, vaan useissa tapauksissa ovat suorastaan tehneet ilmiantoja ohranalle toimihenkilöistämme, joiden ilmiantojen perusteella on pidetty toimihenkilöitämme vangittuina kuu-kausimääriä.

Näin ollen on itsestään selvää, ettei liittotoimikunta ole voinut ryhtyä tukemaan sos.-dem. puoluetta, vaan on sen ollut pakko katkaista kaikki välinsä sos.-dem. puolueen kanssa. Mihinkään erikoisiin toimenpiteisiin sos.-dem. puoluetta vastaan ei ole katsottu tarpeelliseksi ryhtyä, vaan on liiton jäsenillä ollut vapaus siihen kuulua, kuten

liittokokouspäättös edellyttääkin. On luotettu liiton jäsenten luokkatietoisuuteen ja selvään harkintakykyyn. Yleensä he ovatkin jättäneet sos.-dem. puolueen, joten luottamus siinä suhteessa ei olekaan pettänyt.

V. 1920 perustetun S. Sosialistisen Työväenpuolueen kanssa on liitto heti alun pitäen ollut läheisessä vuorovaikutuksessa. Se on katsottu välttämättömäksi ja yhteinen luokkataisteluperusta mainitun puolueen ja liiton välillä on tehnyt sen mahdolliseksi. Jo tähänastisten kokemusten perusteella voidaan sanoa, että molemminpuolinen avustus sekä poliittisessa että käytännöllisessä toiminnassa on ollut arvokas. Useat piirijärjestömme ovat myös tehneet päätöksiä, joissa tunnustetaan S. Sosialistinen Työväenpuolue ainoaksi luokkataistelupuolueeksi Suomessa ja kehoitetaan antamaan sen toiminnalle täysi kannatus sekä liittymään siihen. Ja liittotoimikunta on tulevalle liittokokoukselle tehnyt esityksen näiden suhteiden edelleen kehittämiseksi siihen suuntaan, kun Kommunistisen Internationalen päätökset velvoittavat.

Kansainväliset suhteemme.

Liiton suhteesta nuorisointernationaleen päätti viimeinen edustajakokous:

”että Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto seuraa tarkasti köyhälistön vapaustaistelua eri maissa sekä pyrkii aikaansaamaan mahdollisimman kiinteän vuorovaikutuksen sosialistisen nuorisointernationalen kanssa.”

Sosialistinen nuorisointernationale kokoontui v. 1919 marraskuulla kongressiin Berliiniin ja siellä päätettiin muuttaa internationalen nimi Kommunistiseksi Nuorisointernationaleksi ja hyväksyttiin sille uusi ohjelma. Tähän kongressiin oli myöskin Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto kutsuttu, mutta kutsu saapui niin myöhään, ettei sinne enää voitu lähettää edustajaa. Liittokokouspäättök-

seen nojautuen asetuttiin kuitenkin yhteyteen nuorisointernationalen Toimeenpanevan Komitean kanssa. Berliinin kongressin jälkeen ryhdyttiin myös toimenpiteisiin Kommunistisen Nuorisointernationalen ohjelman ja Berliinin kongressin päätösten tunnetuksi tekemiseksi liiton jäsenten keskuudessa. Nuorisointernationalen ohjelma julkaistiin erikoisena kirjasena. Sosialidemokraattiset sanomalehdet ja "Työläisnuoriso" asettuivat heti nuorisointernationaleen liittymistä vastustavalle kannalle, mutta siitä huolimatta voidaan sanoa osastojen enemmistön olleen liittymisen kannalla. Maaliskuussa 1920 päätti liittotoimikunta asettua kiinteään yhteyteen Kommunistisen Nuorisointernationalen kanssa ja siitä lähtien onkin Toimeenpanevalle Komitealle vähintään kerran kuussa lähetetty lyhyt selostus kuukauden aikana sattuneista tapauksista. — Toukokuun 5 p:nä 1920 pitämässään kokouksessa päätti liittotoimikunta asettaa kysymyksen nuorisointernationaleen liittymisestä liittoäänestyksellä ratkaistavaksi, asettuen liittotoimikunta 7 äänellä 2 vastaan liittymisen puolelle. Liittymisen edellytettiin tapahtuvan liiton voimassa olevalla ohjelmalla. — Toimitetussa äänestyksessä, johon otti osaa 95 osastoa, äänesti liittymisen puolesta 2,029 ja liittymistä vastaan 659 jäsentä. 25 osastoa ilmoitti kieltäytyvänsä äänestyksestä. — Koska liiton sosialidemokraateiksi itseään nimittävät jäsenet kuitenkin silloin olivat ahkerassa puuhassa liiton hajoittamiseksi ja poliittinen tilannekin oli jossain määrin epäsuotuisa, jätti liittotoimikunta asian lopullisen ratkaisun sillä kerralla sikseen — jääden kuitenkin edelleen kiinteään yhteyteen Kommunistisen Nuorisointernationalen kanssa. Kommunistisen Nuorisointernationalen Toimiston (byrå) kokouksessa kesäkuulla 1920 hyväksyttiin Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto internationalen jäseneksi omalla ohjelmallaan. Esityksen hyväksymisestä oli tehnyt Toimeenpaneva Komitea siltä varalta, että liittomme heti liittoäänestyksen jälkeen ilmoittautuisi internationalen jäseneksi, jota ei siis kuitenkaan tapahtunut. Ja

asian lopullinen ratkaisu siirtyi aina kevättalveen asti 1921.

Tammik. 27 p:nä 1921 pitämässään kokouksessa päätti liittotoimikunta kutsua koolle liittoneuvoston kokouksen seuraavan helmikuun 27 p:ksi, jolle myöskin jätettiin lopullisesti ratkaistavaksi suhteemme Kommunistiseen Nuorisointernationaleen. Liittoneuvoston kokoukselle oli liittotoimikunta laatinut asiasta seuraavan alustuksen:

”Suomen kovia kokenut työväenluokka on epäilemättä kaikkine toiveineen köyhälistön kansainvälisen vapausliikkeen puolella, eikä sitä vastaan. Siihen katsoen onkin sos.-dem. nuorisoliikkeen velvollisuus kaikessa toiminnassaan tukea tätä vapausliikettä sekä tarmokkaan valistustyön avulla omassa maassaan valmistaa maaperää sosialistiselle yhteiskunnalle.” — Näillä sanoilla lausuttiin liittomme viimeisessä edustajakokouksessa suora tunnustus työväenluokan kansainvälisen järjestäytymisen puolesta ja tämän selvän kansainvälisyysaatteen ponneksi lausuttiin vielä seuraavaa:

”3) että Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto seuraa tarkasti köyhälistön vapausliikettä eri maissa sekä pyrkii aikaansaamaan mahdollisimman kiinteän vuorovaikutuksen sosialistisen nuorisointernationalen kanssa.”

Tällä päätöksellä ilmaistiin selvästi Suomen järjestyneen työläisnuorison harras pyrkimys järjestäytymään myöskin kansainvälisesti ja tämän pyrkimyksen välittömänä ilmauksena oli internationalekysymyksessä liittoäänestyksellä viime kesänä saatu tulos, joka yksimielisyydellä asettui sille kannalle, että Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton on uudelleen solmittava katkenneet kansainväliset siteet ja liityttävä Kommunistiseen Nuorisointernationaleen. Kun liittotoimikunta kuitenkin jätti käyttämättä sille uskotun vallan, on liittoneuvoston nyt lopultakin saatettava internationalekysymys pois päiväjärjestyksestä ja liittoäänestyksen ja useiden piirijärjestöjen kokousten päätösten perusteella sekä ottaen huomioon Suomen järjestyneen työläisnuorison valtavan enemmis-

tön mielipiteen tehtävä ratkaiseva päätös liiton liittymisestä Kommunistiseen Nuorisointernationaleen.

Tämän perusteella ehdotamme liittoneuvoston päätettäväksi:

1) että Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto heti liittyy Kommunistiseen Nuorisointernationaleen, jolle aletaan suorittaa veroja kuluva vuoden 1921 alusta;

2) että liittotoimikunta velvoitetaan edelleenkin harjoittamaan voimakasta agitatsionia Kommunistisen Nuorisointernationalen sekä sen ohjelman ja päätösten tunnetuksi tekemiseksi Suomen työläisnuorison keskuudessa."

Keskustelun jälkeen lähetettiin asia liittoasiainvaliokuntaan, jossa alustuksen ensimmäinen ponsi muutettiin seuraavanlaiseksi:

"että Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto, joka jo aikaisemmin omalla ohjelmallaan on hyväksytty Kommunistiseen Nuorisointernationaleen, nyt ilmoitetaan siihen liittyneeksi ja aletaan sille suorittaa veroja kuluva vuoden 1921 alusta."

Valiokunnan tekemällä muutoksella hyväksyttiin liittotoimikunnan alustus 15 äänellä kolmea vastaan. Päätöstä vastaan jätti vastalauseen Pohjois-Karjalan piirin edustaja Arvi Louhelainen.

Sen jälkeen kun ilmoitus liittymisestämme internationalle tehtiin, olemme saaneet ne oikeudet, mitä nuorisointernationaleen kuuluvat järjestöt yleensä ovat oikeutettuja saamaan.

Liittotoimikunta on myös ollut suoranaudessa yhteydessä useiden ulkomaalaisten veljesjärjestöjen kanssa. Niille on lähetetty m.m. ido-kielinen selostus viime edustajakokouksemme päätöksistä, vaihdettu sanomalehtiä y.m. julkaisuja mikäli se postisensuurin takia on ollut mahdollista.

Suuntariidat ja hajaannus liitossa.

Ennen vallankumousta ei Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton keskuudessa ilmennyt sanottavia erimielisyyksiä periaatteellisissa kysymyksissä. Liittomme oli silloin eheä ja kokonainen, jota eivät suuntariitaisuudet ravistelleet. — Sen sijaan on vallankumouksen jälkeen ollut havaittavissa nuorisoliikkeessä ne samat suuntariitaisuudet, jotka ovat hajoittaneet kahtia maamme valtiollisen työväenliikkeenkin. Viimeisen liittokokouksen aikaan ei tämä vielä ollut niin selvästi havaittavissa, mutta sen jälkeen on suuntakysymys astunut päiväjärjestykseen myöskin nuorisoliikkeessä.

Hajoitustyötä ovat johtaneet liitossamme olleet, sosialidemokraateiksi itseään nimittävät jäsenet. Heitä ei tyydyttänyt, että liittomme irtautui sos.-dem. puolueen talutusnuorasta ja ”oppositsioninsa” näennäisinä aiheina ovat he käyttäneet internationalekysymystä ja äänenkannattajakysymystä. — Heti kun alettiin puhua siitä, että Suomenkin järjestyneen työläisnuorison tulisi uudelleen solmita kansainväliset suhteensa, nostivat nämä ”oppositsionin” miehet aika metelin. ”Työläisnuoriso” ja muut sosialidemokraattiset sanomalehdet sisälsivät tämän tästä mahtipontisia artikkeleita sitä vastaan, että Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto liittyisi Kommunistiseen Nuorisointernationaleen ja kun liittotoimikunta asetti kysymyksen liittoäänestyksellä ratkaistavaksi, nousi näiden lehtien raivo huippuunsa. Niiden mielestä ei liitto olisi tätä kysymystä saanut ollenkaan ratkaista. Etupäässä ”Työläisnuorison” harjoittaman propagandan johdosta tekivätkin muutamat liittomme osastot päätöksen olla ottamatta osaa liittoäänestykseen, koska tästä asiasta äänestäminen muka olisi vastoin liiton sääntöjä(!). Myös vaati ”Työläisnuoriso” ankarasti ylimääräisen liittokokouksen koolle kutsumista, mutta kun liittotoimikunnalta sitä vaati ainoastaan yksi osasto, joka sekin myöhemmin peruutti päätök-

sensä, ei liittotoimikunta katsonut tarpeelliseksi liittokokousta koolle kutsua, koska eivät asiatakaan siihen erikoisemmin pakottaneet.

Kun sitten liittotoimikunta jätti käyttämättä liittoäänestyksellä sille myönnetyn vallan ilmoittaa liitto Kommunistisen Nuorisointernationalen jäseneksi, olisi luullut ainakin oikeistolaisten tulleen tyydytetyiksi. Mutta niin ei käynyt. Hyökkäykset liittotoimikuntaa vastaan jatkuivat edelleenkin yhtä hillittöminä kuin ennenkin. Tästä huomaa, että "oppositsioni" olikin järjestetty pelkästään oppositsionin vuoksi vain sentähden, ettei liittoa vastoin edustajakokouspäätöksiä alistettu sos.-dem. puolueen määräysvallan alaiseksi.

Uutta intoa saivat nämä liittomme hajoittajat sen jälkeen, kun "Työläisnuorisolta" oli otettu pois liiton äänenkannattajavaltuudet. Tätä seikkaa käytettiin nyt hyökkäysaseena ja siihen kannusti "oppositsionia" vielä skin, että "Työläisnuorison" taloudelliset edut joutuivat vaaraan ja myöskin "oppositsionin" johdossa olevien herrojen taloudelliset edut.

Kun näillä hajoittajilla ei liiton keskuudessa ollut suurempaa kannatusta, yrittivät he perustaa uuden nuorisoliiton ja määräisivät tämän uuden tulokkaan äidiksi Pohjois-Hämeen nuorisopiirijärjestön. Kun "Työläisnuoriso" ensin oli valmistellut maaperää, niin kutsuttiin marraskuulla 1920 koolle Pohjois-Hämeen Sos.-dem. Nuorisopiirijärjestön ylimääräinen (!) piirikokous, jolle ehdotettiin eroamista liitostamme. — Mutta uuden liiton synnyttäjät olivatkin erehtyneet laskuissaan. Vaikka he kutsuivat itse sos.-dem. puolueen puoluesihteerin avukseen tässä hommassa, niin kärsivät he musertavan tappion ja johti se siihen, että homman alkuunpanijat eroitettiin liitostamme. Tämä valtti ei siis pitänyt. Pohjois-Hämeen työläisnuoriso osasi kohdella hajoittajia tavalla, jonka he olivat ansainneet.

Kun sitten liittoneuvoston päätöksellä ratkaistiin lopullisesti internationalekysymys ja liitettiin Kommu-

nistiseen Nuorisointernationaleen, niin sen jälkeen alkoivat hajoittajat voimainsa takaa hajoitustyönsä. He ryhtyivät perustamaan "tosi sosialidemokraattisia" nuoriso-osastoja. Perustivatpa "piirijärjestöjäkin". M.m. Helsingissä perustettiin "nuorisoyhdistys", johon liittyivät muutamat liitostamme eronneet jäsenet ja sos.-dem. puolueen johtoherrat. Tämä yhdistys sitten julistautui "Helsingin piirin nuorisojärjestöksi" ja alkoi julkaisemaan hajoituskirjelmiaan Uudenmaan piirin osastoillemme.

Mutta hajoitustyö liittomme keskuudessakin jatkui edelleen. Samanlaisen yrityksen, kuin Pohjois-Hämeessä aikaisemmin oli tehty, teki vielä Pohjois-Karjalan Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta maaliskuulla 1921 Joensuussa pidetyssä piirikokouksessa. Se yritys kuitenkin päättyi tekijöilleen yhtä nolosti kuin Pohjois-Hämeen piiritoimikunnankin yritys. Piirikokouksessa edustetuna olleista 19 osastosta oli piiritoimikunnan kannalla vain kolme — niiden joukossa Joensuun osasto, joka heti sen jälkeen erosi liitosta.

Etelä-Savon Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta teki kesällä 1921 yrityksen piirijärjestön eroittamiseksi liitosta ja sillä olikin puolellaan piirin alueella toimivien osastojen enemmistö. Liittotoimikunta, joka jo edeltäpäin oli tietoinen asiain tilasta mainitussa piirissä, lähetti sinne piirikokouksen edellä puhujaksi ja järjestäjäksi toveri L. Kososen. Hän ei kuitenkaan saanut toimia piirikokoukseenkaan asti, vaan toimitettiin hänet pois tieltä — ohranaan, jossa häntä pidettiin kaksi ja puoli kuukautta, minkä jälkeen hänet oli pakko syyttömänä vapauttaa. Jo ennen piirikokousta oli Etelä-Savon piirissä eronnut liitosta toistakymmentä osastoa. Kun sitten Peksämäellä pidetyssä piirikokouksessa näiden liitosta eronneiden osastojen edustajat yhdessä sellaisten osastojen edustajain kanssa, jotka eivät olleet milloinkaan kuuluneet liittoon, äänestivät itselleen edustusoikeuden, lausui kokouksessa läsnä ollut liittomme puheenjohtaja,

että tätä kokousta ei voida pitää Etelä-Savon Sos.-dem. Nuorisopiirijärjestön edustajakokouksena, koska sääntöjemme mukaan eivät liittoon kuulumattomat osastot voi piirijärjestöönkään kuulua. Sen jälkeen kokoontuivat liittomme kannalla olevien osastojen edustajat pitämään sääntöjen mukaisen piirikokouksen, jossa m.m. piirin kotipaikka päätettiin siirtää Savonlinnasta Mikkeliin, jossa toimii uusi elinvoimainen osasto. Mainittakoon vielä, että Etelä-Savonkin — josta ”Työläisnuorisoliitto” sai useimmat osastonsa — suurimmat osastot, kuten Heinolan, Mikkelin, Pieksämäen, Savonlinnan y.m. kuuluvat liittoomme edelleenkin.

Se hajoitustyö, jota liittossamme sosialidemokraattien toimesta on harjoitettu, on vain pienessä määrässä koitunut ”Työläisnuorisoliiton” hyväksi. Kaiken kaikkiaan lienee siihen liittynyt noin 60 aikaisemmin liittoomme kuulunutta osastoa ja nekin ovat olleet liittomme pienimpiä. Suurin vaikutus on sillä ollut Etelä-Savon ja Hämeen kumpaisessakin piirissä, muissa piireissä hyvin vähäinen, paitsi Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaan piireissä, joissa se ei ole saanut ensinkään kannatusta. Suuntataistelua ei tietenkään ole vielä päättänyt, vaan jatkuu edelleen. Mutta jakaantuminen eri leireihin on jo tapahtunut, eikä uutta sellaista — ainakaan vasemmalta oikealle — ole odotettavissa.

Liittoneuvosto.

Liittoneuvosto on kuluneen toimintakauden aikana kokoontunut vain kerran. Niinkuin jo edellä on mainittu, kutsuttiin se koolle erityisesti internationalekysymyksen ratkaisemista varten, mutta esitti liittotoimikunta sen käsiteltäväksi eräitä muitakin asioita.

Kokous pidettiin helmik. 27 p:nä 1921 Helsingin Työväentalolla, huoneessa n:o 8, alkaen klo 10 a.p. Avajaisiksi puhui liittotoimikunnan varapuheenjohtaja Emil

Tuomi, selostaen niitä syitä, jotka olivat aiheuttaneet kokouksen koolle kutsumisen. Avajaispuheen jälkeen valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Emil Tuomi ja sihteeriksi liiton sihteeri Hannes Mäkinen. Tämän jälkeen esitettiin kokoukselle seuraava kokouksen osanottajain luettelo:

Uudenmaan nuorisopiirijärjestö: Lenni Berghäll.
 Varsinais-Suomen n.-piirijärjestö: Laura Numminen.
 Satakunnan n.-piirijärjestö: Antti Landström.
 Etelä-Hämeen n.-piirijärjestö: Jukka Lehti.
 Pohjois-Hämeen n.-piirijärjestö: Tilda Kaihosalo.
 Etelä-Karjalan n.-piirijärjestö: Eino Puumalainen.
 Pohjois-Karjalan n.-piirijärjestö: Arvi Louhelainen.
 Pohjois-Savon n.-piirijärjestö: Bruno Tenhunen.
 Keski-Suomen n.-piirijärjestö: Väinö Sironen.
 Etelä-Pohjanmaan n.-piirijärjestö: J. Kuusela.
 Pohjois-Pohjanmaan n.-piirijärjestö: Paul Brander.
 Finlands sv. soc.-dem. ungd.-kl. Cenralkomitén: K. A.

Fagerholm.

Liittotoimikunnan jäsenet: Hj. E. Eklund, Hannes Räsänen, Emil Tuomi, Arvo Tuominen, Fr. Sundqvist, Lyyli Ilvonen, Maiju Lehti, Emil Lindahl, Lauri Leppänen, Kaarlo Vialén ja Juho Kalliomäki.

Liiton toimitsijat: Hannes Mäkinen, Saima Kiviranta, Ester Lilja ja "Nuoren Työläisen" toimittaja Pekka Paasonen.

Osanottajaluettelon hyväksymisen ja muiden alkutoimien jälkeen esitettiin liittotoimikunnan laatima *toimintakertomus* syyskuulta 1919—helmikuulle 1921 sekä *tilikertomukset*. Toimintakertomuksen eräät yksityiskohdat aiheuttivat keskustelua, jonka jälkeen se hyväksyttiin. Tilikertomukset hyväksyttiin keskustelutta.

Tämän jälkeen käsiteltiin *internationalekysymys*, josta liittotoimikunnan laatima alustus ja kokouksen päätös on julkaistu edellä kansainvälisiä suhteitamme käsittelevässä osassa. Mainittakoon tässä kuitenkin vielä, että päätös internationaleen liittymisestä tehtiin 15 äänellä 3 vas-

taan, johtuen tämä siitä, että liittotoimikunnan 9 äänivaltaisesta jäsenestä oli äänestyksen aikana läsnä vain 6 ja että liittymistä vastaan äänestivät paitsi Pohjois-Karjalan piirin edustaja, josta jo ennenkin on mainittu, ruotsalaisten molemmat edustajat.

Liiton periaatteellisen ohjelman uudistamisesta oli liittotoimikunta laatinut seuraavanlaisen alustuksen:

''Liittomme toiminta pohjautuu vielä tälläkin hetkellä siihen periaatteelliseen ohjelmaan, jonka liiton neljäs edustajakokous v. 1912 liitolle hyväksyi. Sen muodollista asua on kyllä jälkeinpäin, v:n 1917 liittokokouksessa korjattu, mutta muuten on se pysynyt samanlaisena. — Mielestämme olisi kuitenkin nyt jo aika ryhtyä uudelleen tarkistamaan tätä ohjelmaa ja tekemään siihen muutoksia. Tämän tarkistuksen tekevät välttämättömäksi ne suuresti muuttuneet olosuhteet, joihin koko ihmiskunta ja siis myös taisteleva proletariaatti imperialistisen maailmansodan jälkeen ovat joutuneet. Suuri maailmansota on saattanut kapitalismin uuteen vaiheeseen: romahduksensa partaalla ja tämä muuttunut asiointila asettaa myös kansainväliselle proletariaatille ratkaistavaksi uusia kysymyksiä ja asettaa sen eteen uusia tehtäviä.

Nämä suuret muutokset kansainvälisessä proletariaatin vapaustaistelussa koskevat meidänkin maatamme. Sen vuoksi on liittomme ohjelmakin eräiltä kohdiltaan vanhentunut tai ainakin suuresti puutteellinen. Esimerkiksi yhdestä nuorisotyömme tärkeimmästä kysymyksestä, sotilaskysymyksestä, ei tässä ohjelmassa mainita sanaakaan, johtuen tämä puute siitä, että ohjelmaamme laadittaessa ei Suomessa ollut omaa sotalaitosta ja sotilaskysymys oli silloin siis toisarvoisesta merkityksestä liitollemme, kun se nyt sensijaan on tullut ohjelmakysymyksistämme keskeisimmäksi. Muitakin samanlaisia puutteellisuuksia on ohjelmassamme havaittavissa, joten muutos olisi saatava aikaan.

Senvuoksi ehdotamme liittoneuvoston päätettäväksi:

että liittotoimikunta velvoitetaan liiton seuraavalle edustajakokoukselle tekemään ohjelmaluonnos, jonka tulee vastata muuttuneita taloudellisia ja maailmanpoliittisia olosuhteita sekä Suomen järjestyneen köyhälistönuorisoon vaatimuksia.

Esitys hyväksyttiin.

Liittokokouksen koolle kutsumisesta ehdotti liittotoimikunta, että se kutsuttaisiin koolle sääntöjen mukaisesti v. 1922. Ehdotus hyväksyttiin toivomuksella, että liittotoimikunta kutsuisi kokouksen koolle mainitun vuoden alkupuolella.

Vielä päätettiin antaa liittoneuvoston nimessä *julistus liittomme hajoittajia vastaan ja julkinen vastalause valtiollista vainoa vastaan*, jotka kumpikin jätettiin liittotoimikunnan tehtäväksi ja julkaistavaksi.

Toveri Brander esitti kokoukselle Pohjois-Pohjanmaan sos.-dem. nuorisopiirikokouksen päätöksen liiton suhteesta ammatilliseen liikkeeseen, jossa oli asetettu sille kannalle, että kaikkien 18 vuotta täyttäneiden liiton jäsenten on kuuluttava myöskin ammatillisiin järjestöihin. Toivoi asiasta keskusteltavan. Kokous asettui sille kannalle, että entinen liittokokouspäätös tästä asiasta olisi pidettävä voimassa.

Toveri Puumalainen ehdotti vielä, että olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin uusien, tarkoitustaan vastaavampien järjestömuotojen aikaansaamiseksi liitollemme. Lyhyen keskustelun jälkeen jätettiin asia liittotoimikunnan harkittavaksi.

Kokous päättyi klo 6 i.p.

Muita asioita.

Järjestönuorten toiminnan uudelleen elvyttämiseksi kansalaissodan jälkeen ehdotti liittotoimikunta lokakuulla 1919 T. U. L:n, Sos.-dem. Naisliiton ja Sos.-dem. Raittiusliiton toimikunnille, että nämä valitsisivat edustajansa väliaikaiseen järjestönuorten toimikuntaan. Tämä ehdotus sai kannatusta ja järjestönuorten toiminta saatiin uudelleen käyntiin. Rahallisestikin avusti liittotoimikunta Järjestönuorten liittoa myöntäen sille joulukuulla 1919 500 mk:n suuruisen avustuksen. Kun Järjestönuorten liiton toiminta sittemmin saatiin vakinaiselle kannalle, valittiin mainitun liiton sääntöjen perusteella sen liittoneuvostoon nuorisoliiton edustajiksi Emil Lindahl ja Maiju Lehti.

Työväen Urheiluliiton kanssa on oltu läheisessä yhteydessä ja on molempien liittojen yhteistyöstä laadittu suunnitelma, jossa tehostetaan yhteistyön välttämättömyyttä ja esitetään siitä käytännöllisiä suunnitelmiakin, joita ainakin joissakin piireissä on noudatettu ja hyvällä menestyksellä.

Työväen Sivistysliittoon on liittomme myöskin kuullut 15,000 jäsenellä ja on T. S. L:n liittoneuvostoon liiton edustajina kuulunut kolme liittotoimikunnan jäsentä. T. S. L:lle on myönnetty vapaakappaleet kaikista liiton kustannuksella ilmestyneistä kirjoista.

Liittomme toimikunnan esityksestä perustettiin huhtikuulla 1920 *työväenjärjestöjen yhteinen avustustoimikunta* vankien perheiden avustamiseksi. Tämä avustustoimikunta, johon ottivat osaa kaikki työväen keskusjärjestöt, toimii yhä edelleenkin ja on se saanut paljon aikaan vankiloissa viruvien ja tapettujen tovereittemme perheiden hyväksi.

Avustuksena тов. *Vankkoja*-vainajan lapsille on liittotoimikunta toukokuusta 1920 lähtien vuoden 1921 loppuun myöntänyt Smk. 200: — kuukaudessa.

Liiton toimikunta ja toimitsijat.

Liittotoimikuntaan valittiin viime edustajakokouksessa vakinaisiksi jäseniksi: *Hj. Eklund* puheenjohtajana, *H. Räisänen*, *Hj. M. Eklund*, *E. Tuomi*, *Y. Räisänen*, *E. Lindahl*, *Maiju Lehti*, *Lyyli Ilvonen* ja ruotsalaisten puolesta *Fr. Sundqvist*. Sihteeriksi valittiin *J. H. Vehkamäki*. Varapuheenjohtajakseen valitsi liittotoimikunta *E. Tuomen*. Tässä kokoonpanossaan työskenteli liittotoimikunta aina v. 1920 lopulle, jolloin siitä erosi *Hj. M. Eklund* sairauden tähden ja *Y. Räisänen* ilmoittamatta syytä. Edellisen tilalle liittotoimikuntaan vakinaiseksi jäseneksi kutsuttiin ensimmäinen varajäsen *L. Leppänen*. Kun seuraavat varajäsenet *Arvo Vuorio* (kuoli keväällä 1920), *K. Vialén* (oli poissa paikkakunnalta), *J. Kalliomäki* ja *K. Saarnijärvi* (kieltäytyivät ottamasta tointa) olivat estettyjä tai kieltäytyivät toimesta, niin kutsuttiin *Räisäsen* tilalle *A. Tuominen*. V. 1921 alkupuolella, internationaaleen liittymispäätöksen jälkeen erosi myös *Sundqvist* syystä, että Cenralkomitén enemmistö oli internationaaleen liittymistä vastaan.

Sihteeri *Vehkamäki* erosi myös jo syyskuun 1 p:stä 1920 siirtyen Työväen Sivistysliiton järjestäjäksi. Hänen tilalleen sihteeriksi valittiin liittoäänestyksellä *Hannes Mäkinen*. Hakijoita sihteerin toimeen oli kaikkiaan kolme, joista liittotoimikunta alisti liittoäänestyksen alaiseksi vain *Mäkisen* ja toimittaja *Vilho Kupiaisen*.

Liiton taloudenhoitajana on edelleenkin toiminut *Saima Kiviranta* ja toimistoapulaisena *Ester Lilja*. Liiton järjestäjäksi valitsi toimikunta lokakuulla 1919 7:stä hakijasta liiton puheenjohtaja *Hj. E. Eklundin*, joka oli tässä toimessaan helmikuulle 1921. Hänen erottuaan ei onnistuttu saamaan uutta vakinaista järjestäjää. Väliaikaisina kiertävinä järjestäjinä kesällä 1921 toimivat *O. Lundberg* ja *L. Kosonen*.

Kokouksia on toimikunnalla v:n 1919 aikana ollut 7 ja ovat niissä olleet läsnä *Hj. E. Eklund*, *Emil Tuomi*, *Maiju*

Lehti ja Lyyli Ilvonen kaikissa, Mj. M. Eklund, Emil Lindahl ja Fr. Sundqvist kuudessa, Hannes Räsänen ja Yrjö Räisänen viidessä. Taloudenhoitaja on ollut kuudessa ja sihteeri neljässä kokouksessa. — V. 1920 on kokouksia ollut 19 ja ovat toimikunnan jäsenet käyneet niissä seuraavasti: Maiju Lehti kaikissa, E. Lindahl 18, Hj. E. Eklund ja Emil Tuomi 16, Fr. Sundqvist 14, H. Räsänen ja Lyyli Ilvonen 13, Hj. M. Eklund 8, Y. Räisänen ja L. Leppänen 7 ja A. Tuominen 3 kokouksessa. Taloudenhoitaja on ollut 15, sihteeri Vehkamäki 12 ja Mäkinen 5 kokouksessa.

Vuoden 1921 aikana kokoontui liittotoimikunta 18 kertaa ja ovat toimikunnan jäsenet olleet niissä läsnä seuraavasti: Maiju Lehti 17, Hj. E. Eklund 16, Emil Tuomi 15, Lauri Leppänen 14, Emil Lindahl ja Arvo Tuominen 12, Lyyli Ilvonen 11 ja Hannes Räsänen 3 kertaa. Taloudenhoitaja Saima Kiviranta on ollut 16 ja sihteeri Hannes Mäkinen 17 kokouksessa.

Eri jaostoja on toimikunnalla ollut: *agitatsioonijaosto*, johon ovat kuuluneet Hannes Räsänen, Maiju Lehti, Hj. E. Eklund ja sihteeri; *talousjaosto*, johon kuuluvat Lyyli Ilvonen, Emil Tuomi, Fr. Sundqvist ja taloudenhoitaja sekä *opintotyöjaosto*, johon ovat kuuluneet Yrjö Räisänen, Emil Lindahl, Hj. Eklund ja sihteeri. Liiton kustannettavaksi tarjottujen käsikirjoitusten tarkastusta varten on valittu *kirjallisuusjaosto*, johon kuuluvat Emil Lindahl, Maiju Lehti ja sihteeri.

Syksyllä v. 1921 asetti liittotoimikunta erityisen *ohjelmakomitean* laatimaan ehdotuksia alustuksiksi tulevalle edustajakokoukselle. Komiteaan valittiin liittotoimikunnasta Emil Tuomi ja Hannes Mäkinen sekä ulkopuolelta liittotoimikunnan toimittaja V. Vuorio.

Kuluvan vuoden tammikuulta lähtien on liittotoimikunta joutunut työskentelemään vajalukuisena ja vain muutamien jäsenten varassa. Kuten sanomalehdissä on kerrottu, ovat liittotoimikunnan jäsenet Emil Tuomi, Hannes Räsänen, Arvo Tuominen ja sihteeri Hannes

Mäkinen vangittuna. Puheenjohtaja Eklund on myös ollut estettynä tointaan hoitamasta. Tämän johdosta liittotoimikunta kokouksessaan tammikuun 30 p:nä valitsi puheenjohtajakseen *Emil Lindahlin* ja sihteerin tehtäviä väliaikaisesti hoitamaan *Onni Lundbergin*.

Ruotsalaisten keskuskomitea on ilmoittanut uudelleen yhtyvän liittoon ja valinnut liittotoimikuntaan edustajakseen *Osvald Fagerin*. Kun mainitun keskuskomitean taholta lisäksi on ilmoitettu, että se nyttemmin kokonaisuudessaan on liittotoimikunnan kannalla, niin on liittotoimikunta sen toimenpiteet hyväksynyt.

Kuluvan vuoden aikana on liittotoimikunta tähän mennessä kokoontunut 4 kertaa. Kokouksissa on käynyt Maiju Lehti, Lyyli Ilvonen ja E. Lindahl kaikissa, O. Fager 3, Hj. E. Eklund, E. Tuomi ja A. Tuominen 1, taloudenhoitaja Saima Kiviranta 4, sihteeri Mäkinen 1 ja Onni Lundberg 3 kokouksessa.

Sosialistisen Aikakauslehden taloudenhoitajana toimi helmikuuhun 1920 *K. Kivi* ja siitä alkaen saman vuoden lokak. 15 p:ään *Alpo Halme*. Toimistoapulaisena oli ensin *Toini Johansson* ja sittemmin *A. Patokoski*. — ”Nuoren Työläisen” taloudenhoitajana toimi alussa ”Sosialistisen Aikakauslehden” taloudenhoitaja ja toimistoapulaisena heinäk. 15 p:stä marrask. 1 p:ään *Selma Eloranta*. Lokak. 15 p:nä 1920 yhdistettiin lehtien taloudenhoito liiton taloudenhoitoon ja marrask. 1 p:stä samana vuonna otettiin ”Nuoren Työläisen” konttorinhoitajaksi *Maiju Lehti*, joka siinä toimessa on edelleenkin.

Liiton toimisto on edelleenkin Helsingin työväentalolla, jossa sen käytettävänä on yksi huone. Sosialistisen Aikakauslehden toimisto, joka ensin sijaitsi Eläintarhantie 1:ssä, siirrettiin kesäk. 15 p:stä 1920 ”Nuoren Työläisen” kanssa yhteiseen huoneustoon, joka sitä tarkoitusta varten saatiin Säästöpankinranta 8:sta. ”Sosialistinen Aikakauslehti” on myöhemmin siirretty S. S. T. P:n toimiston yhteyteen, mutta ”Nuoren Työläisen” toimisto sijaitsee edelleen samassa paikassa.

Lopuksi.

Kokoontuessamme liittomme seitsemänteen edustajakokoukseen voimme todeta äsken 15 vuotta täyttäneen liittomme kulkeneen läpi monivaiheisen ajan. Paljon on sinä aikana saatu kokea. Alituista taistelua se on ollut. Paikalleen seisomaan ei silti ole jääty. Eteenpäin on aina pyritty ja eteenpäin on kaikista vastuksista huolimatta mentykin.

Me muistamme vielä hyvin tsarismmin raskaan sorron ja maailmansodan painostavan vaikutuksen. Niiden työväenluokalle tuottaman tuskan me muistamme ja tunnemme. Me muistamme myös Venäjän vallankumouksen hyökyaallon ja sen meille aiheuttaman ilon ja valoisat toiveet. Erittäinkin me muistamme osanottomme vuoden 1918 vallankumoustaisteluun ja sen jälkeen seuranneen Suomen porvariston petomaisuuden meitä voitettuja kohtaan. Samalla, kun me kaiken tämän palautamme mieleemme, voimme panna merkille, että olemme eläneet suurista tapahtumista rikkaana aikana ja että omassa toiminnassammekaan ei mikään toimintakausi ole ollut toisensa kaltainen, vaan on jokaisella toimintakaudella tapahtunut jotain uutta.

Niinpä viimeksikin kulunut toimintakausi on ollut rikas tapahtumista ja myös uusista kokemuksista.

Näennäisestä rauhallisuudesta huolimatta kuohuu koko yhteiskunta. Todellista rauhan tilaa ei ole saavutettu maailmansodan jälkeen tuskin missään maassa. Kapitalismi ei ole kyennyt sitä kaikista yrityksistään huolimatta palauttamaan. Yhteiskunnalliset olot ovat äärimmilleen kärjistyneet kaikissa maissa. Työväen elämismahdollisuudet pienenevät päivä päivältä. Työttömäin armeijat ovat suuremmat kuin koskaan ennen. Suomessakin on tilanne samanlainen ja silminnähävästi se päivä päivältä huononee. Me näemme, että ei ole muuta ulospääsytieta kuin kapitalismin hävittäminen ja sosialismin toteuttaminen. Vain järjestelmän muutos voi pelastaa kansat nykyi-

sestä kurjuudesta ja uusilta kapitalismin hyväksi toimeenpantavilta sodilta.

Tämän tietäen ja tunnustaen on työväki kaikissa maissa suunnannut luokkataistelunsa yhä kiinteämmin samaan päämäärään: kapitalismin kukistamiseen. Sen johdosta on luokkataistelu kärjistynyt äärimmilleen. Yhä selvemmin on havaittavissa vain kaksi toisilleen vastakkaista ja vihamielistä luokkaa — omistava ja omistamaton luokka. Tämä kehitys, s.o. luokkataistelun kärjistyminen on Suomessakin selvästi havaittavissa. Ja jo viime liittokokouksemme menettelytapapäätöksessä lausutaankin: "Luokkasovintoa köyhälistön ja riistäjäluokkain välille ei voi syntyä, sillä se on taloudellinen ja historiallinen mahdottomuus." Siksi onkin työläisnuorisomme yhä selvemmin tullut vakuutetuksi siitä, että on valittavana vain taistelu, yhtämittäinen, kiihkeä taistelu kapitalismia ja kaikkia sen tukipylväitä vastaan ja että tässä taistelussa on tarpeen mitä täydellisin keskitys ja kuri kaikessa toiminnassamme. Siihen onkin kuluneen toimintakauden työ kohdistettu ja siihen tulee sen tästä edeskin kohdistua. Siinä jää tietysti sivuun horjuvat ja taisteluhaluttomat ainekset, joita työläisnuorisossakin on, mutta kokemus on meillekin jo osoittanut, että on vahingollista, vieläpä vaarallistakin, noudattaa sellaisten horjuvien aineiden mieli-pidettä silloin, kun on kysymys luokkataistelusta, jonka me tunnustamme välttämättömäksi.

Ensi kerran liittomme 15-vuotisella toiminta-ajalla on tullut niin suurta crimielisyyttä, että se on aiheuttanut osan liiton jäseniä eroamaan siitä. Ovatko he kaikki sen tehneet täydellisen harkinnan kautta, vakaumuksesta, se on kysymys, johon vastauksen tulemme saamaan vasta silloin, kun he itse, kiihkottomasti, vapaana sivuvaikuttamista, kykenevät asiaa arvostelemaan. Vakaumuksemme on, että liittomme on kulkenut välttämättömän kehityskauden yli ja että tapahtunutta ei olisi voitu välttää muutoin kuin ehkä paikalleen pysähtymällä, joka taas olisi merkinnyt taantumista. Nyt on

ainakin yritetty kulkea eteenpäin omaksumallamme tiellä ja niin on mielestämme edelleenkin tehtävä.

Liittoamme ja sen toimihenkilöitä kohdannut vaino ei meitä hämmästyttä. Olemmehan jo edeltäpäin tienneet, että niin tulee käymään. Ne todistavat vain, että vallassaoleva porvaristo käsittää meidät vihollisikseen ja käy taistelua meitä vastaan. Porvaristokin käsittää, että luokkataistelu on välttämätön. Se käsittää senkin, että se on tuomittu siinä taistelussa häviämään, mutta eihän se silti taistelutta luovu vallasta. Porvariston taistelu meitä vastaan ei kuitenkaan yhtään lujita sen valtaa, pikemmin päinvastoin. Sen käyttämät väkivaltakeinot vain edistävät kumouksellisuutta työväen ja erittäinkin työläisnuorison laajoissa joukoissa. Porvaristo voi kyllä näyttää vielä voimakkaalta, mutta kuitenkin se on heikko. Se on kuin haarniskoitu jättiläinen, jonka elinvoimaa jäyttää kalvava tauti, tauti, joka tekee sen yhä heikommaksi ja kykenemättömämmäksi kantamaan haarniskoitaan. Siksi on sitä alituisen ravisteltava ja koeteltava, milloin on sopiva tilaisuus sen kukistamiseen. Se on taistelua.

Taistelu on usein raskasta, vieläpä niillekin tovereille, jotka ovat päättäneet uhrata kaikki voimansa. Heille ei tosin oma uhrautuminen suuria merkitse. Ilolla he sen tekevät. Mutta paljoa enemmän merkitsee se, kun vieddään rinnalta paras toveri, toveri, johon yhteisessä taistelussa on kiinnittänyt niin suuria toiveita ja johon on voinut luottaa kaikissa vaiheissa. — — — Mutta se on taistelun laki. Siitä pitää vain karaistua ja toimia menettelyn toverinkin edestä. Sillä vasta taistelun kautta saavutamme elämän.

Tilikertomus.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton taloudenhoidosta heinäkuun
1 p:stä v. 1919 joulukuun 31 p:ään v. 1921.

Vuonna 1919 pidetylle edustajakokoukselle esitetyn
tilinpäätöksen mukaan oli liiton taloudellinen asema
seuraava:

Tasaustili 30 p. kesäk. 1919.

V a r a t:

Rahaa ja muuta omaisuutta	32.637 :27
	<hr/> Smk. 32.637 :27 <hr/>

V e l a t:

Tilivelkoja	10.203 :58
Puhdas omaisuus	22.433 :69
	<hr/> Smk. 32.637 :27 <hr/>

*Tiliasema 31 p:nä joulukuuta v. 1919 tehdyn tilin-
päätöksen mukaan.*

Tasaustili.

V a r a t:

Kassatili	— :39	
Pankkitili	8.646 :08	
Kirjatili	17.517 :40	
Kirjastotili	100 :—	
Velallistili (saatavia)	4.390 :85	
Liittomerkkientili	4.882 :50	
Kalustontili	5.606 :55	
Velkakirjatili	500 :—	
Osakkeidentili	151 :—	41.794 :77
	<hr/> Smk. 41.794 :77 <hr/>	

V e l a t :

Tilivelkoja	12.617 :50	
Kiertokirjastojentili	5.000 :—	
Toimintansa lopett. os. tili	1.270 :73	18.888 :23
Pääomatili		22.906 :54
	Smk.	41.794 :77

Voitto- ja Tappiotili.

V o i t o k s i :

Kirjatili	7.276 :65	
Sisäänkirjoitusmaksujentili	5.197 :50	
Verojentili	12.680 :65	
Liittomerkkientili	4.327 :05	
Välitystili	140 :85	
Ylimääräistenverojentili	3.029 :45	
Korkotili	311 :15	
Tasotustili	1.003 :96	33.967 :26
	Smk.	33.967 :26

T a p p i o k s i :

Kulunkitili	4.658 :06	
Valistustoiminnantili	1.510 :30	
Kalustontili	622 :95	
Palkkatili	14.600 :—	
Liittokokoustili	7.103 :10	28.494 :41
Pääomatili (lisäys)		5.472 :85
	Smk.	33.967 :26

Tilintarkastajain lausunto.

Valittuina tarkastamaan Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton tilejä, saamme viimeksi kuluneen tilikauden 1/7—31/12 v. 1919 tarkastuksen loppuun suoritettuumme työmme tuloksena esittää, että

kassatili on meille esitettyjen hyväksyttävien todisteiden mukaan oikein tehty, että

pankkitalletustodistukset ovat yhtäpitävät asianomaisen tilin kanssa, että

inventaario on oikein tehty, että

tänään laskemamme kassa vastasi kassakirjan osoittamaa kassasaldoa, sekä että

kirjanpito yleensä on huolella hoidettu.

Jo mainitun johdosta ja kun aihetta muistutuksiin emme huomanneet, ehdotamme tiliajalta 1 p:stä heinäkuuta 31 p:ään joulukuuta 1919, tili- ja vastuuvapauden myöntämistä asianomaisille tilivelvollisille.

Helsingissä 20 p:nä helmik. 1920.

Eino Pekkala.

F. Heinonen.

Tiliasema 31 p:nä joulukuuta v. 1920 tehdyn tilinpäätöksen mukaan.

Tasaustili.

V a r a t :

Kassatili	137 :20	:
Pankkitili	3.450 :86	:
Kirjastotili	1.065 :—	:
Velallistili (saatavia)	10.539 :45	:
Kalustontili	6.648 :—	:
Velkakirjaintili	2.800 :—	:
Osakkeidentili	351 :—	:
Kirjatili	37.544 :25	:
Nuoren Työläisen tili	15.000 :—	77.535 :76
	<hr/>	
	Smk.	77.535 :76
	<hr/>	

Velat:

Velkojatile	41.092 :65	
Kiertokirjastojentili	1.364 :55	
Toimintansa lopett. os. tili	2.369 :71	
Liittokokoustili	1.000 :—	45.826 :91
Pääomatili		31.708 :85
	Smk.	77.535 :76

Voitto- ja Tappiotili.

Voitoksi:

Sisäänkirjoitusmaksujentili	11.248 :85	
Verojentili	40.221 :85	
Liittomerkkientili	6.282 :85	
Välitystili	989 :22	
Korkotili	804 :78	
Tasotustili	257 :85	
Toimint. lopett. os. tili	466 :58	
Kirjatile	14.471 :43	
Vappumerkkientili	20.946 :93	95.690 :34
	Smk.	95.690 :34

Tappioksi:

Kulunkitili	14.119 :33	
Valistustoiminnantili	4.307 :10	
Kalustontili	349 :90	
Palkkatili	60.300 :—	
Albumitili	3.057 :45	
Nuoren Työläisen Jouluntili	3.754 :25	85.888 :03
Pääomatili (lisäys)		9.802 :31
	Smk.	95.690 :34

Tilintarkastuslausunto.

Lopetettuamme tänään Suomen Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton ja sen kustantaman Nuoren Työläisen Jouluun tilintarkastuksen, tilikaudelta 1 p:stä tammikuuta 31 p:ään joulukuuta 1920, saamme työmme tuloksena mainita:

että meille esitetyt tilitodistukset ovat hyväksyttävät ja kirjoihin oikein merkityt;

että pankkitili on pankkitalletustodistuksen kanssa yhtäpitävä; sekä

että tilinpäätös on oikein tehty ja tilit yleensä huolella hoidetut.

Edellä lausumamme perusteella puollamme tilivapauden myöntämistä tilinpitäjille ja vastuuvollisille.

Helsingissä 4 p:nä helmikuuta 1921.

Kalle Kankari.

F. Heinonen.

Tiliasema 31 p:nä joulukuuta v. 1921 tehdyn tilinpäätöksen mukaan.

*Tasaustili.**V a r a t:*

Kassatili	531 :80	
Pankkitili	3.694 :81	
Kirjastotili	1.000 :—	
Velallistili (saatavia)	51.646 :15	
Kalustontili	3.500 :—	
Velkakirjaintili	500 :—	
Osakkeidentili	1.151 :—	
Kirjatili	35.053 :25	
Liittomerkkientili	2.492 :50	99.569 :51
	<u>Smk.</u>	<u>99.569 :51</u>

V e l a t :

Velkojatili	67.478 :52	
Kiertokirjastontili	1.247 :30	
Toimint. lopett. os. tili	2.568 :85	
Liebknecht-rahast. tili	3.438 :30	
S. Vuolijoen tili	2.563 :—	
Liittokokoustili	2.000 :—	79.295 :97
Pääomatili		20.273 :54
	Smk.	99.569 :51

Voitto- ja Tappiotili.

V o i t o t :

Kirjatili	22.282 :21	
Sisäänkirjoitusmaksujentili	6.882 :—	
Verojentili	29.088 :55	
Liittomerkkientili	3.032 :50	
Välitystili	2.810 :15	
Kevätlehdentili	8.986 :45	
Vappumerkkientili	25.000 :—	
Korkotili	243 :95	
Lahjoitustili (kirjallisuutta)	19.561 :90	117.887 :71
Pääomatili (tappio)		10.435 :31
	Smk.	128.323 :02

T a p p i o k s i :

Kirjastotili	65 :—	
Velallistili (poistoja)	550 :85	
Kalustontili	3.953 :—	
Kulunkitili	20.054 :02	
Valistustoiminnantili	39.603 :50	
Palkkatili	61.000 :—	
Liittoneuvostontili	3.096 :65	128.323 :02
	Smk.	128.323 :02

Vuosina 1920—21 on liitto Suomen Ammattijärjestöltä saanut vuosittain Smk. 3.000:— agitatsioonirahastoon. Suomen Sos. Työväenpuolueelta on v. 1921 aikana saatu Smk. 7.000:— sekä kirjallisuutta Smk. 19.561:90 arvosta. Liiton varoja on valistustyöhön v. 1921 aikana käytetty Smk. 39.603:50 mukaanluettuna Smk. 10.000:— arvosta kirjallisuutta. Osa agitatsioonirahastosta on käytetty siten, että suurimmassa tarpeessa oleville nuorisopiireille on myönnetty erisuuruisia summia piiritoimikuntain käytettäväksi valistustarkoituksiin.

Tilikertomus.

„Nuoren Työläisen“ tileistä v:lta 1920 ja 1921.

Tasaustili 31 p:nä jouluk. 1920.

V a r a t:

Kassatili	979:82	
Irtonumerotili (saatavat)	23.200:—	
Kalustontili	5.911:50	30.091:32
Pääomatili		408:68
	<u>Smk.</u>	<u>30.500:—</u>

V e l a t:

Henkilötili (lainoja)	30.500:—
	<u>Smk.</u> <u>30.500:—</u>

Voitto- ja Tappiotili 31 p:nä jouluk. 1920.

V o i t o k s i:

Tilaustili	5.749:90	
Irtonumerotili	44.800:74	
Ilmoitustili	3.087:40	53.638:04
	<u>Smk.</u>	<u>53.638:04</u>

T a p p i o k s i:

Kulunkitili	3.523:37	
Lähetyskulujentili	4.144:58	
Painatustili	28.574:05	
Avustajaintili	3.793:70	
Palkkatili	8.100:—	
Kalustontili (poisto)	311:—	48.446:70
Pääomatili (lisäys)		5.191:34
	Smk.	53.638:04

Tasaustili 31 p:nä jouluk. v. 1921.

V a r a t:

Kassatili	157:37	
Kalustotili	100:—	
Irtonumerotili (saatavia)	20.000:—	20.257:37
	Smk.	20.257:37

V e l a t:

Puhdas omaisuus:		
tilikauden voitto	20.666:05	
edellisen tilik. tappio	408:68	20.257:37
	Smk.	20.257:37

Voitto- ja Tappiotili 31 p:nä jouluk. v. 1921.

V o i t o k s i:

Tilaustili	37.237:82	
Irtonumerotili	219.661:70	
Ilmoitustili	25.948:60	
Henkilötili	25.000:—	
Kevätlehdentili	12.000:—	319.848:12
	Smk.	319.848:12

T a p p i o k s i :

Kulunkitili	13.285 :02	
Lähetyskulujentili	17.499 :60	
Painatustili	191.694 :50	
Avustajaintili	17.971 :40	
Palkkatili	49.700 :—	
Kalustotili (poistot)	6.363 :55	
Painokannerahastotili	2.668 :—	299.182 :07
Pääomatili (lisäys)		20.666 :05
		<hr/>
		Smk. 319.848 :12
		<hr/>

Tilintarkastajain lausunto.

Olemme tänään loppuun suorittaneet Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton kustantaman ”Nuoren Työläisen” tilientarkastuksen tilikausilta 15 p:stä lokakuuta 31 p:ään joulukuuta v:na 1920 ja 1 p:stä tammikuuta 31 p:ään joulukuuta v:na 1921, merkiten tarkastuksemme johdosta:

että meille esitetyt tilitodisteet ovat hyväksyttävät ja oikein kirjatut;

että 31 p:nä joulukuuta 1920 samoin kuin 31 p:nä joulukuuta 1921 päivätty tilinpäätös oli oikein tehty; sekä

että tilienhoitoa vastaan yleensä emme ole mitään muistutuksen syytä huomanneet.

Ehdotamme lausumamme perusteella alussa mainituilta tilikausilta tili- ja vastuuvapauden myöntämistä asianomaisille tilivelvollisille.

Helsingissä 7 päivänä helmikuuta 1922.

Kalle Kankari.

F. Heinonen.

„Sosialistisen Aikakauslehden“

joka vuoden 1921 alusta luovutettiin S. Sosialistiselle Työväenpuolueelle,

tiliasema oli seuraava:
Tasaustili 31 p:nä jouluk. v. 1920.

V a r a t :

Kassatili	197 :49	
Kalustontili	1.520 :—	
Kirjavarastontili	6.900 :—	
Velallistili (saatavia)	15.000 :—	23.617 :49
	Smk.	23.617 :49

V e l a t :

Velkojatili (painotöistä)	19.060 :88
Pääomatili (puhdas omaisuus) ..	4.556 :61
	Smk. 23.617 :49

Tilintarkastuskertomus.

Lopetettuumme tänään tilintarkastuksen Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton hoidossa olleen "Sosialistisen Aikakauslehden" 15 päivästä lokakuuta 31 päivään joulukuuta 1920 väliseltä ajalta tehdyistä tileistä, toteamme:

että tulot ja menot ovat hyväksyttävien todisteiden mukaan oikein kirjatut;

että tilinpäätös on oikein tehty; ja

että kassatilin osoittaman saldon luovutuksesta Suomen Sosialistiselle Työväenpuolueelle on hyväksyttävä todiste.

Täten puollamme tilivelvollisille ja tilinpitäjälle tili- ja vastuuvapautta.

Helsingissä 7 päivänä helmikuuta 1922.

Kalle Kankari.

F. Heinonen.

Helsingissä 1 p:nä maalisk. 1922.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton Toimikunta.

Emil Lindahl
 varapuheenjohtaja.

Saima Kiviranta
 taloudenhoitaja.

KERTOMUS UUDENMAAN SOS.-DEM. NUORISO- PIIRIJÄRJESTÖN TOIMINTA-AJALTA

1. 7. 19—31. 1. 22.

Kulunut kaksi- ja puolivuotiskausi on ollut pääasiassa hiljaisen kehityksen aikaa. Ei ole mitään erikoisen suurta mainittavaa, onhan vaan toimittu kykymme ja voimaimme mukaan. Suuntataistelu kuitenkin lyö kuluneen ajan toimintaan oman leimansa. Vaikka ei siitä Uudellamaalla ole liittomme kokonaisuudelle ollut suurtakaan haittaa. Kumminkin kuluneen ajanjakson toimintaa on katsottava suuntataistelujen taustaa vastaan.

Mitä tänä aikana on Uudellamaalla toimittu, siitä antanee seuraava kertomus jonkinlaisen kuvan.

Valistus- ja neuvontatyö.

Piirin järjestäjänä toimi 1. 11. 19—1. 3. 20 toveri Hannes Räsänen. Hän kävi 35 osastossa, viipyen kussakin kaksi päivää. Vuoden 1920 marraskuusta alkaen oli järjestäjän toveri Onni Lundberg 6 kuukautta, viipyen 3 päivää osastossa ja käyden kaikkiaan 36 paikkakunnalla. Vaselistustyössä on päähuomio kiinnitetty järjestötoiminnan käytännöllisten tehtävien ohjaamiseen, järjestelyyn sekä liittomme hajoittajain todellisten tarkoitusten paljastamiseen. Joulukuussa 1921 ryhtyi toveri Lundberg uudelleen järjestäjäksi kahden kuukauden ajaksi. Helmikuussa 1920 pidettiin opastuskurssit Kausalassa. Lisäksi on piiritöimikunta lähettänyt tilapäispuhujia osastojen eri tilaisuuksiin. Kuluneen kaksi- ja puolivuotiskauden aikana on valistus- ja neuvontatyöhön käytetty piirijärjestön varoja Smk. 22,156:80.

Varojen hankinta.

Valistus- ja neuvontatyöhön tarvittavia varoja on saatu piiriveroista, osastojen pitämistä juhlista valistusrahaston

hyväksi, liittoavustuksena Smk. 200:— sekä vappumerkkien myynnistä Smk. 4,769:20. Työväen Sanomalehti Oy:ltä on saatu Smk. 5,000:—. Tuloja on myös tuottanut kahdet

Juhannusjuhlat,

joista tuloja yhteensä on ollut Smk. 2,697:40.

Talvikisat.

Vuoden 1920 piirikokous velvoitti piiritoimikunnan järjestämään piiriä käsittävät talvikisat joka vuosi lasiaisena. Viime talvena oli ensimmäiset Lohjalla.

Osastot.

Piirijärjestyön kuuluvien osastojen luku- ja jäsenmäärä on eri vuosineljänneksinä tilityksen mukaan ollut seuraava:

1919 IV nelj.	27	osastoa,	2,600	jäsentä
1920 I	31	„	2,137	„
1920 II	26	„	2,324	„
1920 III	30	„	2,100	„
1920 IV	30	„	1,970	„
1921 I	31	„	1,874	„
1921 II	31	„	1,850	„
1921 III	32	„	1,910	„
1921 IV	32	„	1,925	„

Alaosastoina on toiminut 9 osastolla opintopiirit, joissa jäseniä yhteensä 250. Kahden osaston opintopiireillä on ollut oma käsinkirjoitettu lehti. Osastojen yhteinen omaisuus viimeisen tilinpäätöksen mukaan on noin 70,000:—.

Aluejärjestöt.

Paitsi Helsingissä, jossa aluejärjestö on toiminut kohta kymmenen vuotta, on viime vuonna perustettu sellainen Högfors'iin, joka alue käsittää Pyhäjärven, Pusulan ja

osan Lopen pitäjää. Mainitulla alueella toimii nykyään 7 osastoa. Myöskin on aluejärjestön perustamistoimenpiteisiin ryhdytty Lohjan seudulla ja Hyvinkäällä.

Toimikunta.

Piirijärjestön edustajakokouksessa 13. 9. 19. valittiin piirijärjestön puheenjohtajaksi tov. Hj. E. Eklund, sekä toimikuntaan jäseniksi: Lenni Berghäll, E. Lindahl, H. Räsänen, Th. Ele, M. Kohtanen, Maiju Lehti, Lempi Heinänen ja K. Vialen. Toimikunta toimi vuoden 1920 lokakuuhun, jolloin piirikokouksessa valittiin piirijärjestön puheenjohtajaksi tov. Yrjö Vuorensola, sekä toimikunnan jäseniksi Lenni Berghäll, Maiju Lehti, Y. Lahtinen, K. Saarnijärvi, Th. Ele, J. Packalen, H. Mäkinen ja V. Partti. Nykyiseen piiritoimikuntaan, joka on valittu lokakuussa 1921, kuuluu Väinö Aaltonen puheenjohtajana, sekä jäseninä E. Paaajanen, U. Nurminen, Maiju Lehti, L. Berghäll, Viljo Partti, A. Siivonen, A. Allila ja Aarne Romppainen. Sihteerinä ja taloudenhoitajana on koko kaksi- ja puolivuotiskauden toiminut Lenni Berghäll.

Liittoneuvoston kokouksessa

27 p. helmik. 1921 edusti piirijärjestöä Lenni Berghäll.

Poliisimielivalta.

Senjälkeen kun suojeluskuntaterrori v. 1919 jälkeen vähän laimeni, saatiin vuosi 1920 toimia verrattain rauhassa. Aina viime vuoden syksyyn saakka saivat nuorisosastot toimia häiritsemättä. Mutta nähtyään nuorisoliikkeen pelottavalla nopeudella varttuvan, alkoivat poliisiviranomaiset kaikin voimin estää sen vapaata kehittymistä. Esim. Helsingissä ei enää voida pitää ainoatakaan suurempaa kokousta, jossa ei olisi kymmentitän poliiseja seuraamassa. Usein sattuu, että kokoukset asevoimin hajoitetaan. Samanlaisen mielivallan alaisena saavat osastot toimia maaseudullakin, m.m. Lohjalla, Klaukkalassa sekä eräillä muillakin paikkakunnilla.

Suuntataistelu.

Niinkuin jo alussa mainittiin, on kuluneen toimintakauden toiminta kulkenut suuntataistelujen merkeissä. Sen johdosta, että sosialidemokraatteihin lukeutuvia, varsinkin nuoria työläisiä on Uudellamaalla harvassa, ei näitten suuntataistelujen varjossa tapahtuva liittoomme kohdistuva hajoitustyö ole juuri nimeksikään onnistunut. Helsingissä panivat hajoitusmestarit kaikki voimansa liikkeelle saadaksensa jonkun helsinkiläisistä osastoista itselleen. Huomattuaan yrityksensä turhaksi perustivat he kevättälvella 1921 oman yhdistyksensä, joka myöhemmin julistautui "Högin piirin sos.-dem. Nuorisjärjestyksi". Tähän kehoittivat he kaikkia Uudellamaalla toimivia osastoja liittymään. Tulos kuitenkin oli laiha, sillä ainoastaan 6 osastoa päätti erota liitostamme. Näistä kaksi peruutti myöhemmin eroamispäätöksensä ja ovat nyt varmoja liittomme osastoja, kaksi kuoli eroamispäätöksen tehtyään, joten ainoastaan kaksi pientä maaseutu-osastoa kulkee enää heidän talutusnuorassaan.

Tehdessämme yhteenvedon kuluneen kaksi- ja puolivuotiskauden toiminnasta voimme todeta, että Suomen työväenliikkeessä tapahtunut hajaannus ei juuri nimeksikään ole koskenut nuorisoliikettä Uudellamaalla.

Hajoittakoon vaan poliisi kokouksiamme ja vangitkoon toimihenkilöitämme. Harjoittakoot vaan sosialidemokraatit hajoitustyötään ja ilmiantojaan, kyllä vallankumouksellinen nuorisoliike siitä huolinatta kasvaa ja voimistuu.

Helsingissä, 3 pnä helmikuuta 1922.

Uudenmaan Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.

K:tta Lenni Berghäll.

VARSINAIS-SUOMEN SOS.-DEM. NUORISO- PIIRITOIMIKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS

31. 8. 19—31. 12. 1921.

Vuotta 1919 alkaessa näytti toiminta piirissä lupaa-
valta. Ennen kansalaissotaa toiminnassa olleita osastoja
herätettiin henkiin ja muutamia uusia osastoja perustet-
tiin. Saman vuoden lopulla alkanut poliittinen vaino
vaikeutti suuresti toimintaa. Viranomaiset ja suojelus-
kuntalaiset koettivat kaikin keinoin häiritä järjestäjiem-
me puhetilaisuuksia. Piiritoimikunnan sihteeri ja rahas-
tonhoitaja Onni Suikkonen ja Anna Airisto vangittiin.
Täten joutui toiminta suuresti kärsimään, koska melkein
kaikki toimihenkilöt olivat tottumattomia tehtäviinsä.
Vastuksista huolimatta jatkettiin tarmokkaasti toimintaa.
Vuoden viimeisellä neljänneksellä perustettiin vielä muu-
tampia uusia osastoja.

Joulukuun 28 p:nä Turussa pidetty piirikokous antoi
uutta innostusta ja rohkeutta työhön ja toimintaan. Sel-
västi saattoi huomata, että vuosi 1920 tulee olemaan työn
ja toiminnan vuosi.

Valistus- ja neuvontatyöhön sekä kirjallisuuden ja
sanomalehtien levitykseen ryhdyttiin piirikokouksen pää-
tösten mukaisesti. Helmikuun 1 p:nä 1920 julisti piiri-
toimikunta järjestäjän paikan haettavaksi kahden kuu-
kauden ajaksi. Useista sanomalehti-ilmoituksista huoli-
matta ei järjestäjää saatu. Uusia voimia ei ollut vielä
ilmaantunut ja vanhat olivat v. 1918 ammutut tai olivat
vielä vankiloissa. Kevät ja kesä täytyi olla tilapäispuhu-
jien ja opastajien varassa. Syyskuun 15 p:stä alkaen
saatiin piirijärjestäjäksi Niilo Kavenius. Kavenius kävi
kaikissa osastoissa antamassa toimintaopastusta sekä
perusti useita uusia osastoja ja herätti henkiin kolme
aikaisemmin toiminnassa ollutta osastoa. Kirjoitettuja
puheita on piiritoimikunnasta vuoden ajalla lähetetty

viisi, joista yhden puheen esittämisestä Pöytyän nuorisosasto "Iskun" jäsentä sakotettiin 100 markalla.

Piirikokouksen päätöksen mukaisesti järjestettiin kirjallisuuden ja sanomalehtien levityskilpailut 2 kuukauden ajaksi 2:ssa sarjassa: maalais- ja kaupunkilaisosastojen kesken. Täydellistä tietoa kilpailujen tuloksista ei ole, sillä useat osastot eivät kehoituksista huolimatta ottaneet kilpailuun osaa. Eivätkä kaikki kilpailevat osastot ilmoittaneet myyntimääräänsä.

Marras- ja joulukuun aikana toimeenpantiin luento- ja opastuskurssit Turussa, Pöytyällä ja Salossa. Luennoitsijoina kursseilla olivat toverit Hj. Eklund ja J. H. Vehkamäki. Osanotto kursseille oli Turussa ja Salossa huomatonlainen, Pöytyällä tyydyttävä.

Juhlat.

Helmikuun 14—15 p:nä toimeenpantiin Pöytyällä t.-y. "Iskussa" talvikisat sekä huhtikuun 4—5 p:nä Kyrössä ja Aurassa kevätjuhlat ja juhannuksena Paimiossa piirin kesäjuhlat, joista varsinkin viimeksimainitut onnistuivat hyvin.

Piiritoimikunta.

Piiritoimikuntaan ovat kuuluneet Hj. Mäkinen puheenjohtajana, V. Friman sihteerinä ja rahastonhoitajana sekä N. Kavenius, N. Ahtola, O. Tuomi, H. Luoto ja Hilja Kanerva.

Vaikka piirikokouksessa toiminta näytti lupaavalta ja osastojen lukumäärä vuoden kuluessa lisääntyi 16:sta 27:ään, on toiminta ollut laimeata ja heikkoa useissa osastoissa. Siihen on ollut syynä suurimmaksi osaksi innostuksen ja osaksi toimitsijavoimien puute.

Vuosi 1921.

Turussa tammikuun 24 p:nä pidetyn piirikokouksen päätökset ja sen viitoittama selvä suunta suututti piirin sos.-dem. johtoherroja, jotka olivat alkaneet liittoa hajottaa. Piirikokouksen jälkeen alkoivat he piiris-

sämme täydellä tarmolla hajoitustyönsä. ”Sosialisti”-lehdestä tuli heidän huutotorvensa.

Vääristelemällä piirikokouksen päätöksiä koettivat he peloitella maaseudun nuorisoa osastoihin liittymästä ja kehoittivat osastoja piirijärjestöstä eroamaan. Hajoitustyö ei kuitenkaan onnistunut. Yksikään osasto liitosta ei piirissämme eronnut. Elinvoimaisia ”työläisnuorisoliiton” osastoja he eivät voineet perustaa.

Valistustyö.

Kaikkia piirikokouksen päätöksiä valistustyön suhteen ei ole voitu toteuttaa. Luento- ja opastuskursseja ei ole voitu järjestää varojen puutteessa, vaan on täytynyt tyytyä siihen opastukseen, jota järjestäjät paikkakunnilla käydessään ovat osastoille antaneet. Piirikokous kyllä asetti kursseja varten ylimääräisen valistusveron, vaan se ei ole voinut taloudellista puolta täysin turvata. Valistustyötä on kuitenkin harjoitettu voimaperäisemmin kuin edellisinä vuosina. Piirin palveluksessa on ollut järjestäjiä 6 kuukautta. Alkupuolella vuotta oli 2 kk. järjestäjänä Niilo Kavenius ja myöhemmin Väinö Viik. Kesäajalla ei järjestäjiä ollut. Syksyllä otettiin yhteinen järjestäjä sosialistisen piirijärjestön kanssa. Järjestäjät ovat matkoillaan käyneet kaikissa osastoissa, loppuvuodella viipyen useampia päiviä paikkakunnallaan. Lisäksi on lähetetty osastojen tilauksesta runsaasti eri tilaisuuksiin tilapäispuhujia.

Lisäksi on järjestetty useita hyökkäysmatkoja, joista varsinkin juhannuksena Yläneelle ja elokuun 21 p:nä Mynämäelle tehdyt onnistuivat odottamattoman hyvin. Tiedonantoja ja kiertokirjeitä on osastoille lähetetty toimintaa koskevista asioista. Tarkkoja toimintaraportteja ei kuitenkaan ole voitu liitolle lähettää, kun osastot eivät kehoituksista huolimatta ole raporttejaan piiritoimikunnalle lähettäneet. Marraskuussa toimeenpantiin yhdessä sosialistisen piiritoimikunnan kanssa osastojen toimitsi-

joiden kokous Turussa, johon osastot lähettivät runsaasti edustajiaan. Kokouksen yhteydessä pidettiin luentoja useista eri aineista.

Juhlat.

Piirin talvikisat pidettiin helmikuun 14—15 p:nä Littoisissa ja kesäjuhlat heinäkuun 23—24 p:nä. Ne onnistuivat kohtalaisen hyvin. Taloudellinen tulos oli paras mitä kesäjuhlat ovat aikaisemmin tuottaneet.

Piiritoimikunta.

Piiritoimikuntaan ovat kuuluneet Hj. Mäkinen puheenjohtajana, Laura Numminen, Hilja Kanerva, A. Korlund, N. Kavenius, N. Ahtola ja V. Friman. Rahastonhoitajana on toiminut Laura Numminen ja hänen paikkakunnalta poistuttuaan V. Friman. Kokouksissa ovat toimikunnan jäsenet käyneet säännöllisesti.

Uusia osastoja on perustettu Kuusjoelle, Maariaan ja Kaarinaan. Toimintansa on lopettanut 4 osastoa. Vuoden lopussa oli piirissä 26 osastoa ja yhteensä 983 jäsentä.

Silmäillessämme kulunutta toimintakautta täytyy myöntää, ettei kaikkia piirikokouksen päätöksiä ole voitu toteuttaa. Kuitenkin on koetettu toimia mahdollisuuksien mukaan. Valistustyö, joka toiminnan pääasiallisena tarkoituksena onkin, on työtä, josta tulokset eivät heti ole nähtävissä. Siksi uskomme, että sekin työ ja toiminta, mitä Varsinais-Suomen nuorisopiirin osastoissa on tehty kuluneena toiminta-aikana, ei ole hukkaan mennyt, vaan että luokkatietoisuus on tunkenut juurensa syvälle laajojen työläisnuorisojoukkojen keskuuteen. Kannustakoot entiset saavutukset entistä innokkaampaan toimintaan tänä aikana, jolloin työn ja pääoman välinen taistelu yhä kiihtyy ja tulee vaatimaan työläisnuorisolta rohkeaa, itsetietoista ja päättäväistä toimintaa.

Varsinais-Suomen Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.
K:tta V. Friman.

KERTOMUS SATAKUNNAN SOS.-DEM. NUORISO- PIIRIN TOIMINNASTA VUODELTA 1921.

Kulunut toimintakausi on meidän piirissä kulkenut kiihkeissä suuntataistelujen merkeissä.

Tämän toimintavuoden aikanahan ovat noskelaiset perustaneet itselleen "työläisnuorisoliiton", siirtyen siis lopullisestikin pois meidän liitostamme.

Erittäinkin viime kuukausina ovat noskelaiset olleet ahkerassa toiminnassa. Varsinkin "työläisnuorisoliiton" Porin piiritoimikunta on tehnyt kaikkensa, saadakseen yhtenäisen ja voimakkaan nuorisoliikkeemme hajalle.

Tässä hajoitustyössään ovat he käyttäneet jos kuinka-kin mustia, heille ominaisia keinoja, häväistäkseen ja vaikeuttaakseen meidän toimintaamme.

Jossain määrin ovat he tässä hajoitustyössään onnistuneetkin tietämättömän maalaisnuorison keskuudessa. Kuitenkin ne osastot, jotka ovat piirijärjestöstämme eronneet, ovat vähäarvoisia. Nämä osastot ovat: Luvian, Säskylän, Euran, Kaunissaaren, Hennijoen ja Oriniemen Liittolan. Myöskin paikkakunnilla, jotka ovat kaukana liikekeskuksista ja joihin ei oikea sosialistinen tietoisuus ole päässyt tunkeutumaan, on noskelaisten hajotustyö vaikuttanut jossain määrin lamaannuttavasti. Paikkakunnilla taas, jotka ovat olleet tilaisuudessa saamaan sosialistista tietoisuutta ja eivät ole välittömästi noskelaispomojen sekä suojeluskuntaterrorin mielivallan alaisina, on noskelaisten tekemä agitatsiooni vaikuttanut val-
lan päinvastaiseen suuntaan: toiminta on reipastunut sekä jäsenmäärä kasvanut.

Osastoja, jotka osaksi noskelaisten hajoitustyön ja suojeluskuntaterrorin painostamisen takia ovat olleet pakotettuja toimintansa lopettamaan, ovat Köylypolven, Kavatsan, Nakkilan ja Noormarkun osastot.

Suurimmassa osassa osastojamme on toiminta jo vaikiintunutta ja jäsenistö oikean luokkataisteluhengen

läpikäymä, se osaa antaa kaikille revisionistis-noske-
laisille hajoittajakopille niille kuuluvan arvonsa ja koh-
della niitä vastaavalla tavalla.

Piirikokous

pidettiin Porissa helmikuun 26—27 pnä 1921. Edustet-
tuina oli 21 osastoa, 42 edustajalla. Piiritoimikunta niin-
ikään oli kokonaisuudessaan saapuvilla.

Piiritoimikuntaan valitsi piirikokous vuodeksi 1921
seuraavat toverit: Estella Ketolan, Luuli Laineen, A.
Huttusen, A. Suomisen ja P. Nyströmin, sekä varalle:
Hj. Mäkisen, Selma Forstenin, J. Kulmalan ja V. Virran.
Kokouksia on piiritoimikunnalla ollut kaikkiaan 28 ja
niissä käsiteltyjen asioiden luku 153.

Puheenjohtajaksi piiritoimikunnalle valitsi piirikokous
edelleen A. Landströmin ja piiritoimikunta varapuheen-
johtajakseen A. Huttusen sekä sihteerikseen ja rahaston-
hoitajakseen Estella Ketolan edelleen. Piiritoimikunnan
kokouksiin ovat jäsenet ottaneet osaa koko tyydyttävästi.
Piiritoimikunnasta ovat eronneet poismuuton takia seu-
raavat toverit: Lyyli Laine ja Antti Huttunen. Näiden
tilalle ovat siirtyneet varallaolleet Hj. Mäkinen ja Selma
Forsten.

Valistus- ja opastustyö.

Viime piirikokouksen päätöksen mukaan on piiritoimi-
kunta tehnyt valistus- ja opastustyötä siinä määrin, kuin
varat ovat myöten antaneet. Palveluksessamme on ollut
kuluneella toimintakaudella toverit: N. Kavenius 1½ kk.,
O. Lamminen 1 kk. ja L. Virtanen 1 kk. ajan. Etupäässä
on valistustyötä tehty sellaisilla paikkakunnilla, missä
osastotoiminta on ollut hapuilevaa ja heikkoa. Puhujien
matkat ovat olleet järjestetyt vain kertapuheita varten.
Virtasen matkat oli aikomus järjestää siten, että olisi
ollut useamman päivän samalla paikkakunnalla, mutta
nyt kuitenkin on käynyt niin, että hänet pidätettiin heti
ensimmäisen puhetilaisuutensa jälkeen.

Osastojen järjestämiin juhliin, iltamiin ja kokouksiin on lähetetty tilapäispuhujia. Käytettävänä on ollut nuoris-osastoissa kasvatettuja tovereita.

Kirjoituskoneen osti piiritoimikunta kesällä ja on sen käyttö valistustyössäkin ollut suuresta merkityksestä. Huomattavampia julistuksia on piiritoimikunta osastoille antanut sos.-dem. johtajien hajoitustyöstä, Maarianpäivä-juhlista, sos.-dem. vaalipiirikokouksen päätöksen johdosta, koskeva Smk. 5,000:— myöntämistä piirimme nuorisoliikkeen hajoittamiseen, syyskuun 4 päivän julistus: "Me kutsumme", josta koko piiritoimikunta oli syytettynä, ja josta tov. V. Virta sai 1½ v. kuritushuonetuomion. Karjalakysymyksestä niinikään laati piiritoimikunta laajan alustuksen ponsineen, joka on lähetetty kaikille osastoille. Kiertokirjeitä eri kysymyksistä on lähetetty 22.

Luento- ja opastuskurssit.

Piirikokouksen päätöksen mukaiset luento- ja opastuskurssit toimeenpantiin Porissa marraskuun 14 ja joulukuun 3 päivän välisenä aikana. Yhteensä otti osaa kursseille vakinaisesti 29 toveria 17 eri paikkakunnalta. 14 oli saanut osastoiltaan apurahan. Porin Piirin Aluepiiritoimikunta avusti 8 osastoa jakamalla kullekin Smk. 275:— apurahan. Piiritoimikunta myös avusti muutamia tovereita.

Iltasin oli luennoita seuraamassa suuri määrä paikkakunnan työläistovereita. Kursseilla luennoivat: Hj. E. Eklund 19 tuntia nuorisoliikkeen ja sosialismin historiasta, K. L. Kulo 15 tuntia maailman historiasta, materialistisesta historiankäsityksestä, sekä omaisuuden alkuperästä ja kehityksestä, 4 tuntia oli puheharjoituksia, joissa 25 kurssilaista esiintyi verrattain lupaavasti. H. Räsänen 7 tuntia ammatillisesta liikkeestä, M. F. Rosenberg 35 tuntia talousopista, A. Kaarne 6 tuntia maatalouskysymyksestä, V. Kostiaisen 6 tuntia terveysopista, J. Vehkamäki 5 tuntia suomenkielestä. Yhteensä oli luen-

toja 96 tuntia. U. Väre opasti kirjanpitoa ja oli sitä yhteensä 33 tuntia.

Kirjallisen valistustyön

alalla on piiritoimikunta päässyt kuluneena vuonna koko hyviin tuloksiin. Yhteensä on piiritoimikunnan kautta levitetty kirjallisuutta Smk. 7,053 :90 edestä. Lisäksi levittävät osastot "Nuorta Työläistä" huomattavat määrät paikkakunnillaan.

Talvijuhlat

pidettiin piirikokouksen yhteydessä 26—27 p. helmikuuta Porin T.-y:n talolla. Ohjelmassa oli monipuoliset sekä henkiset että ruumiilliset kilpailut ja oli niihin osanotto koko runsas. Puhdas tulo juhlista teki Smk. 1,875 :50.

Maarianpäiväjuhlia

järjestivät osastot koko tyydyttävästi ja ovat eri osastot niistä piiritoimikunnalle tilittäneet seuraavasti: Porin aluepiiritoimikunta 705:—, Merikarvian os. 600:—, Rautaman os. 120:—, Kodisjoen 100:—, Kokemäen 118:75 ja Ruosniemen os. 122:75. Yhteensä Smk. 1,766 :50.

Kesäjuhlat

vietettiin Harjavallassa 23—24 p:nä kesäkuuta ja onnistuivat ne kaikin puolin hyvin.

Kesäjuhlien yhteydessä pidettiin osastojen välisiä kilpailuja näytelmäin esittämisessä, kansantansseissa, lauleleikeissä, voimistelussa ja urheilussa sekä yksityiskilpailuja runonlausunnossa y.m.

Puhdas rahallinen tulo juhlista oli Smk. 1,517:10, vaikkakin kokonaistulot nousivat lähes 20,000:—.

Syysjuhlat

järjesti piiritoimikunta 11 p:nä syyskuuta Porissa, mutta epäonnistuivat ne sateisen sään takia. Lopettajais-

iltamassa kyllä oli kohtalaisesti yleisöä, mutta kuitenkin tuli juhlista tappiota Smk. 371:70.

Juhlailtaman

järjesti niinikään piiritoimikunta 28 p:nä tammikuuta Porin T.-y:n talolla, jossa ohjelman suorittivat lähiseudun osastot. Rahallinen tulo juhlista oli Smk. 171:10.

Avustuksia

valistusrahastoon on piiritoimikunta saanut seuraavasti: Satakunnan Sosialistiselta Piiritoimikunnalta 1,000:—, Toejoen os. 700:—, Lauttakylän os. 537:50, Kokemäen os. 318:—, Keikyän os. 138:— ja 77:—, Harjavallan os. 172:—, Merikarvian os. 150:—, Uuden-Koiviston os. 150:—, Reposaaaren os. 107:—, Ruosniemen os. 50:—, Kyläsaaren os. 45:—, Illon os. 39:—; yhteensä Smk. 3,478:50. Liitolta on saatu avustusta Smk. 200:— ja kirjallisuusvelan lyhennyksenä Smk. 2,000:—.

Kirjeenvaihto.

Piiritoimikunta on osastoilta ja yksityisiltä vastaanotanut kirjeitä y.m. lähetyksiä 318 ja lähettänyt kirjeitä, kortteja y.m. yhteensä 683.

Raporttikaavakkeita ovat osastot lähettäneet leväperäisesti.

Osastojen toiminta.

Maaseutusastoissamme on toiminta viime aikoina ollut laimeanpuoleista. Kursseilta päässeet toverit kyllä ovat paikkakuntansa osastot saaneet vähän toimivimmiksi. Osastoja vaivaa vielä suuresti toimivien jäsenten puute. Monella paikkakunnalla joutuvat osastot toimimaan nskelaispomojen ja suojeluskuntajehujen mielivallan alaisina. Useita osastoja on hädetty työvään taloilta pois ja huoneustokysymyksen takia on toiminta vallan mahdotonta. Toisin paikoin joutuvat osastot maksamaan hui-

keita vuokria kokoushuoneista, jotenka toiminta on täyty-
nyt supistaa mahdollisimman pieneksi. Sanomattakin on
selvää mitä tällaiset syyt vaikuttavat koko piirin toimin-
taan. Kaupunki- sekä muissa isommissa osastoissa on toi-
minta sentään ripeämpää ja ovat ne suuresta merkityk-
sestä paikkakunnillaan. Monessa osastossa toimii opinto-
piirit. Monella osastolla on niinikään urheilu- ja voimis-
teluseurat toiminnassa. Nuorta Työläistä levitetään kai-
kissa osastoissa. Kirjallisuus-, valistus- sekä agitatiooni-
toimikunnat ovat myös reippaasti toimineet, varsinkin
kotiagitatioonityössä ovat he kunnostautuneet.

Syyskuun 4 päivän mielenosoituksia järjestivät osastot
niinikään. Useissa paikoin poliisit ne kuitenkin ehkäisi-
vät, m.m. Porissa ja Toejoella, tapahtuipa Toejoella van-
gitsemisiakin.

Yleensä on toiminta kuluneella toimintakaudella ollut
elpymään päin, Osastomme ovat alkaneet jo vähitellen
toteuttamaan työvelvollisuutta käytännössä. Samoin on
piiritoimikuntakin tehnyt voitavansa liikkeemme eteen-
päin viemiseksi.

Piiriimme kuuluu nykyään toiminnassa olevia, veronsa
maksaneita osastoja 22. Toimintansa lopettaneita on 5
ja noskelaisille siirtyneitä 6 osastoa.

Veroja on koko toimintakautena kertynyt 5,746 :50.

Tässä lyhyt kertomus Satakunnan Sos.-dem. Nuoriso-
piirin toiminnasta v. 1921.

Toiminnassamme on kyllä ollut puutteellisuuksia, sillä
joustavuutta, keskitettyä toimintaa ja omaa alotekeytyä
on puuttunut. Virheitäkin on toiminnassa tehty siellä
täällä. Vaikkakin näin on ollut, niin aina on ollut kui-
tenkin yhteinen paras päämääränämme.

Nyt alkaessamme uutta toimintavuotta ottakaamme
tehdyt virheet opiksi ja koettakaamme niistä vapautua.
Siten menetellen tulee toimintamme asialliseksi ja tarkoi-
tustaan vastaavaksi.

Tulevan piiritoimikunnan on tehtävä kaikkensa työ-
me järjestämisessä, että se tulisi entistä enemmän tulok-

sia tuottavaksi. Toiminnallamme luomme parhaan vastuksen porvaristaantumusta vastaan. Täyttäköön jokainen toveri paikkansa rintamassa alkavalla toimintakaudella.

Satakunnan Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.
K:tta Estella Ketola.

KERTOMUS ETELÄ-HÄMEEN SOS.-DEM.
NUORISOPHIIRITOIMIKUNNAN TOIMIN-
NASTA 1 P:STÄ TAMMIKUUTA 1920
1 PÄIVÄÄN TAMMIKUUTA 1922.

Viime edustajakokouksen jälkeinen aika on ollut nousun aikaa piirimme nuorisoliikkeessä. Kansalaissodan jälkeisen väkipakon synnyttämä lamaannus hävisi pian, kun pakkopaitaa hiukan aukaistiin, joten toiminta muodostui vilkkaaksi, keräten ympärilleen yhä taajenevat nuorisojoukot. Huolimatta sen paremmin porvarien kuin niiden apurienkaan vainotoimenpiteistä, on piirimme nuoriso entistä selvemmin kuluneen kaksivuotiskauden aikana näyttänyt tajuavansa paikkansa luokkataistelurintamassa ja tehtävänsä siinä.

Seuraavassa luomme lyhyen silmäyksen siitä, miten piirimme nuoriso on eri vuosien aikana riennoissaan edistynyt.

Vuosi 1920.

1—2 p:nä helmik. 1920 pidetty piirikokous valitsi piiritoimikunnan puheenjohtajaksi P. Paasosen, sekä toimikunnan jäseniksi Ellen Mattilan, K. Myllymäen, L. Lehtosen, E. Metsärannan, A. Harjun, H. Tyrnyn ja L. Peltosen. Valittu piiritoimikunta alkoi järjestää valistustyötä piirissä aika laajakantoisesti, palkaten piirille järjestäjiä vuoden aikana 8 kuukaudeksi. Kevättalvella oli järjestäjänä Otto Toivonen ja syksyllä Jukka Lehti, jotka yhteensä pitivät 121 puhetta 7,313 kuulijalle. Uusia

osastoja perustettiin 7, joista useimmat jäivät toimintaan pysyväisesti. Vuoden lopulla kuuluihin piirijärjestöön 41 osastoa.

Luento- ja opastuskursseja järjestettiin vuoden kuluessa useampia, joista ansaitsee erikoisesti mainita Riihimäen aluejärjestön keväällä 1920 järjestämät, kolme viikkoa kestäneet kurssit. Sosialidemokraattisen vaali-
piiritoimikunnan järjestämille kursseille eri puolilla piiriä otti osaa 123 nuoriso-osastolaista.

Kirjallisuuden levittämisen voimaperäisemmäksi saamiseksi järjestettiin osastojen väliset kirjallisuuden ja sanomalehtien myyntikilpailut, joiden aikana levitettiin kirjallisuutta ja sanomalehtiä yhteensä 48,523:25 arvosta.

Vuoden aikana järjestyi piirin alueelle toimintaan 5 aluejärjestöä, nimittäin Oitin, Riihimäen, Hämeenlinnan, Urjalan ja Jokioisten aluejärjestöt.

Heti internationale-äänestyksen jälkeen alkoivat piirin sos.-dem. johtomiehet pidättyväisesti suhtautua nuorisoliikkeeseen ja valmistautuivat tulevassa piirikokouksessa valtaamaan nuorisopiirijärjestön itsellensä. Piirin johdossa ollen ja tuntematta piirin nuorison mielipidettä, pitivät he valtausta varmana ja sen vuoksi eivät järjestäneet voimakasta agitatsioonia edukseen, niinkuin olisivat voineet tehdä. Kaiken varalta he kuitenkin perustivat Hauholle 5 osastoa, jotka eivät liittyneet keskusjärjestöihin.

Vuosi 1921.

Alettiin käsitteiden selventämisen ja suuntataistelun merkeissä. Aika sysäyksen eteenpäin antoi tällä alalla Hämeenlinnassa 30—31 p:nä tammik. pidetty piirikokous. Ennen kokousta oli tilanne piirissä tosiaankin sekava. Piiritoimikunta, joka kahta jäsentä lukuunottamatta oli liitollemme vihamielinen, laati alustukset omassa kierossa hengessänsä. Piiritoimikunnan katalaa menettelyä vastaan nousivat jotkut yksityiset toverit,

sekä Riihimäen osasto, joka alusti kysymyksen piirin toimitsijan vakinaistuttamisesta. Taistelu alustuksien johdosta oli käynnissä kautta linjan. Kun sitten kokoonnuttiin piirikokoukseen, niin saatiin huomata, että kokouksessa olevista 28 osaston 41 edustajasta oli korkeintaan 10 sellaista, jotka piiritoimikunnan hajoitus-alustuksiin yhtyisivät. Tosinuorisoliittolaisten alustukset tulivat yksi toisensa perään hyväksytyiksi. Kokous määritteli m.m. aivan yksimielisesti selvän kannan sosialidemokratiseen puolueeseen nähden, jonka nojalla puolue tuomittiin luokkataistelun vastustajaksi.

Tuskin oli kokous päässyt hajaantumaa, kun paikallinen sanomalehti "Hämeen-Kansa" alkoi mitä hillittömimmän parjata ja mustata, jopa vääristelläkin kokouksessa tehtyjä päätöksiä. Kun vääristelyjä vastaan esitettiin oikaisuja, niin niitä ei lehdessä julaistu. Koska piiritoimikunta ei vielä ollut saanut sihteerin tointa täyteen, jäi toiminta tilapäisten toimitsijain varaan, joten piiritoimikunnan taholta ei kyllin tarmokkaasti voitu taistella yhä kasvavaa parjaustulvaa vastaan. Tästä oli seurauksena, että hajoitustyö vähitellen alkoi kantaa hedelmiä. Hämeenlinnassa perustettiin sosialidemokratinen nuorisoseura 4 p:nä helmik., johon liittyi mukaan pääasiassa vanhempaa väkeä noin 20 henkeä. Osa tätä seuraa julistautui väliaikaiseksi "Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunnaksi", ollen etunenässä nimet sellaiset kuin Otto Toivonen ja Kalle Myllymäki. Nyt alkoi parjaustulva entistä voimakkaampana, joten seuraus oli, että 16 piirin osastoa erosi liitosta ja yhtyivät Myllymäki & kumpanin piirijärjestykseen. Muutamia osastoja jäi riippumattomiksi.

Valistustyö.

Maaliskuun alussa valitsi piiritoimikunta sihteeriksi Kaarlo Vialen'in, joka hoiti tointa toukokuun 1 päivään, sekä hiukan myöhemmin järjestäjäksi Jukka Lehden, joka ehti puhua ainoastaan yhdeksässä osastossa, kun

hänet pidätettiin. Lehden pidätys ohranassa kesti noin kuukauden päivät. Heinäkuun 15 p:stä vuoden loppuun on sihteerinä ollut Jukka Lehti ja joulukuun ajan yhteisenä järjestäjänä sosialistisen piirin kanssa Karl Lindstedt. Kaikkiaan on vuoden ajalla pidetty 85 puhetta 7,985 kuulijalle. Lisäksi on liiton järjestäjä O. Lundberg ollut piirin alueella kevätkesällä kuukauden ajan. Kurssit järjesti ainoastaan Riihimäen aluejärjestö, mutta onnistuivat ne huononpuoleisesti.

Riippumattomat osastot, luvultaan 3, ovat syyskesällä kaikki liittyneet takaisin piirijärjestykseen. Samoin on tehnyt hajoittajiin liittynyt Vanajan osasto "Alku". Uusia osastoja on perustettu 5, vanhoja herätetty henkiin 2. Piirimme osastojen luku nyt vuoden lopussa on 33.

Piiritoimikuntaan

on piirikokouksen valitsemina kuuluneet M. Kannel puheenjohtajana, P. Salmi, J. Partanen, L. Gustafsson, H. Mikkelsen, L. Peltonen, K. Siren ja L. Lehtonen, joista viimeksi mainittu ei ole laisinkaan ottanut osaa toimikunnan työhön. Piiritoimikunta on toiminut läheisessä yhteydessä sosialistisen piiritoimikunnan kanssa, ollen m.m. vuoden loppupuolella yhteiset toimitsijat.

Liittoneuvostossa edusti piiriä Jukka Lehti.

Tämä kertomus, joka vain yleispiirtein osoittaa ja kuvaa piirimme nuorisoliikkeen kehitystä, näyttää, että eteenpäin kuljetaan täälläkin, huolimatta vastuksista. Se osoittaa, että piirimme nuoriso on entistä selvenmin alkanut ymmärtää eron sosialipetturien ja todellisen vallankumouksellisen työväenliikkeen välillä. Edelleen työskennellessämme tulee meidän asettaa tehtäväksemme nuorison kasvattaminen ja kehittäminen kykeneviksi köyhälistön vallankumouksen toteuttajiksi. Siinä tehtävä, jonka hyväksi kannattaa uhrautua.

Hämeenlinnassa 15 p:nä tammik. 1922.

Et.-Hämeen Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.
K:tta Jukka Lehti.

KATSAUS POHJOIS-HÄMEEN SOS.-DEM. NUORISOPIIRIJÄRJESTÖN TOIMINTAAN AJALTA 1. 9. 1919—31. 1. 1922.

Heti liittokokouksen jälkeen alkanut "oppositioni" liittokokouksen päätöksiä ja siellä valittua liittotoimikuntaa vastaan sai kannattajansa ja ylläpitäjänsä Pohjois-Hämeen silloisen nuorisopiiritoimikunnan jäsenistä. He luulivat tuossa tuokiassa saavansa mukaansa koko piirin nuorison järjestöineen, mutta niin ei kuitenkaan käynyt. Tampereen osaston muutamat toverit ryhtyivät puolustamaan liittokokouksen päätöksiä ja senkautta saatiin nämä mustankabinetin miehet esiintymään oikeassa karvassaan v. 1920 piirikokouksessa Orivedellä.

Näissä merkeissä on kulkenut toimintamme. Siitä on ollut seurauksena, että voimat on täytyntä kohdistaa puolustukseen. Hyökkäystä emme ole voineet harjoittaa. Muutamia osastoja on piiristämme siirtynyt noskelaisten leiriin, ollen nämä osastot kuitenkin heikompia. Eräät ovat olleet pakotettuja lopettamaan toimintansa noskelaisten painostuksen tähden, kun eivät ole tahtoneet tanssia heidän pillinsä mukaan. Näin on käynyt Siuron, Kurun Karjulan, Mänttän ja Eräjärven osastoille, joista viimeksi mainittu kumminkin on jälleen aloittanut toimintansa.

Piiritoimikunta.

V. 1920 helmik. 14—15 p:nä valittiin piiritoimikuntaan, joka toimi saman vuoden marraskuun 21 päivään asti, Sanni Hietala, Eino Murto, Emil Lamminen, Pekka Häkli, Toivo Louhi, Pentti Metsäsaari, Erkki Axen, Vihtori Huhta, Alli Vilkmän ja Hugo Lindqvist. Tämä toimikunta kokoontui 17 kertaa, joista pöytäkirjaan on merkitty 96 pykälää. Väliaikaisessa piirikokouksessa, joka pidettiin Tampereella 21 p. marraskuuta 1920, valittiin piiritoimikuntaan Tilda Kaihosalo, Elsa Ilonen, Emil

Lamminen, Uno Nurminen, Jalmarí Rasi, Urho Alander ja Sanni Hietala. Kokouksia oli toimikunnalla 8, joista on pöytäkirjaan merkitty 46 pykälää. V. 1921 helmik. 5 p. pidettiin piirikokous Vilppulan työväentalolla. Kokouksessa valittiin piiritoimikuntaan Tilda Kaihosalo, Elsa Ilonen, Sanni Hietala, J. Rasi, E. Lamminen, U. Nurminen, K. Saaristo ja E. Nissinen. Tällä toimikunnalla on kokouksia ollut 28, ja on pöytäkirjaan merkitty 173 pykälää.

Piiritoimikunnan virkailijat.

V. 1920 toimi puheenjohtajana Pentti Metsäsaari, taloudenhoitajana Toivo Louhi ja sihteerinä Erkki Axen. Kesällä kuitenkin yhdistettiin taloudenhoitajan ja sihteerin toimet, ollen toimessa Erkki Axen. Väliaikaisen piiritoimikunnan puheenjohtajana oli Uno Nurminen, taloudenhoitajana Elsa Ilonen ja sihteerinä Tilda Kaihosalo. V. 1921 piiritoimikunnan puheenjohtajana on toiminut Emil Lamminen, taloudenhoitajana Elsa Ilonen, sihteerinä Tilda Kaihosalo ja syyskuun alusta Sanni Hietala. Toimikunnan kotipaikkana on ollut Tampere.

Valistustyö.

Valistustyöhön on toiminta pääasiallisesti kohdistettu. Puhujana oli v. 1919 lopulla 3 kk. Urho Alander, puhuen 68 paikassa. Kuulijoita 700 vaiheilla. V. 1920 otettiin piirin järjestäjäksi Y. Olenius neljäksi kuukaudeksi. Tällä ajalla oli hän piirin joka osastossa 2—3 päivää. Puhetilaisuuksien lisäksi, joita oli 49, annettiin eri paikkakunnilla käytännöllistä opetusta osastotoiminnassa. V. 1921 otettiin piirijärjestäjäksi K. Lindstedt kolmen kuukauden ajaksi. Hän puhui 64 paikassa 650—700 kuulijalle, antaen myöskin opastusta järjestötoiminnassa. Urho Alander ja Yrjö Enne sosialistisen piiritoimikunnan puhujina ovat myöskin toimineet nuorisotyön edistämiseksi, perustaen viimeksimainittu 2 uutta osastoa.

Opastuskurssit.

Opastuskursseja on järjestetty Tampereella kahdet, toiset 4 päivää ja toiset 2 viikkoa kestävät. Rantaperkiössä yhdet 2 viikkoa kestävät, Vilppulassa, Mänttässä, Tahmelassa, Pispalassa ja Ruoveden kirkonkylässä järjestettiin opastuskurssit yhdessä Sosialistisen piiritoimikunnan kanssa. Oppiaineina on ollut luentojen lisäksi kirjanpitoa ja ohjausta pöytä- ja asiakirjojen laadinnassa, kokouksien johtamisessa sekä puheharjoituksissa.

Piirijuhlat.

Piirin kesäjuhlat on kahtena kesänä vietetty Ruoveden kirkonkylän työväentalolla. Yhteisiä kesäjuhlia osastojen kanssa, joiden tuloista puolet on saanut piiritoimikunta, on järjestetty Nokialla, Vilppulassa, Mänttässä, Pälkäneellä ja Eräjärvellä. Talvijuhlat on vietetty piirikokousten yhteydessä ja on ne järjestänyt paikallinen osasto piiritoimikunnan avustamana. Muun ohjelman ohella on juhlissa ollut osastojen välisiä kilpailuja runonlousunnossa y.m. Urheilukilpailuja on järjestetty osastojen välisiä, kesällä juoksussa ja talvella hiihdossa. Juoksun kiertopalkinnon on Tampereen osasto voittanut 2 kertaa peräkkäin. Hiihdon kiertopalkinnon on 2 kertaa peräkkäin voittanut Ruoveden osasto. Yksityispalkintoina on jaettu mitaleja ja kirjallisuutta.

Piirivero.

Piirivero on ollut 50 p. jäseneltä neljännesvuosittain. Valistusrahaston kartuttamiseksi on kannettu 2 mk. ylimääräinen vero jäseneltä vuodessa. Maarianpäiväjuhlista ovat osastot luovuttaneet tulot samaan tarkoitukseen.

Osastot.

Piirijärjestykseen kuuluu tämän vuoden tammikuun lopussa 17 osastoa. Osastojen toiminnasta ei voida esittää yksityiskohtaisempaa tilastoa, kun ei tilastokaavakkeita

ole palautettu. Toiminta yleensä on osastoilla vaikeaa, kun työväenyhdistykset, joiden taloilla osastot toimivat, ovat sosialidemokraattien hallussa, lukuunottamatta kolmea yhdistystä. Äänenkannattajaksi ovat kaikki osastot hyväksyneet "Nuoren Työläisen".

Internationale- ja suuntakysymys.

Piirikokouksessa Vilppulassa 5 p. helmik. 1921 päätettiin: "että kaikessa toiminnassa etupäässä seuraamme viime liittokokouksen päätöksiä. Sekä poliittisessa toiminnassa yhdymme kannattamaan ainoastaan S. Sosialistista Työväenpuoluetta, joka seisoo jyrkän luokkataistelun pohjalla."

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton suhteesta nuorisointernationaleen päätti piirikokous: "että Suomen Sos.-dem. Nuorisoliitto yhtymällä nuorisointernationaleen saattaa itsensä siten ainoan luokkataistelun kannalla olevan kansainvälisen nuorisojärjestön yhteyteen."

Piirijärjestön hajotus.

Kuten alkulauseessa mainittiin, alettiin vuoden 1919 piiritoimikunnan taholta tekemään hajoitustyötä piirijärjestön keskuudessa, ollen tässä työssä apuna silloinen äänenkannattajamme "Työläisnuoriso". Voimakkaan hajoitusagitationin avulla luuli piiritoimikunta saavansa Pohjois-Hämeen Sos.-dem. Nuorisopiirijärjestön osastot luopumaan rehellisestä luokkataistelu-kannastaan. Oriveden piirikokous, joka pidettiin 15 p. helmikuuta 1920, oli määrätty rikkomaan välit liittotoimikunnan kanssa. Valttina käytettiin internationalekysymystä. Tulos olikin päinvastainen, sillä enemmistö osastojen edustajista oli nuorisointernationaleen liittymisen kannalla, vaikkakin osastojen toimintamahdollisuuksia silmälläpitäen päätettiin jäädä odottavalle kannalle. Jos liittotoimikunta katsoisi tarpeelliseksi toimituttaa asiasta liittoäänestyksen, toivoi piirikokous, että osastoissa ennen äänestystä asiaa

perin pohjin valmistettaisiin. Samassa kokouksessa valittu piiritoimikunta päätti kokouksessaan 17 p. helmikuuta noudattaa liittotoimikunnan ja piirikokouksen päätöksiä.

Tästä päätöksestä huolimatta päätti piiritoimikunta 25 p:nä lokakuuta 1921 pitämässään kokouksessa, josta kokouksesta ei kaikille jäsenille tiedotettu, kutsua koolle ylimääräisen piirikokouksen 21 p:ksi marrask. 1921 Tampereen työväentalolle. Tässä pääosan esittäjinä olivat V. Huhta ja T. Louhi, jotka vaativat piiritoimikunnan muka "määräämään kantansa puhtaasti sosiaalidemokraattiseksi". Mutta kokouksessa annettiin paheksumislausunto piiritoimikunnalle ja valittiin uusi toimikunta, jonka oli toimintansa kiinteästi muodostettava yhtenäiseksi liittotoimikunnan toiminnan kanssa. Samalla hyväksyttiin "Nuori Työläinen" äänenkannattajaksi. Tampereen osasto erotti jäsenyydestään hajoittavan toimintansa tähden V. Huhdan ja Toivo Louhen. Luottamustoimista evättiin E. Axen ja P. Metsäsaari niin kauaksi kunnes antavat itsekohtaisen selostuksen osanotostaan hajoitustyöhön.

Tässä lyhyt katsaus piirijärjestömme toimintaan kuluksen toimintakauden ajalta. Työmme ei ole edes suunnilleen vastannut tarkoitustaan. Olemme kuitenkin koettaneet toimia voimiemme mukaan niin paljon kuin olosuhteet ovat antaneet myöden. Paljon on työssämme vielä toivomisen varaa. Toivommekin vastaisuudelta paljon. Ne tappiot, joita nyt olemme kärsineet, täytyy vastaisuudessa muodostua voitoksi Pohjois-Hämeen Sos.-dem. Nuorisopiirijärjestölle. Näissä merkeissä alatamme uuden toimintakauden.

Pohjois-Hämeen Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.

K:tta Sanni Hietala.

KERTOMUS ETELÄ-KARJALAN SOS.-DEM. NUORISOPIIIRIJÄRJESTÖN TOIMINNASTA

1. 6. 1919—20. 2. 1922.

Kun toimintamahdollisuudet luokkasodan jälkeen vähänkin vapautuivat, niin Karjalankin työläisnuoriso aloitti heti toimintansa. Maaliskuulla 1919 asetettiin väliaikainen piiritoimikunta, joka kohdisti toimintansa piirikokouksen koolle kutsumiseen. Piirikokous pidettiin seuraavan toukokuun 30—31 p:nä. Siinä valittiin piiritoimikuntaan vakinaisiksi jäseniksi: D. Lindman puheenjohtajana, Arvi Hautamäki sihteerinä, Hannes Juvonen, Lyyli Heinonen, Otto Sippo, Vilho Nokireki ja Kaarlo Valjus ja varajäseniksi: Anni Buur ja Lydia Salminen.

Piiritoimikunnan oli nyt ryhdyttävä etupäässä järjestävään työhön, mutta varojen puutteessa oli sekin heikkoa ja lisäksi vielä vaikutti se, että piiritoimikunnan jäsenet joutuivat moniin erilaisiin järjestötehtäviin.

Piirin palveluksessa ovat olleet järjestäjänä ja luennoitsijana piiritoimikunnan jäsen Otto Sippo, lokakuun 1 päivästä 1919 marraskuun loppuun samana vuonna ja piiritoimikunnan varapuheenjohtaja Hannes Juvonen, joulukuun 15 p:stä 1919 seuraavaan piirikokoukseen eli 20 p:ään maalisk. 1920. Sippo piti järjestelymatkoillaan puheita 18 paikassa, yhteensä 1,000 kuulijalle. Puheiden pääasiallisimpina aiheina oli nuorisokysymykset, liittokokouspäätösten selvittely, itsekasvatus- ja valistustyö, puolue-elämä ja poliittiset suuntavirtaukset. Juvonen on luennoinut ja puhunut 67 kertaa, 40 eri paikassa, yhteensä 75 tuntia, kuulijain yleismääränä 6,196 henkeä. Puheet ovat kosketelleet seuraavia aineita: nuorisoliike, työväenliike, yhteiskunnalliset kysymykset ja päivän politiikka. Uusia osastoja on koettanut perustaa usealle paikkakunnalle, onnistuen tällä kertaa vain kolmessa paikassa.

Syksyllä v. 1919 pidetyn sos.-dem. puoluekokouksen valmisteluihin piiritoimikunta otti erityisesti osaa. Se laati vastuullaan piirin puoluekokousedustajaehdokkaista n.s. vasemmistolaislistan, jonka hyväksi harjoitettiin erikoisagitatiota. Tämä aiheutti sen, että piiritoimikuntaa vastaan nousi koko viipurilainen oikeistosakki, joka vaikutti piiritoimikunnan puheenjohtajaankin niin, että hän alkoi perääntyä oikeistolaisten leiriin ja on nyttemmin niin pitkällä, että on päässyt pyhäkoululiiton järjestäjäksi.

Piirikokouksessa Parkkarilassa 20—21 p:nä maalisk. 1920 saatiin piirimme toiminta vasta kunnolleen järjestettyä kansalaissodan sekasorron jälkeen. Piirille valittiin vakinainen toimitsija järjestämään osastojen toimintaa ja huolehtimaan agitataationityöstä piirissämme.

Kun toveri Hannes Juvonen, joka vakinaiseksi järjestäjäksi valittiin, ryhtyi työhönsä, oli hänellä paljon vastuksia voitettavanaan. Niistä oli suurin taloudellinen pula, mutta tov. J. työteliäänä ja tarmokkaana miehenä ratkaisi senkin. Järjestämällä useita juhlia, sai hän taloudellisen aseman paranemaan ja lisäksi oli juhlilla suuri valistuksellinenkin merkitys. Niihin kokoontui Karjalan punainen nuoriso keskenään kisailemaan sekä henkisestä että ruumiillisesta kuntoisuudesta.

Juvonen kiersi kaikki piirin osastot pitäen luentoja ja puheita 50 eri paikassa yhteensä 122 20,295 kuulijalle. Kun J. sitten v. 1921 alussa siirtyi toiseen toimeen, valitsi piiritoimikunta järjestäjäksi Eino Puumalaisen, joka ennen seuraavaa piirikokousta ehti pitää luentoja ja puheita 22 paikassa yhteensä 25 ja 2,198 kuulijalle.

Tämän valistustyön ohella järjesti piiritoimikunta kahdet laajemmat opastus- ja luentokurssit. Ensimmäiset pidettiin Viipurissa 1—8 p. lokak. 1920, toiset Kotkassa 1—10 p. tammik. 1921. Osanottajia oli edellisillä 16 ja jälkimmäisillä 22. Nämä kurssit pidettiin päivinsin ja niillä käsiteltiin seuraavia aineita: Sosialismin eli kommunismin historialliset ja taloudelliset edellytykset, am-

matillinen, osuustoiminnallinen ja nuorisoliike, kuinka valistustyömme on järjestettävä sekä Kotkan kurssseilla lisäksi Marx'in talousoppia ja käytännöllistä toiminta-ohjausta kirjanpidossa y.m.

Piiritoimikuntaan ovat tällä toimintakaudella kuuluneet: puheenjohtajana A. Hautamäki alkupuolella ja myöhemmin J. Kielo, jäsenenä Lyyli Heinonen, O. Sippo, Anni Buur, Martta Juvonen, V. Nokireki ja H. Juvonen sekä varajäsenenä E. Pulli, Alma Kolari ja E. Puumalainen.

Tällä toimintakaudella meni piiriin toiminta eteenpäin ripein askelin. Uusia osastoja perustettiin 8 ja oli niitä toiminnassa yhteensä 43.

Seuraava piirikokous pidettiin maalisk. 5—6 p:nä 1921 Kotkassa. Siinä valittiin piiritoimikuntaan vakinaisiksi jäseniksi: Vilho Nokireki puheenjohtajana, Eino Puumalainen sihteerinä, Lyyli Heinonen, Hugo Tolvanen, Väinö Vartiainen, Evi Pullinen, H. Munukka ja Eino Pohjolainen sekä varajäseniksi: Anni Buur ja Emil Heikkilä.

Tämänkin toimikunnan työ on ollut etupääsää valistus- ja järjestelytyötä. Kuitenkin on yhdessä sosialistisen piiritoimikunnan kanssa työskennelty poliittisellakin alalla. M.m. järjestettiin agitatsioonin kunnallisvaaleihin osanottoa varten ja onnistuikin se osaksi, kaksi kommunistista edustajaa saatiin Viipurin maalaiskunnan valtuustoon.

Valistustyö on edelleenkin ollut etupäässä suullista, mutta osaksi myöskin kirjallista ja kurssitoimintaa. Järjestäjänä toimi ensin piirisihteeri Eino Puumalainen ja myöhemmin, hänen siirrettyään "Työ"-lehden toimitukseen, V. Nokireki sekä lyhyemmän ajan myös Vilho Puolakka. He ovat pitäneet luentoja ja puheita seuraavasti:

Puumalainen	30	paikassa	40	tuntia	3640	kuulij.
Nokireki	50	„	60	„	5062	„
Puolakka	16	„	18	„	872	„

Yhteensä on luentoja ja puheita siis pidetty 118, joita

on ollut kuulemassa yht. 9,574 henkilöä. Muutamia kirjoitettuja puheita on myös lähetetty osastoille.

Piiritoimikunta järjesti sosialistisen piiritoimikunnan kanssa yhteiset kurssit Viipurin huhtik. 15—30 p:nä. Niillä oli oppilaita ympäri Karjalan. Opetus tapahtui päivisin klo 8—5 ja lisäksi pidettiin muutamia iltaluentoja.

Tällä toimintakaudella ei toimintamme ole ollut niin täysipainoista kuin sen olisi toivottu olevan. Siihen on vaikuttanut monet syyt. Piirikokouksessa laskettiin taloudellisen aseman pysyvän tasapainossa piirijuhlien avulla, mutta useat niistä onnistuivat huonosti ja tuottivat tappiota. Sen vuoksi ei ole voitu aikaansaada kaikkea sitä, mitä piirikokouksessa suunniteltiin. — Porvariston ja sen ohranan ajojahti toimihenkilöitämme vastaan on myöskin haitannut toimintaamme. Jo yksistään Juvosen menetys oli meille raskas isku, mutta sen jälkeen olemme menettänyt vielä v. 1921 aikana kesällä piiritoimikunnan jäsenen Emil Heikkilän ja marraskuulla sihteerimme Eino Puumalaisen, joka nykyisin on kokonaan tietämättömiin kadonneena. — Vallankumouksellinen toimintamme ei siis ole mennyt ilman uhreja. Mutta siitä huolimatta seisoo Karjalan proletaarinuorisosto cheänä taistelurintamassa, se tietää jo tehtävänsä eikä uhrauksia säikäh-täen hylkää taistelua. Jos yksi riveistämme joutuu pois, astuu kymmenen uutta tilalle, ja taistelu kommunismin voittoon viemiseksi tulee jatkumaan edelleen.

Etelä-Karjalan Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.

K:tta Vilho Nokireki.

KERTOMUS POHJOIS-KARJALAN SOS.-DEM.
 NUORISOPiIRIJÄRJESTÖN TOIMINNASTA
 1 P. HEINÄK. 1919—TAMMIK. 31 p. 1922.

Tämä kahden ja puolen vuoden aika, jonka tämä toimintakertomus käsittää, on ollut Pohjois-Karjalan työläisnuorison nousuaikaa. V. 1917 lopussa perustettuna, mutta heti kansalaissodan alettua v. 1917 hajalle lyötynä, voidaankin piirijärjestömme toiminnassaoloaika pääasiassa laskea tämän kertomuksen puitteisiin. V. 1919 alkupuolella oli kylläkin toisen kerran laskettu pohja piirijärjestöllemme, jolta pohjalta tätä toimintaa lähdettiin jatkamaan. Paljon onkin tällä ajalla ehtinyt tapahtua. Vastuksia ja vaikeuksia, etenkin viime vuoden ajalla, on ollut suunnattomasti. Nuorisoliikkeen hajoittajien likaiset sormet eivät ole pysyneet erillään tästäkään piirijärjestöstä. Yhdessä suhteessa on toiminta viime aikoina verrattavissa v. 1919 alkupuoleen, nim. siinä, että nyt, samoin kuin silloinkin, toimii usea osasto ilman minkäänlaista vakituista toimintahuoneustoa. Ero on vain siinä, että silloin olivat työväentalot lahtarien, nyt heidän renkiensä sosialidemokraattien hallussa.

Seuraava kertomus antanee lyhykäisyydessään jonkinlaisen kuvan tältä kahden ja puolen vuoden toimintajalta.

Piirikokoukset.

Joensuussa 14—15 p:nä helmik. 1920 pidetyssä piirikokouksessa oli edustettuna 21 osastoa 27 edustajalla. Kokous päätti ottaa piiriin vakituisen piirisihteerin ja valitsikin siksi Kaarlo Vialénin. Muut tärkeimmät kokouksen päätökset koskivat valistustyötä ja piirijuhlien järjestelyä.

Seuraava piirikokous pidettiin Joensuussa 5—6 p:nä maalisk. 1921. Kokouksessa oli edustettuna 19 osastoa 25 edustajalla. Piiritoimikunta oli laatinut alustuksen

suhtautumisesta liiton johtoon ja sen äänenkannattajaan "Nuoreen Työläiseen". Alustuksessa ehdotettiin, että osastoille jätettäisiin oikeus erota liitosta, menettämättä silti oikeuksiaan piirijärjestössä. Kokouksen aikana jyrkennettiin tuota ehdotusta samalta taholta siihen muotoon, että piirijärjestö kokonaisuudessaan eroaisi liitosta. Kysymyksestä syntyi vilkas ja pitkä keskustelu, jolloin edustajat, muutamaa lukuunottamatta, tuomitsivat piiritöimikunnan menettelyn. Lopullisesti kokous hyväksyi piirisihteeri K. Vialénin laatimat ponnet 17 äänellä neljää vastaan. Päätöksessä mainittiin m.m., että osastojen on pyrittävä vapautumaan sos.-dem. puolueyhdistysten holhouksen alaisuudesta ja toimittava liiton ohjelman sekä menettelytapapäätöksien pohjalla. Myöskin kiellettiin siinä osastoja levittämästä "Työläisnuorisoa" ja veloitettiin levittämään liiton äänenkannattajaa "Nuorta Työläistä". Muista kokouksen päätöksistä olivat huomattavimmat: piiritöimikunnan muuttaminen Joensuusta Värtsilään, piirisihteerin valitseminen ja valistustyökysymys.

Piirisihteeriksi K. Vialénin tilalle, joka oli joutunut ohranan komeroihin eikä sieltä vapauduttuaan enää saapunut toimeensa, valittiin nyt Vilho Harinen.

Valistustyö.

Loka-, marras- ja joulukuun aikana 1919 oli piirillä kaksi järjestäjää, nim. Kaarlo Vialén ja Edv. Karjalainen. K. Vialénin ohjauksella järjestettiin opastuskursseja 16 osastossa, ollen niillä oppilaita yhteensä 340 henkilöä. Samoin E. Karjalaisen ohjauksella järjestettiin opastuskursseja 10 osastossa ja oli näillä oppilaita 171. Lisäksi pidettiin iltaisin luentoja ja tilapäispuheita.

V. 1920 jakaantui valistustyö kahteen muotoon: luento- ja opastuskurssityöhön sekä kiertävään kerta-agitationiin. Koko piiriä käsittävät luento- ja opastuskurssit järjestettiin yhdessä Kuopion läänin itäisen v.p. sos.-dem. piiritöimikunnan kanssa Joensuussa lokak. 10—30 p:nä.

Oppilaita kursseilla oli 17. Piirisihteeri K. Vialénin ohjauksella järjestettiin opastuskursseja 5 osastossa. Järjestysmatkoilla kävi Vialén kaikkiaan 45 paikkakunnalla pitäen 53 puhetta. Tilapäispuheita on Vialén pitänyt 20. Tilapäispuhujina on myöskin esiintynyt muutamia piiritoimikunnan jäsenet y.m. Vialénin jouduttua vangituksi pidettiin A. Louhelaisen ohjauksella opastuskurssit 2 osastossa.

V. 1921 on valistustyö kohdistunut pääasiassa kiertävään agitationiin. Ainoastaan yhdessä osastossa on V. Harisen ohjauksella järjestetty 10 p. kestävät kurssit. Järjestelymatkoilla on Harinen käynyt 38 paikkakunnalla, joista 10 paikkakunnalla kaksi kertaa ja erällä useammin, pitäen kaikkiaan 46 puhetta, järjestänyt osastojen toimintaa ja väitellyt neljällä paikkakunnalla "Työläisnuorisoliiton" sihteerin y.m. kanssa. Tilapäispuheita on Harinen pitänyt noin 20. Lisäksi on esiintynyt toisiakin tilapäispuhujia.

Valistustyötä tällä vuodella on suuresti haitannut sosialidemokraattien harjoittama painostus. Onpa heidän taholtaan kieltäydytty luovuttamasta työväentalojakin puhetilaisuuksia varten. Suurena haittana on myöskin ollut Harista vastaan nostettu syyte erään kirjan kustantamisen johdosta. Kesäkuukausina joutui Harinen sen takia matkustelemaan useamman kerran, joten sinä aikana ei voitu järjestelymatkoja järjestää.

Kirjallisuutta ja toimintavälineitä

on piiritoimikunnan taholta levitetty v. 1919 Smk:n 1,500:— arvosta, v. 1920 Smk. 3,149:20 arvosta, jääden siitä voitoksi Smk. 204:10 ja v. 1921 Smk. 2,559:70 arvosta puhtaan voiton ollessa noin Smk. 300:—.

Syysjuhlat

järjesti piiritoimikunta 9—10 p:nä elok. 1919 Joensuussa, jotka tuottivat puhdasta voittoa piirin rahastoon Smk. 1,652:92.

Piirijuhlia

on vietetty v. 1920 kolmet kaksipäiväiset ja v. 1921 kolmet kaksipäiväiset ja kahdet yksipäiväiset. Juhlien yhteydessä on pidetty osastojen välisiä näytelmäesitys- ja urheilukilpailuja sekä myöskin henkilökohtaisia henkisiä kilpailuja. Osanotto kilpailuihin on ollut runsas. Lisäksi on pidetty v. 1921 kahdet iltamat. Puhdas tulo v. 1920 juhlilta on Smk. 4,782:18 ja v. 1921 Smk. 3,863:60.

Kirjeenvaihto.

Koko tällä toiminta-ajalla on piiritoimikunnalle saapunut 934 eri postilähetystä ja lähetetty 1,615.

Osastot.

Piirijärjestyön kuuluvien osastojen luku- ja jäsenmäärä on ollut seuraava:

1919 III nelj.	30 osastoa,	1,356 jäsentä	
1919 IV „	31 „	1,487 „	„
1920 I „	36 „	1,165 „	„
1920 II „	35 „	1,095 „	„
1920 III „	33 „	997 „	„
1920 IV „	30 „	1,117 „	„

V. 1921 on osastojen luku- ja jäsenmäärä alentunut edellisiin vuosiin verraten, johtuen se pääasiassa hajoittajain työskentelystä. Tästä huolimatta ovat piirijärjestyömme jääneet kaikki suurimpain paikkakuntain osastot. Kaikkiaan on tilitykset suorittanut 22 osastoa. Tilityksien mukaan on jäsenmäärä noin 750. Viime neljänneksen tilitykset eivät ole vielä lopullisesti saapuneet, mutta voidaan jo tulleiden perusteella sanoa, että jäsenluku on nousemassa. Vähennys, joka on tapahtunut, ei ole koitunut hajoittajienkaan hyväksi, sillä useat pienet maalaisosastot ovat kuolleet, eikä niitä meidänkään taholta ole saatu virkoamaan.

Piiritoimikuntaan

ovat kuuluneet v. 1919 O. Kortelainen puheenjohtajana, A. Louhelainen sihteerinä ja rahastonhoitajana, sekä jäseninä Fanny Wesley, Anni Vänskä, Hilja Hiltunen, J. Mononen ja E. Suhonen. Toimikunta on pitänyt 8 kokousta, joista on pöytäkirjaan merkitty 56 pykälää.

V. 1920 ovat piiritoimikuntaan kuuluneet A. Louhelainen puheenjohtajana, sihteerinä ja rahastonhoitajana ovat toimineet piirisihteeriksi K. Vialén ja A. Louhelainen sekä muina jäseninä E. Suhonen, O. Kortelainen, V. Tikkanen, Anni Vänskä, Saimi Tikkanen ja E. Mutikainen. Toimikunnalla on ollut 22 kokousta, joista pöytäkirjaan on merkitty 171 pykälää.

V. 1921 on piiritoimikunta kokoonpanoltaan allut seuraava: A. Toivari puheenjohtajana, sekä jäseninä J. Kannel, K. Raassina, Siiri Tenhunen ja A. Mattilainen Värtsilästä, J. Hiltunen ja Y. Rantanen Tohmajärveltä. A. Toivarin kieltäytyttyä toimikunnan jäsenyydestä valittiin hänen tilalleen puheenjohtajaksi J. Kannel. Samoin erosi toimikunnasta toisiakin jäseniä. Heidän tilalleen valitsi Värtsilän osasto piiritoimikunnan kehoituksesta kaksi uutta jäsentä. Näidenkin toiminta keskeytyi, toisen vangitsemisen tähden, toisen paikkakunnalta poismuuton takia, joten toimikunta jälleen jäi muutamain henkilöiden varaan. Sihteerinä ja rahastonhoitajana on toiminut piirisihteeriksi V. Harinen. Piiritoimikunta on pitänyt 21 kokousta. Pöytäkirjan pykälä on merkitty 154.

Liittoneuvostoon

on aikaisemmin kuulunut A. Louhelainen vakinaisena ja O. Kortelainen varalta. Myöhemmin J. Kannel vakinaisena ja varalta K. Raassina.

Raha-asiat.

Tuloja 1919 Smk. 4,906:71 ja menoja Smk. 4,272:95. Voitto Smk. 706:21. 1920 tuloja Smk. 15,068:69 ja me-

noja Smk. 14,704:06. Voitto Smk. 364:63. Puhdas omaisuus tilikauden lopussa Smk. 1,003:80. 1921 oli tuloja Smk. 18,332:20 ja menoja Smk. 17,118:70. Puhdas pääoma Smk. 1,125:45 ja tilikauden voitto Smk. 121:65.

Lopuksi

tahdomme mainita, että kaikista vainoista ja vastuksista huolimatta kuljemme eteenpäin ja uskomme, että Pohjois-Karjalankin työläisnuoriso on vielä tämän murrosajan jälkeen rientävä sankoin joukoin riveihimme.

Värtsilässä 31 p:nä tammik. 1922.

Pohjois-Karjalan Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta,
K:tta Vilho Harinen.

KERTOMUS ETELÄ-SAVON SOS.-DEM. NUORISOPIIIRIN TOIMINNASTA AJALTA

5. 6. 21—31. 1. 22.

Suuntariitaisuudet, jotka viimeisten toimintavuosien aikana ovat riehuneet Suomen työväenliikkeessä, ovat myöskin jossakin määrin vaikeuttaneet meidän toimintaamme. Piirimme lienee ainoa, jossa hajoittajat ovat onnistuneet saamaan osastojen enemmistön puolelleen. Mutta kun tietää, että heidän käsissään oli piirin johto ja myös paikallinen sanomalehti, niin ei sitä ole ihmeteltävä. Savonlinnalainen piirin johto alotti hajoitustyönsä jo aikaisin v. 1920 ja toiselta puolelta harjoitti sitä myös mikkeliiläisen sos.-dem. piirin johto. Tulos siitä oli, että hajoittajilla oli enemmistö kesäk. 5 p:nä 1921 Pieksämäellä pidetyssä piirikokouksessa. Tosin se kokous ei ollut sääntöjen mukainen syystä, että piiritoimikunnan kannalla olevat osastot yleensä jo sitä ennen olivat eronneet liitosta. Liittoon kuuluvat osastot pitivätkin samana päivänä erikseen piirikokouksen, jossa piirin kotipaikka

päätettiin siirtää Mikkeliin. Mutta siitä huolimatta katsoi savonlinnalainen piiritoimikunta, joka oli päättänyt liittyä työläisnuorisoliittoon, sopivaksi pidättää piirin varat, arkiston y.m., eikä uudistetuista pyynnöistä huolimatta suostunut luovuttamaan niitä piirillemme. Siitä syystä emme voi julkaista toimintakertomustakaan pitemmältä kuin nykyisen piiritoimikunnan toiminta-ajalta. Nykyisen piiritoimikunnan toimintaa on luonnollisesti vaikeuttanut erittäinkin arkiston menetys. Oli aloitettava paljain käsin ja ilman, että olisi tiedetty sanottavasti mitään aikaisemmasta toiminnasta. Toiminta alkoikin oikeastaan vasta syksyllä.

Syyskuulla kääntyi piiritoimikunta liittotoimikunnan puoleen pyynnöllä saada tukea toiminnalleen. Liiton taholta ymmärrettiinkin piirin vaikea asema ja lähetettiin Yrjö Lahtinen 1 p. lokakuuta piirimme sihteeriksi. Sen jälkeen onkin toiminta saatu osittaiseen käyntiin. Toiminta osastoissa on huomattavasti vilkastunut ja tulevaisuus näyttää valoisalta.

Valistustoiminta.

Lokakuun alussa alettiin suunnittelemaan valistustyön järjestämistä piirin toiminta-alueella. Samalla käännyttiin Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen toimikunnan puoleen avustuksen saamiseksi. Vastaus olikin myönteinen. S. Sosialistinen Puolue on myöntänyt rahallista avustusta valistustoimintaamme varten niin, että on voitu lähettää toveri Laukkanen puhuja- ja järjestelymatkoille.

Osastot.

Osastoja piirissä on tällä kertaa ainoastaan 10 ja on niissä jäseniä noin 500. Tarkempia laskelmia puuttuu, kun ei kaikilta osastoilta ole vielä saapunut viime neljännekseltä verotilityksiä, joista jäsenmäärä olisi käynyt tarkemmin selville.

Piiritoimikunta.

Piirikokoksessa 5 päivänä kesäkuuta 1921 valittiin piiritoimikunnan puheenjohtajaksi Tauno Vährn, sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi John Laukkanen, sekä jäseniksi toimikuntaan Johan Tervonen, Nikodemus Partti, Antti Siitari ja Hilja Väisänen. Yrjö Lahtisen tultua piirin vakinaiseksi sihteeriksi on hän hoitanut sihteerin ja rahastonhoitajan tehtäviä.

Enempää ei piirimme toiminnasta voida tällä kertaa sanoa, johtuen se edellämämainituista syistä. Tulevaisuuteen nähden voidaan kumminkin olla varmoja siitä, että toimintamme tulee laajenemaan. Jo tämä lyhyt toimintakausi on osoittanut, että eteenpäin on menty. Osastojemme lukumäärä tulee lisääntymän, kun vaan saadaan rauhassa toimia. Etelä-Savon nuorisosaalaa jo käsittää, kuinka katalasti heitä on petetty, kun läksivät sos.-dem. herrojen talutusnuoraan.

Toivottavasti jo seuraavalla kerralla voimme antaa valoisamman kuvauksen piirimme toiminnasta.

Etelä-Savon Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta,
K:tta Yrjö Lahtinen.

POHJOIS-SAVON SOS.-DEM. NUORISOPIIRI- JÄRJESTÖ.

Lyhyt katsaus sen kehitykseen v. 1918 kansalaissodan jälkeisenä aikana v. 1921 loppuun.

V. 1918—1919.

Jokaisella vielä tuoreessa muistissa olevat luokkasodan tapahtumat ja tilapäinen järjestötoiminnan väkivaltainen lakkauttaminen ulottuivat myöskin Pohjois-Savon sos.-dem. nuorisopiirin osastoihin ja v. 1918 vainon seurauksena oli mainittujen osastojen täydellinen hajottaminen.

Vasta saman vuoden marraskuussa ensimmäiset osastot, m.m. Kuopion osasto, virkosivat jälleen toimintaansa ja seuraava vuosi kokonaisuudessaan kului entisten osastojen henkiin herättämiseen ja niiden yhdistämiseen uudelleen perustettuun piirijärjestykseen.

Vuoden 1917 piirikokouksen valitsemalla piiritoimikunnalla oli kansalaissodan jälkeen tilaisuus kokoontua vasta v. 1919 helmikuussa ja tällöin päätettiin, että piirijärjestyksen toiminnan ohjeena on edelleenkin pidettävä ne päätökset, mitkä olivat syntyneet v. 1917 lokakuussa pidetyssä piirikokouksessa, sikäli kuin niitä voi muuttuneisiin olosuhteisiin nähden sovelluttaa käytäntöön.

Myöskin päätettiin, että piirivero on oleva mainitun piirikokouksen päättämä vero 20 penniä jäseneltä kuukaudessa ja ylimääräinen vero 2 mk. jäseneltä sen jäsenlun perusteella, mikä osastoilla oli v. 1917 lopulla.

Osastot sittemmin vuonna 1919 olivat yleensä nousseet toimintaan niin, että seuraavaan lokakuussa pidettyyn piirikokoukseen käydessä oli niitä toiminnassa vuoden toisen neljänneksen verotilityksien mukaan 21 ja niissä jäseniä 1,190.

Sanottuna vuonna oli piirin valistustyö vielä heikkoa supistuen se silloisen piirisihteerin B. Tenhusen n. 1 kuukauden kestäneeseen matkaan piirin osastoissa ja siihen puutteelliseen kirjeelliseen opetustustyöhön, mitä puutteellisessa yhteydessä olevien osastojen kanssa kyettiin aikaansaamaan.

Järjestelymatkojen yhteydessä perustettiin kuitenkin edellämainitun 21 omasta aloitteestaan heränneen osaston lisäksi 6 uutta osastoa ja yksi ennen luokkasotaa toiminnassa ollut osasto herätettiin uudelleen toimintaan. Vuoden lokakuuhun mennessä oli piirissä vielä toistakymmentä paikkakuntaa, missä luokkasodan edellä oli ollut elinvoimaisia osastoja, jotka eivät olleet jaksaneet nousta uudelleen toimintaan tahi jos olivatkin heränneet, toimivat niin heikosti, etteivät olleet piiritoimikunnan kanssa missään tekemisissä.

Vaikka v. 1919 tapahtuikin järjestötoiminnassa nopeata nousua, ei toimintavoimien puutteessa pystytty toteuttamaan 1917 piirikokouksen päätöstä aluejärjestöjen muodostamisesta ja tästä syystä ei myöskään voitu toteuttaa aikaisemmin päätettyä uudistusta piirikokousedustajain valitsemisesta aluejärjestöittäin. Taloudelliset vaikeudet taas estivät toteuttamasta mainitun piirikokouksen päätöstä vakinaisen järjestäjän palkkaamisesta piirille. Myöskään ei neljännesvuosiraporttien käytäntöönottaminen tapahtunut läheskään tyydyttävässä laajuudessa.

Ensimmäinen piirikokous luokkasodan jälkeen pidettiin Kuopiossa 25—26 p:nä lokakuuta 1919. Kokouksessa oli edustettuna 16 osastoa 21 edustajalla.

V. 1920.

Piirimme osastojen kehityksessä, sikäli kuin sen mittapuuna voidaan pitää osastojen jäsenmäärän vaihtelua, v. 1920 tapahtui jonkinlainen pysähtyminen. Jäsenmäärä tosin verotilitysten mukaan kohosi edellisen vuoden viimeisellä neljänneksellä 1,391:een, mutta laskeutui v. 1920 toisen neljänneksen lopussa 1,022:een, kohoten vuoden loppuun mennessä 1,153. Mainittuna vuonna oli sentään n. 39 osastoa joko enemmän tahi vähemmän toiminnassa.

Valistustyöstä sanottuna vuonna voidaan mainita, että piirille oli vuoden kolmeksi ensimmäiseksi kuukaudeksi palkattu järjestäjä, joksi useammasta hakijasta valittiin toveri K. Toppinen Iisalmelta. Järjestäjä mainittuna aikana luennoi 43:lla eri paikkakunnalla. Syysk. 10 p:stä palkkasi piiritoimikunta saman luennoitsijan 1:ksi kuukaudeksi luennoimaan Kajaanin alipiirissä.

Piiritoimikunta on kiertokirjeillä y.m. tavoilla antanut osastoille ohjausta toiminnassa sekä tehostanut kirjallisuuden levitystä ja piirikokouspäätösten toteuttamista. Kirjallisuuden levittämiseksi järjestettiin alkuvuodesta 3 kk. osastojen väliset kilpailut, mutta epäonnistuivat ne osastojen laimean osanoton takia.

Piirivero on v. 1920 ollut 60 p. jäseneltä kuukaudessa.

Piirikokouskustannusten peittämiseksi oli myöskin määrätty 2 mk:n kertakaikkinen ylimääräinen vero osastojen jäseniltä.

Maarianpäiväjuhlista sai piiritoimikunta 6:lta osastolta yht. 992:75.

Piirikokous pidettiin Kuopiossa lokak. 23—24 p:nä ja oli siinä 20 edustajaa 18:sta osastosta.

V. 1921

tapahtui myöskin vähäistä laskua piirin osastojen jäsenmäärässä, pudoten se edellisen vuoden viimeisen neljänneksen 1,153:sta v. 1921 toiseen neljännekseen mennessä 737. Vuoden loppuun mennessä kohosi se sentään jotakuinkin ennalleen. Valistustyö tänä vuonna suoritettiin etupäässä kurssitoiminnan muodossa tammi- ja helmikuun aikana. Neljä päivää kestäviä kursseja oli järjestetty Kajaaniin, Iisalmeen, Varkauteen ja Suonnejoelle sekä viikon kurssit Kuopioon. Luennoitsijoina oli liiton puheenjohtaja Hj. E. Eklund, Työväen Sivistysliiton järjestäjä J. H. Vehkamäki ja toimittajat H. Pulkkinen, Väinö Aalto, J. Kemppainen ja T. U. L. Pohj.-Savon ja Kainuunpiirin sihteeri Maija Tapaninen ja nuorisopiirin sihteeri Otto Sippo.

Kajaanin alipiiriin järjestettiin syyskuussa 2 viikkoa kestävä puhujamatka. Sen suoritti B. Tenhunen, luenneiden 9:ssä paikassa, kuulijoita n. 800 vaiheilla. Matkan tuloksena perustettiin 4 uutta osastoa.

Edellämainitut luentokurssit järjestettiin yhteistoiminnassa Kuopion l. länt. vaalip. sosialistisen piiritoimikunnan ja T. U. L. Pohj.-Savon ja Kainuun piirin kanssa.

Tilapäistä valistustyötä suoritettiin välittämällä puhujia osastojen järjestämiin huvitilaisuuksiin.

Maarianpäiväjuhlat tuottivat piirille 9:stä osastosta yht. Smk. 1,007:90.

Aluejärjestöjä on ollut toiminnassa Varkaudessa, Kajaanissa, Juantehtaalla ja Iisalmella. Niiden toiminta on ollut verrattain heikkoa.

Kirjallisuuden levityksestä ei tällä hetkellä ole tarkkoja numeroita, mutta on se ollut vähäistä. Liiton kiertävä kirjasto on koko viime vuden ollut Siilinjärven osaston käytettävissä.

Piirikokous pidettiin lokak. 9—10 p:nä 1921 ja oli siinä edustettuna 14 osastoa yht. 15 edustajalla.

Kuluneen vuoden viimeisen neljänneksen piiriverotilityksen on 20 osastoa suorittanut yht. 894:stä jäsenestä. Nämä numerot eivät kuitenkaan osoita todellista jäsenmäärää kun toistakymmentä osastoa on lyönyt viimeisen neljänneksen viimeisen verotilityksen laimin. Verotilityksissä samoin kuin neljännesvuosiraporttien lähettämisessä on osastoissa tapahtunut laiminlyöntejä. Piirivero on edelleenkin 60 p. jäseneltä.

Mitä piiritoimikunnan toimintaan tulee, on toimintavoimien puute vaikuttanut heikentävästi senkin toimintaan. Mainittakoon, että v. 1921 vaihtui piirisihteerikin 5 kertaa.

Piiritoimikuntaan kuuluvat nykyisin Väinö Vartiainen, Maija Hoffrén, Aaro Hirvonen, Bruno Tenhunen, Yrjö Niskanen ja Artturi Kontkanen. Virkailijat ovat: Kalle Forsman puheenjohtaja, Bruno Tenhunen sihteeri ja Lydia Forsman rahastonhoitaja.

Kuopiossa 26 p:nä helmik. 1923.

Toveruudella:

Pohjois-Savon Sos.-dem. Nuorisopiirijärjestö.

K:tta: *Bruno Tenhunen.*

KERTOMUS POHJOIS-POHJANMAAN SOS.-DEM.
 NUORISOPIIRIJÄRJESTÖN TOIMINNASTA
 1. 7. 1919—v. 1921 LOPPUUN.

Vuosi 1919.

Sen lisäksi, mitä edellisessä toimintakertomuksessa on sanottu, ei väliaikaisen piiritoimikunnan toiminnasta ole paljon sanottavaa.

Polttavimpana kysymyksenä oli piiritoimikunnalla järjestäjän hankkiminen piirille, vaan koska toimikunnan taloudellinen asema oli huono, ei piiritoimikunta, ollen valittuna vain väliaikaisesti, voinut ryhtyä niin suuria varoja kysyvään tehtävään kuin järjestäjän ylläpito on, vaan päätettiin asia jättää piirikokouksen ratkaistavaksi.

Kesäjuhlia on piiritoimikunta järjestänyt kahdet: Ruukissa ja Kemissä.

Agitatsiooni-iltamia on piiritoimikunta järjestänyt kahdet, nim. Pateniemen työväentalolla ja Torniossa ja ovat nekin olleet tulojensa puolesta onnistuneita. Juhlista ja iltamista on piiritoimikunnalla ollut tuloja yhteensä Smk. 2,283:20.

Vuosi 1920.

Piirin edustajakokous pidettiin marraskuulla 1919 Oulussa. Heti piirikokouksen jälkeen ryhtyi valittu piiritoimikunta täytäntöön panemaan niitä tehtäviä, joita kokous oli sille uskonut. Suurin ja tärkein näistä oli valistustyön aikaansaaminen piirissä. Kokouksen velvoittamana hankittiin piiritoimikunnan nimissä 3,000 mk. suuruinen vekselilaina Oulun Työväenyhdistykseltä järjestäjän palkkaamista varten. Järjestäjän tehtävään valittiin toimikunnan puheenjohtaja P. Laamanen ja oli hän toimessaan 15 p. joulukuuta maaliskuun 24 p. Tämän neljästä kuukauden ajalla ehti hän käymään 52 eri paikassa viipyen paikkakunnalla 1—3 päivää. Uusia osastoja

syntyi 9 eri paikkaan ja valmistavia toimikuntia valittiin 8 paikassa. Kuulijoita oli esitelmätilaisuuksissa yhteensä 4,214. Helmikuun ajalla kierteli piirissä myös liiton järjestäjä Hj. E. Eklund, toimeenpannen opastuskursseja 6 eri paikassa piiriä. Kursseille oli saapunut osanottajia 11 eri osastosta yhteensä 75 henkeä. Opetusaineina oli kursseilla kokousmenojen ohjaus, pöytäkirjain ja toimintakertomusten laatiminen, kirjanpito sekä osastotoiminta ja opiskelutyö. Kurssien yhteydessä luennoi Eklund vielä kansainvälisestä nuorisoliikkeestä sekä nuorisosuojauskysymyksestä. Piiritoimikunta jakoi piirikokouksen päätöksen mukaisesti 50 mkn suuruisia avustuksia vähävaraisimmille osastoille, vaan varat eivät pitkälle riittäneet ja näin ollen supistui kurssien toimeenpaneminen vain suuremmille paikkakunnille.

Varojen ollessa pienet ei piiritoimikunta ole voinut laittaa järjestäjää liikkeelle syystoimintakauden alussa, kuten oli suunniteltu, vaan on koettanut kirjeellisesti sekä sanomalehti-tiedonantojen kautta olla osastojen kanssa yhteydessä. Puhujia on toimikunnan puolesta lähetetty useihin eri osastoihin pyydettyäessä. Piirijuhlia on järjestetty kahdet, nim. yhdet Karihaarassa ja yhdet Ruukissa, sekä juhla-iltamia toimeenpantu kahdet, nim. Oulun työväentalolla ja Haukiputaan osuuskunnan talolla. Tilaisuudet voi pitää yleensä hyvin onnistuneina.

Myöskin on piiritoimikunta koettanut järjestää kirjallisuuden ja sanomalehtien levityskilpailuja osastojen kesken, vaan ne eivät ole tuottaneet minkäänlaisia tuloksia.

Liittoneuvostoon on kuulunut Pekka Laamanen sekä varalta Isak Heikka.

Suomen Työväen Sivistysliiton toimeenpanemilla opastuskursseilla on piiritoimikuntaa edustanut Antti Hyvönen.

Viime piirikokouksen aikana kuului järjestöön 11 elinvoimaista osastoa ja tehtiin laskelmia, että kuluvan toimintakauden aikana saataisiin luku nousemaan kuitenkin kaksinkertaiseksi, mutta ovat laskelmat pettäneet.

Varsinkin kahden viimeisen vuosineljänneksen aikana on toiminta mennyt suurin askelin taaksepäin. Kaikesta huolimatta on piiritoimikunta kuitenkin puolestaan koettanut tunnollisesti tehdä velvollisuutensa.

Piiritoimikuntaan valittiin piirikokouksessa P. Laamanen, Hanna Heikkinen, Fanny Pyhänniska, Antti Ahola, Emil Sumén, Greta Moisala ja Arvi Turkka sekä varajäseniksi Antti Hyvönen, Lauri Solin ja Kauno Sevander. Jäsenistä erosi jo heti vuoden alussa Heikkinen, Turkka ja Sevander sekä myöhemmin Moisala ja Sumén. Eronneiden tilalle valittiin Oulun osast. Sirviö ja Moilanen sekä Hintan osast. Kalle Huovinen. Toimikunta on pitänyt kokouksiaan 32 eri kertaa sekä yhteisiä neuvottelukokouksia molempien vaalipiiritoimikuntien ja ammatillisen piiritoimikunnan kanssa kaksi kertaa. Näissä neuvottelukokouksissa on suunniteltu yhteisen valistustyön aikaansaamista Pohjolassa.

Varsinaisiin toimikunnan kokouksiin ovat jäsenet ottaneet osaa seuraavasti: Pekka Laamanen 25 kertaa, F. Pyhänniska 29 kertaa, Lauri Solin 24, Ahola 17, Moilanen 13, Hyvönen 21, Huovinen 9, Sumén 9, Moisala 11 ja Sirviö 11 kertaa.

Vuosi 1921.

Piiritoimikunta ja toimitsijat.

Piirijärjestön kokouksessa 11—12 p:nä joulukuuta 1921 valittiin piirijärjestön puheenjohtajaksi tov. Antti Ahola. Piiritoimikunnan jäseniksi valittiin vakinaisiksi: Arttur Kylmänen, Antti Hyvönen, Kaarlo Kosunen, Paul Brander, Emil Sumén ja Eino Lehto; varajäseniksi: Toivo Nylund, Lauri Solin ja Väinö Kujala. Aholan, Suménin ja Kujalan muutettua paikkakunnalta pois on Oulun osasto täydentänyt piiritoimikuntaa. Piiritoimikunnan pyynnöstä on Oulun osasto lisäksi valinnut piiritoimikuntaan avustavia jäseniä, jotka ovat olleet välttämättömiä juhla- ja iltamatilaisuuksia järjestet-

täessä. Oulun osaston valitsemina ovat piiritoimikuntaan kuuluneet: Jenny Salmi, Arvid Takala, Heikki Stenius, Akseli Lindfors, Väinö Huotari ja Valdemar Nisula. Vakinaisen puheenjohtajan siirryttyä paikkakunnalta pois, valittiin hänen tilalleen varapuheenjohtaja Kylmänen, joka on hoitanut tointa toimintavuoden loppuun. Piirisihteerin tointa sivutoimenaan on hoitanut Eino Lehto kesäkuun 1 päivään. Kokouksessaan $23/5$ 21 päätti piiritoimikunta asettaa sihteerin toimen vakinaiseksi, katsoen, että nuorisoliikkeen tunnetuksi tekemisen ja osastojen toiminnan elvyttämisen ensimmäisenä ehtona on, että piirin palveluksessa on vakinainen toimitsija, joka hoitaa sihteerin tehtäviä. Sihteeriksi valitsi piiritoimikunta Eino Lehdon 800:— kuukausipalkalla, $1/8$ 21 korotettiin sihteerin palkka 1,000:— sekä $10/10$ 21 1,200:— kuukaudessa. Tiedusteltaessa osastoilta mille kannalle he asettuvat sihteerin toimen asettamisesta vakinaiselle kannalle, antoivat vastauksen kysymykseen Rovaniemen, Pateniemen, Karjalahden, Karihaaran ja Oulun osastot, joista jokainen vastasi myönteisesti. Lehdon ollessa ohraan toimesta pidätettynä 1 kuuk., hoiti sihteerin tointa väliaikaisesti syysk. 10 p:stä lokak. 10 päivään Antti Hyvönen. Rahastonhoitajana on koko toiminta-ajan toiminut piiritoimikunnan valitsemana Lauri Solin. Toiminta-ajallaan on piiritoimikunta kokoontunut 53 kertaa. Pöytäkirjaan on merkitty 354 §:ää. Toimikunnan jäsenistä ovat kokouksiin ottaneet osaa: Solin 51, Lehto 46, Kylmänen 45, Kujala 39, Salmi 39, Hyvönen 23, Kosunen 22, Nylund 21, Lindfors 21, Huotari 22, Brander 5 ja Nisula 4 kertaa.

Valistus- ja herätystyö.

Viime piirikokouksessamme tehtiin päätös yhteisen valistustyön järjestämisestä Oulun l. etel. ja pohj. vaalipiirien kanssa. Tämä valistustyösuunnitelma ei tuottanut niitä tuloksia, mitä toivottiin. Yhteisinä järjestä-

jinä ovat toimineet I. Heikka ja B. S. Liimatainen. Emme katso tarpeelliseksi painattaa kertomukseen yhteisten järjestäjien suorittamaa työtä, mainitsemme vain sen, ettei heidän toimestaan perustettu yhtään uutta nuoriso-osastoa. Yhteisten järjestäjien kulujen suoritusta varten hankittiin Oulun Työväenyhdistyksen säästökassasta Smk. 3,000:— laina, joka maksettiin kesällä. Kun piirikokouksessa suunniteltu valistustyö ei vastannut tarkoitustaan, niin on piiritoimikunnan ollut välttämätöntä harjoittaa paljon laajempaa valistustyötä. Maaliskuussa päätti piiritoimikunta ottaa palvelukseensa järjestäjän 1 kuukauden ajaksi. Toimeen valittiin Aug. Turunen 1,800:— kuukausipalkalla. Hän astui piirin palvelukseen huhtikuun 7 p:nä. Matkoilla oli Turunen kaikkiaan 33 päivää, pitäen tällä ajalla 26 luentoa 20 eri paikassa. Aiheina luennoissaan on hän käyttänyt luokkataistelujen historiaa ja nuorisoliikkeen menettelytapoja. Uusia osastoja perusti hän 4 ja herätti toimintaan 2 osastoa. Kirjallisuutta myi Turunen noin 2,000 mkn arvosta.

Kuten jo edellä mainittiin, on piirisihteerin toimi ollut vakinaisena kesäkuun 1 p:stä. Sihteeri on käynyt useassa osastossa pitäen puheita ja antaen käytännöllistä opetusta toimihenkilöille. Sihteeri on pitänyt 41 puhetta. Piiritoimikunnan jäsenet ovat käyneet tilapäismatkoilla.

Kirjallisen valistustyön alalla ei piirissämme ole vielä päästy tyydyttäviin tuloksiin. Syystoimintakaudella on kuitenkin ollut huomattavissa kirjallisuuden levityksen vilkastumista. Kirjallisuutta on piiritoimikunnan kautta välitetty 4,042 mk. 90 p. arvosta, johon luettuna myöskin toimintavälineiden välitys. Lisäksi ovat osastot levittäneet "Nuorta Työläistä". Tiedossamme ei ole levitysmäärää, koska vain harvat osastot ovat palauttaneet tiedonantokaavakkeet.

Kirjeenvaihto on ollut toiminta-ajalla verrattain vilkasta. Postilähetyksiä on saapunut 206, lähetetty 286 kpl. Kiertokirjeitä on julkaistu 22 kpl.

Piirijuhlat, kilpakisat ja iltamat. Piirin taloudellisen

aseman ollessa heikon on piiritoimikunnan ollut välttämätöntä pitää useita iltamatilaisuuksia, joiden avulla uskomme myös kylvetyn kommunismin siemeniä Pohjolan karuun maaperään ja tehdyn tunnetuksi nuorisoliikettä.

Vastoin viime piirikokouksen päätöstä päätti piiritoimikunta järjestää talvikisat. Tähän päätökseen oli suurena syynä ahdas taloudellinen asema. Kisat pidettiin Haukiputaalla helmik. 19 ja 20 p:nä ja onnistuivatkin ne hyvin. Talvikisoja varten hankittiin 2 kiertopalkintoa, näytelmäkilpailuihin Rosa Luxemburgia esittävä kuvataulu, ja lausuntokilpailuja varten hankittiin kiertopalkinnoksi Smk. 450:— arvoinen kirjasto. Mainittakoon, että lausuntokilpailuihin otti osaa 17 henkilöä eri osastoista. Vuoden 1919 piirikokouksen päätöksen perusteella hankittiin piirin eteläistä osaa varten näytelmäkilpailujen kiertopalkinnoksi 400 mk:n arvoinen kirjasto. Palkinnosta kilpailtiin Oulaisissa kesäk. 11—12 p:nä. Piirijuhlien yhteydessä Karihaarassa heinäkuun 30—31 p:nä suoritettiin näytelmäkilpailut kaupunki- ja maaseutuosastojen kiertopalkinnoista. Juhlan yhteydessä suoritettiin osastojen välinen juoksukilpailu 1,600 m matkalla jaettuna 2×200 naisille ja 3×400 miehille. Kiertopalkinnoksi hankittiin Karl Marxin kuvataulu. Piirijuhlia on vielä pidetty: kaksipäiväiset Ruukissa ja yksipäiväinen Oulussa. Juhla- ja iltamatilaisuuksia on järjestetty eri paikoille piiriä 10. Piirijuhlia 5, jotka ovat olleet kaksipäiväisiä. Kansainväliseksi nuorisopäiväksi järjesti piiritoimikunta Oulussa juhlatilaisuuden vapaalla sisäänpääsillä.

Liittoneuvoston kokouksessa maaliskuulla on piiriä edustanut, vakinaisen edustajan ollessa estettynä, varaedustaja Paul Brander.

Varsin myötätuntoisesti ovat pohj. ja etel. sosialististen vaalipiirien piirikokoukset suhtautuneet nuorisoliikkeen. Molemmat kokoukset tunnustivat nuorisoliikkeen tärkeyden köyhälistön vapaustaistelussa, sekä velvoittivat järjestönsä antamaan henkistä tukea ja kannatusta nuo-

risoliikkeelle. Pohjoisen vaalipiirin piirikokous myönsi Smk. 2,000:— nuorisopiiritoimikunnan käytettäväksi valistustyön tekoa varten nuorison keskuudessa sekä vapautti nuorisopiiritoimikunnan suorittamasta yhteisen järjestäjän palkan 2,500:—, jonka viimeinen nuorisopiirikokous myönsi yhteistä valistustyötä varten. Eteläisen vaalipiirin piirikokous myönsi 1,500:— valistustyöntekoa varten nuorison keskuudessa.

Uusia osastoja on vuoden ajalla perustettu 20, joista viiden toiminta on kuitenkin nukahtanut toimihenkilöiden puutteen takia.

Edellä on lyhykäisesti esitetty piiritoimikunnan toiminta kuluneelta ajalta. Yleensä voimme katsoa nuorisoliikkeen menneen ripein askelin eteenpäin. Jatkukoon Pohjolan työläisnuorison järjestäytyminen entistä suuremmalla innolla ja ripeydellä.

Pohjois-Pohjanmaan Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.

K:tta Eino Lehto.

SELOSTUS KIERTÄVÄN KIRJASTON N:o 4 KÄYTÖSTÄ PIIRISSÄMME. *)

Kirjaston saimme haltuumme tammikuulla 1921 ja on se sen jälkeen ollut kolmen osaston: Karihaaran, Haukiputaan Jokikylän ja Koskenkylän käytettävissä. Lainauksia on tehty seuraavasti:

Karihaaran os. Lainaajia 36. Lainauksia 89, joista tieteellisiä teoksia 19 ja kaunokirjallisia 70.

H:putaan Jokikylän os. Lainaajia 31. Lainauksia yht. 128, niistä tieteellisiä 25 ja kaunokirjallisia 103.

Koskelankylän os. Lainaajia 52. Lainauksia yht. 207, joista tieteellisiä 59 ja kaunokirjallisia 148.

Pohj.-Pohj. Sos.-dem. Nuorisopiiritoimikunta.

*) Taittovirheen takia joutui tämä osa toimintakertomuksesta tähän yhteyteen, vaikka sen olisi pitänyt olla os.: Kiertävät kirjastot.

BERÄTTELSE ÖVER FINLANDS SVENSKA SOC.- DEM. UNGDOMSKLUBBARS OCH DESS CEN- TRALKOMMITTENS VERKSAMHET UNDER KONGRESSPERIODEN 1919—1922.

Den tid som förflutit sedan Finlands Soc.-dem. Ungdomsförbund senaste kongress har varit en prövningens och en påfrestningens tid för den svenska soc.-dem. ungdomsrörelsen i Finland. De svåra förföljelser som drabbat arbetarrörelsen här i landet efter 1918 från de maktägandes sida, den inre uppgörelse och de slitningar som förekommit mellan socialister och socialdemokrater inom den finländska arbetarrörelsen, har gjort att den svenska arbetarrörelsen och särskilt vår ungdomsrörelse under denna kongressperiod icke fått krafter nog att åter kunna resa sig i den utsträckning som önskvärt varit. Dock visar det sig att nu vid kongressperiodens slut, jämsides med att linjerna alltmer börjat klarna bland såväl äldre som yngre svenska arbetare, även livaktigheten och kamplusten har återkommit. Detta ger oss trots allt rätt att hoppas på en ny, en uppräckningens och framåtgåendets period för de svenska ungdomsrörelsen i Finland, men nu i den socialistiska klasskampens tecken.

De svenska ungdomsklubbarna och dess verksamhet.

Vid utgången av år 1919 hade tre av de svenska soc.-dem. ungdomsklubbarna åter upptagit sin verksamhet, nämligen klubbarna i Helsingfors, Åbo och Vasa, varjämte två nya klubbar bildats nämligen i Dragnäsback och i Hangö, som vardera startade i maj. Under 1920 existerade alltså 7 svenska ungdomsklubbar och dess sammanlagda medlemsantal var c:a 350. Under 1921 har detta antal klubbar icke ökats. Frågan om arbetarungdomens ställning till den Kommunistiska Ungdomsinternationalen, vilken fråga under 1920 kom upp inom ung-

domsförbundet, har även behandlats av de svenska ungdomsklubbarna. De meningsskiljaktigheter, som detta ställningstagande förorsakat, jämte den allmänna trötthet som till en viss del gjort sig gällande och behärskat sinnena efter de stormiga åren 1917--1918, har varit orsak till att ett stillestånd ifråga om arbete har varit rådande bland de svenska ungdomsklubbarna. Till detta har också sällat sig sådana svårigheter som bristen på klarsynta ledare och avsaknaden på ekonomiska resurser. Dessbättre har dessa misshälligheter, ekonomin undantaget, under senare delen av 1921 fått giva vika för en ökad livaktighet och stegrad kamplust. Genom den omröstning som företogs blev den svenska ungdomsrörelsen splittrad. Av de 7 klubbar, som vår rörelse räknade, har 5, nämligen Vasa, Dragnäsbäck, Björkboda, Åbo och Hangöklubbarna röstat för anslutning till det Soc.-dem. Ungdomsförbundet och den Kommunistiska Ungdomsinternationalen. Däremot har Helsingfors och Munsalaklubben röstat för oavhängighet och står för närvarande ej anslutna till något förbund.

Av ovan berörda orsaker har som sagt ej livaktigheten varit så stor som önskvärt varit bland de svenska ungdomsklubbarna i Finland. Dock har arbetet bedrivits efter för vårt ungdomsarbete gängse former med agitation och propaganda, studier, möten och diskussioner. Det gemensamma medlemsantalet är vid denna kongressperiods slut något mindre än vid dess början. Detta därav att Helsingfors och Munsala klubbarnas medlemsantal på grund av dessa klubbars oavhängighet ej längre kan räknas och vidare genom att några av de övriga klubbarnas medlemsantal mest på grund av den gjorda omröstningen och därigenom uppkommen splittring, har minskats.

Helt säkert skall det dock visa sig att den klarhet, som för de svenska ungdomsklubbarna vunnits, genom att de ställt sig på klasskampens grund, kommer att vara vår rörelse till gagn och till nytta för hela den finländska

arbetarungdomens gemensamma kamp, och därmed mångdubbelt uppväga det steg tillbaka som i vissa fall under den nu gångna kongressperioden har fått gjorts.

Centralkommitten.

De Svenska Ungdomsklubbarnas Centralkommitté har under denna kongressperiod i likhet med föregående år haft sin verksamhet förlagd till Helsingfors. Centralkommitténs arbete under den nu gångna perioden har lidit av de dåliga ekonomiska omständigheter varunder Centralkommitten måst arbeta. På grund härav har således den muntliga agitationen ute i bygderna fått lov att ge vika för skriftlig sådan och därtill skriftlig agitation av det mera primitiva slaget. Under 1920 återupptogs och utgavs de svenska ungdomsklubbarnas organ "Till Storms". Den utgavs på Centralkommitténs förlag och utkom, en gång i månaden. Prenumerationssiffran har uppgått till c:a 500 varjämte lösnummer sålts av klubbar och kommissionärer.

I december månad 1920 utgav Centralkommitten på sitt förlag en diktbok "Stridsmän och Sångare" innehållande alster av nutida svenska radikala skalders produktion, vilken till följd av tidsförhållandena hittills största delen torde varit obekant för den svenska arbetarbefolkningen i Finland.

I övrigt har kommittén sökt bidra till den skriftliga agitationen genom utarbetandet av maskinskrivna föredrag och tal vilka genom en ringa penning ställts till klubbarnas och arbetarföreningarnas disposition.

Centralkommitten har även bispringat Ungdomsförbundet vid insamlandet av material för minnespublikation över ungdomsklubbisterna, vilka till följd av inbördeskriget avlidit eller försvunnit i obekanta öden. Enligt de uppgifter, som därvid erhållits, var antalet svenska ungdomsklubbister, som sålunda föll offer för inbördeskrigets händelser, sammanlagt 62.

Redan under 1920 var frågan om Centralkommitténs

ställning till den av Ungdomsförbundet föreslagna anslutningen till den Kommunistiska Ungdomsinternationalen uppe till behandling inom Centralkommitten. Den dåvarande C. K. stod med delade meningar när det gällde att ta detta viktiga steg, en sak som sedan har visat sig vara mycket olyckligt för vår rörelse. Genom denna tro hos en del av C. Ks. dåvarande medlemmar att man skulle kunna hålla den svenska ungdomsrörelsen oavhängig framskapades splittring och pessimism i leden. I den dåvarande Centralkommitten visade detta sig bäst. En oförklarlig pessimism gjorde sig i allt gällande. En del medlemmar avgick och några nya kom i stället. När det sedan i september 1921 gällde att på allvar taga ställning till frågan att ansluta sig till Ungdomsförbundet, beslöt Centralkommittens majoritet, att C. K. åter skulle gå till förbundet. En medlem av Centralkommitten anmälde då av principiella skäl om sitt utträde ur Centralkommitten. Några andra av kommittens medlemmar måste på grund av resa från orten avsäga sig sitt uppdrag som medlemmar av kommitten och blev den därigenom ofullständig och därigenom oförmögen att uträtta något till fromma för vår sak. Inseende detta beslöt intreseerade kamrater i Helsingfors att sammankalla till möte därför intreseerade personer för att komplettera Centralkommitten och åter sätta den i arbetsdugligt skick. Så skedde, den nyvalda Centralkommitten började genast att arbeta med den föresatsen, att den svenska ungdomsrörelsen åter skulle bli livskraftig. Sammanträden hålles varje vecka, korrespondensen med klubbarna har åter satts i gång och förarbeten på ett omfattande agitationsarbete i det svenska Finland är som bäst igångsatta. Genom Centralkommittens ordförande är de svenska ungdomsklubbarna nu representerade i Ungdomsförbundets Centralstyrelse. Härigenom är det att hoppas, att det samarbete mellan finska och svenska kamrater, som är en nödvändig förutsättning för att vår gemensamma kamp skall lyckas, blir på allt sätt stärkt.

Genom den här förut skildrade pessimismen och slöheten som gjort sig gällande under särskilt 1921 bland den dåvarande ledande personerna för den svenska ungdomsrörelsen blev också den svenska ungdomsrörelsens organ "Till Storms" berövad alla möjligheter att kunna fortsätta sin existens. Vår ungdomstidning har alltså upphört att utkomma. Den nuvarande Centralkommitten som tagit saken under noga överbäggande har i denna sak beslutat att ej under nuvarande förhållanden återupptaga tidningen "Till Storms" i stället har kommittén beslutat att tidningen "Folkbladet" skall hädanefter bliva den svenska ungdomsklubbarnas organ. På sådant sätt anser kommittén också att så mycket större möjligheter finnes för oss att nå arbetarungdomen då i alla fall ett ungdomsorgan aldrig kan få den spridning som "Folkbladet" har.

Så går vi dock trots allt den närmaste framtiden till mötes med kampglädje och tillförsikt att den svenska ungdomsrörelsen skall på den rena klasskampsgrund, som den nu står på växa sig stor och stark och bliva en verkligt revolutionär skola för den svenska arbetarungdomen i Finland.

Helsingfors den 22. 2. 1922.

Svenska Ungdomsklubbarnas Centralkommitté.

Suomennos edellisestä.

KERTOMUS SUOMEN RUOTSINKIELISTEN SOS.-
DEM. NUORISO-OSASTOJEN JA KESKUS-
KOMITEAN TOIMINNASTA AJALTA
1919—1922.

Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton viime kongressista kulunut aika on ruotsalaiselle sos.-dem. nuorisoliikkeelle Suomessa ollut raskasta ja hankalaa koettelemusten ja

kiusallisten ponnistusten aikaa. Vallanpitäjien aina vuodesta 1918 lähtien koko työväenliikettä vastaan kohdistamat ankarat vainot, sosialistien ja sosialidemokraattien keskinäiset välienselvittelyt ja voimainmittelyt ovat aiheuttaneet sen, että ruotsalainen työväenliike maassamme, etenkin nuorisoliikkeemme, ei ole tänä aikana voinut nousta siinä määrin kuin olisi ollut suotavaa. Kuitenkin osoittautuvat nyt loppuaikoina suuntaviivat paljon selvenneen myöskin ruotsinkielisen köyhälistön sekä vanhempaan että nuorempaan sukupolveen kuuluvien työläisten keskuudessa ja sen ohella toimintatarmo ja taisteluinto näyttää jälleen elpyneen ja vilkastuneen. Sentähden voidaan kaikesta huolimatta täydellä syyllä toivoa ja odottaa Suomen ruotsinkieliselle sos.-dem. nuorisoliikkeelle koittavan uusi heräämis- ja nousukausi, mutta nyt sosialistisen luokkataistelun merkeissä.

Osastot ja niiden toiminta.

Vuoden 1919 lopulla oli kolme ruotsalaista osastoa jälleen ryhtyneet toimintaan, nim. Helsingin, Turun ja Vaasan osastot, sekä lisäksi perustetut kaksi uutta, Dragnäsbackin ja Hangon osastot, jotka kumpikin alkoivat toimintansa toukokuussa. Vuonna 1920 oli siis 7 ruotsalaista osastoa, joissa oli noin 350 jäsentä. Vuoden 1921 aikana ei ole tämä luku lisääntynyt. Kysymystä työläisnuorison suhteesta Kommunistiseen Nuorisointernationaleen, jota vuonna 1920 käsiteltiin nuorisoliitossa, on myöskin ruotsalaiset osastot käsitelleet. Tämän suhtautumisen aiheuttamat periaatteelliset erimielisyydet sekä kuluneitten vuosien myrskyisten tapausten aiheuttama väsähtämys on aikaansaanut seisahdusta ruotsalaisten nuoriso-osastojen työssä. Tähän on vielä lisäksi ollut vaikuttamassa sellaiset syyt kuin laajakatseisten johtohenkilöiden ja varojen puute. Onneksi kylläkin ovat nämä vaikeudet, taloudellista lukuunottamatta, vuoden 1921 loppupuolelle jossakin määrin voitettu ja tilalle on tullut vilkastunut toimintatarmo ja taisteluinto.

Suuntaäänestyksessä, joka toimeenpantiin, jakautui ruotsalainen nuorisoliike kahteen eri ryhmään. 7:stä osastosta ovat 5, nim. Vaasan, Dragnäsbackin, Björk-bodan, Turun ja Hangon osastot äänestäneet liittymistä Suomen Sos.-dem. Nuorisoliittoon ja Kommunistiseen Nuorisointernationaaleen. Sitävastoin äänestivät Helsingin ja Munsalan osastot riippumattomuuden puolesta ja ovat ne nykyhetkellä vielä liittymättä mihinkään liittoon.

Edellämainitut seikat ovat, niinkuin jo on sanottu, saaneet aikaan, että ruotsalaisten nuoriso-osastojen toiminta maassamme ei ole ollut niin vilkasta kuin se oikeastaan olisi pitänyt olla. Toimintaa on kuitenkin koetettu pitää vireillä agitationi- propaganda- ja keskustelukouksilla sekä opintotoiminnalla siinä määrin, että se jotenkin olisi ollut tarkoitustaan vastaavaa. Jäsenluku on nykyään jonkunverran pienempi kuin viime kongressin aikana, johtuen siitä, että Helsingin ja Munsalan osastojen jäseniä, näiden ollessa riippumattomia, ei voida enää ottaa lukuun sekä lisäksi toiset osastot tarkistettuaan puoluekantansa menettivät osan jäsenistään.

Kuitenkin voimme olla vakuutettuja siitä, että suuntakysymyksen selviytyminen, joka on johtanut nuorisoliikettämme varmalle luokkataistelun pohjalle, on hyödyksi nuorisoliikkeellemme ja moninkerroin korjaa ne takaskeleet, joita joissakin suhteissa olosuhteet ovat aiheuttaneet.

Keskuskomitea (C. K.)

Ruotsalaisten Sos.-dem. Nuoriso-osastojen Keskuskomitea (Centralkommitten) on viime vuosina ollut sijoitettuna Helsinkiin. Toiminta on suuresti kärsinyt C. K:n vaikeista taloudellisista olosuhteista. Tämä on m.m. aiheuttanut sen, että suullinen agitationityö maaseudulla on ollut melkein sivuasiana ja kirjallinen agitationityö melkein yksinomaan valistustyönä, supistuen sekin hyvin alkeelliseen muotoon. Vuonna 1920 jälleen herätettiin eloon lehtemme "Till Storms". Se ilmestyi C. K:n kus-

tannuksella kerran kuukaudessa. Tilaaajia oli noin 500 ja osastot sekä yksityiset asiamiehet tekivät vielä voitavansa levittääkseen irtonaisnumeroja.

Joulukuussa 1920 julkaistiin C. K:n kustannuksella runokokoelma "Stridsmän och sångare", joka pääasiallisesti käsitti Ruotsin etevimpien köyhälistörunoilijain tuotteita, joihin ruotsinkielisen väestömme muuten, poikkeuksellisten olosuhteiden takia, tähän asti on ollut vaikea päästä tutustumaan.

Myöskin on C. K., laatimalla esitelmiä ja puheita, joita on monistettu ja vähäpätöistä maksua vastaan lähetetty osastoille, koettanut saada kirjeenvaihtopropagandan mahdollisimman tehokkaaksi.

Kun "Työläisnuorison Muistoalbumi" kansalaissodan johdosta toimitettiin, niin keräsi C. K. siihen tiedot ruotsalaisista nuorisopiireistä, jolloin todettiin ruotsalaisen nuorisoliikkeen kansalaissodan pyörteissä menettäneen parhaimpia jäseniään 62.

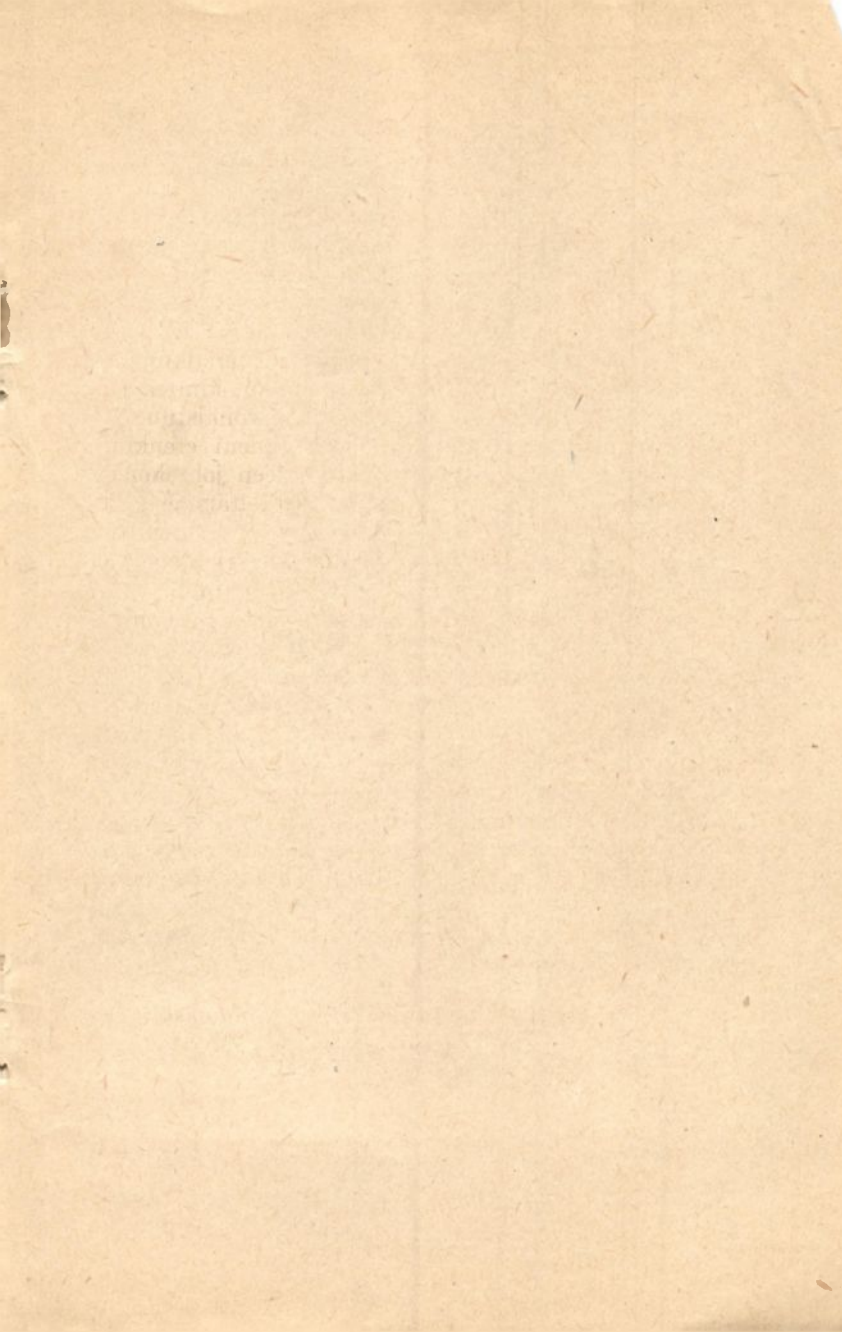
Jo vuonna 1920 oli Nuorisoliiton liittymisehdotus Komunistiseen Nuorisointernationaaleen käsiteltävänä C. K:ssa. Silloisessa C. K:ssa olivat mielipiteet tästä tärkeästä kysymyksestä sangen hajanaiset, seikka, joka sittemmin osoittautui kovin turmiolliseksi koko nuorisoliikkelemme. Eräiden C. K:n jäsenien usko, että voitaisiin säilyttää ruotsalainen nuorisoliike riippumattomana, synnytti hajaannusta ja toivottomuutta laajoissa joukoissa. Tämä kävi selvimmin ilmi silloisessa C. K:ssa. Osa sen jäsenistä erosi komiteasta, jolloin toisia astui tilalle. Kun myöhemmin syyskuussa 1921 suuntakysymys oli lopullisesti ratkaistava, päätti C. K:n enemmistö jälleen liittyä Suomen Sos.-dem. Nuorisoliittoon. Silloin yksi komitean jäsenistä ilmoitti periaatteellisista syistä eroavansa siitä. Eräät komitean jäsenet luopuivat poismuuton takia jäsenyydestään, joten komitea jäi vajanaiseksi ja niin ollen kykenemättömäksi tekemään mitään asiamme puolesta. Oivaltaen tällaisen tilanteen turmiollisuuden, kokoontuivat asiaa harrastavat toverit Helsingissä täydentämään

C. K:n ja saattamaan sen työkykyiseen kuntoon. Tässä he onnistuivatkin. Uusi C. K. valittiin, joka ryhtyi heti toimeen aikomuksella saada ruotsalaisen työläisnuorisoliikkeen elinvoimaiseksi. Kokousia on sen jälkeen pidetty kerran viikossa, kirjeenvaihto osastojen kanssa on vilkastunut ja nyt juuri valmistellaan ja suunnitellaan laajempaa agitationitoimintaa ruotsinkielisissä asutuspaikoissa. Puheenjohtajansa välityksellä on C. K. ja sen alaiset osastot edustettuina nuorisoliiton toimikunnassa, joten uskallamme toivoa, että välttämätön, kiinteä ruotsalaisten ja suomalaisten yhteistoiminta voimistuu.

Edellämainittu toivottomuus, joka ilmeni etenkin v. 1921 silloisten ruotsalaisten nuorisoliikkeen johtohenkilöjen keskuudessa, riisti myöskin lehdellemme "Till Storms" kaikki mahdollisuudet ilmestyä. Nykyinen C. K. on tarkan harkinnan jälkeen päättänyt, ettei näiden raskaiden olojen vallitessa voida ryhtyä toimenpiteisiin lehden uudelleen henkiin herättämiseksi. Sen sijaan on päätetty, että työväenlehti "Folkbladet" toistaiseksi on myöskin nuorisoliikkeemme äänenkannattajana. Näin ollen katsoo C. K., että täten on suurimmat mahdollisuudet saavuttaa laajan levikin aatteillemme, sillä itsenäinen ruotsalainen nuorisolehti ei koskaan voisi saavuttaa "Folkbladetin" levikkiä.

Kaikesta huolimatta käymme lähitulevaisuutta kohti taisteluinnolla ja luottamuksella siihen, että ruotsalainen nuorisoliikkeemme seisoo selvällä luokkataistelupohjalla. Kehittyy laajaksi ja voimakkaaksi, muodostuen todelliseksi vallankumoukselliseksi kouluksi maamme ruotsinkieliselle työläisnuorisolle.

*Finlands Svenska Soc.-dem. Ungdomsklubbars
Centralkommitté.*

Robert R.

Wentworth

Langdon

Robert R.